

SUOMEN MEKANIKKOJEN LIITTO r.y.

KULUT v. 1967
=====

1. Kulungit:

Sosiaaliset menot ja vakuutusmaksut	539:47	
Valistus-, edustus- ja työehtosopimusneuvott.	1.593:46	
Urheilumenot	308:37	
Toimisto-, monistus- ja postitus	1.035:84	
Palkkatyöläinen ym. lehdet	355:45	
Ilmoitus ja painatus	1.454:60	
Puhelinmaksut	726:90	
Matkakulut ja päivärahat	2.690:40	
Lahjat ym. sekalaiset kulut	353:60	9.058:09

2. Palkkamenot:

Puheenjohtaja	3.636:20	
Taloudenhoitaja	1.912:68	
Toimistoapulainen	1.690:00	
Liittohallitus, tilintarkastajat ym.	872:00	8.110:88

3. Vuokrat, sähkö ja kaasu

1.583:96

4. Sihteerin toimi SAK:lle

4.050:00

5. Menot jäsenmaksuista:

SAK:lle	5.350:08	
Palautus osastoille	9.026:46	
Työttömyyskassalle	5.428:38	
Rahastoihin	5.883:42	25.688:34

6. Korot

1.242:67

7. Kaluston poisto

130:00

8. Arvopapereiden poisto

8.000:00

9. Tilikauden voitto

501:35

mk 58.365:29

=====

Helsingissä joulukuun 31 päivänä 1967.

Matti Roine

SUOMEN MEKANIKKOJEN LIITTO r.y.

TULO- JA MENOARVIO VUODELLE 1968
=====

Tuotot:

1. Jäsenmaksuja	45.000:00
2. Liittymismaksuja	300:00
3. Osinkoja	500:00
4. Korkoja	500:00
5. Vuokria	2.000:00
	mk 48.300:00
	=====

Kulut:

1. Kulungit:

Sosiaaliset menot	700:00	
Valtuuston kokousmenot	600:00	
Valistus-, edustus- ja työehtosopimusneuvott.	1.900:00	
Urheilumenot	800:00	
Toimisto-, monistus- ja postitus	1.500:00	
Palkkatyöläinen ym. lehdet	600:00	
Ilmoitus- ja painatuskulut	1.900:00	
Puhelinmaksut	1.100:00	
Matkakulut ja päivärahat	2.900:00	
Lahjat ym. sekalaiset kulut	720:00	12.720:00

2. SAK:lle sihteerin toimen hoitamisesta

1.400:00

3. Palkat:

Puheenjohtaja + sihteeri (+työtappiot)	4.700:00	
Sihteeri	800:00	
Taloudenhoitaja	2.160:00	
Toimistoapulainen	1.920:00	
Liittohallitus, tilintarkastajat ym.	1.100:00	10.680:00

4. Vuokrat, sähkö ja kaasu

1.700:00

5. Menot jäsenmaksuista:

Osastojen osuus	7.650:00	
SAK:lle	4.200:00	
Työttömyyskassalle	4.500:00	
Rahastoihin	4.850:00	21.200:00

6. Korot

600:00

mk 48.300:00

=====

Helsingissä huhtikuun 2 päivänä 1968

Liittohallitus

Matti Roine

Pöytäkirja Suomen Mekanikkojen Liitto r.y:n
liittovaltuuston kokouksesta, joka pidet-
tiin liiton huoneistossa, os. Meritullin-
katu 13 C 64 Helsinki, 15. toukokuuta
1969 alkaen kello 11.00.

1§ Kokouksen avaus

Kokouksen avauksen suoritti Suomen Mekanikkojen Liitto r.y:n liitto-
valtuuston puheenjohtaja Veikko Saikkonen. Avauspuheessaan hän lau-
sui mm. seuraavaa:

"Liittovaltuusto kokoontuu tänään tämän valtuuston kolmanteen sääntö-
määräiseen kokoukseensa. Tämän kokouksen ehkä tärkeimpänä asiana mei-
dän työjärjestyksessämme näkisin 12. kohdan, jossa käsitellään ammat-
tiyhdistysliikkeen eheyttämistä ja tätä eheyttämistä Suomen Mekanik-
kojen Liiton osalta. Meillä on kuten te kaikki tiedätte eheyty-
sryhmän ehdotus fuusioitumisesta Suomen Metalliliittoon. Tämä fuusioi-
tuminen olisi allekirjoittaneen mielestä erittäin kohtalokasta niitten
alojen työntekijöitä kohtaan joita Mekanikkojen Liitto edustaa. Koh-
talokasta sikäli, että se tuo erittäin suuria vaikeuksia säilyttää
työehtosopimuksissa jo saavuttamiamme etuja ja saada näitä etuja lisää,
joita meidän liitollamme on erikoisliittona huomattavasti paremmat
mahdollisuudet saavuttaa, kuin uskoisin jonkun suuren teollisuusliiton,
jossa me ns. "käsityöläiset" olisimme hyvin pienenä hiukkasena mukana.
Olen aina ollut sitä mieltä, että meidän on pidettävä Suomen Mekanik-
kojen Liitto omana erikoisliittona ja olen edelleenkin samalla kannal-
la, vaikka me pahimmassa tapauksessa joutuisimme tulevaisuudessa toi-
mimaan ns. villinä liittona.

Meidän on nyt, tässä valtuuston kokouksessa, päätettävänä tämä erit-
tään tärkeä asia ja annettava siitä valtuuston kanta julki. Toivon,
että te valtuuston jäsenet tosiaan tuotte esiin oman mielipiteenne
jonka me voimme esittää eheytyksryhmälle ja jäsenistöllemme.

Liittohallitus lähetti asiasta kyselyn kaikille osastoille, mutta aino-
astaan osastoista noin puolet vaivautuivat vastaamaan tähän. On vali-
tettavaa todeta osastojemme erittäin flegmaattinen toiminta asian hy-
väksi, mutta ehkä tällainen välinpitämättömyys on tulkittava hyväksyt-
täväksi lausunnoksi liittohallituksen ja valtuuston toiminnalle.

Olemme nyt ensimmäisen kerran saaneet liiton tilinpäätöksen kokous-
kutsun mukana lähempää tutustumista varten, ehkä tämä antaa aihetta
useamalle puheenvuorolle. Haluan toivottaa teidät kaikki tervetulleiksi
tähän valtuuston sääntömääräiseen kokoukseen.

Kokous on avattu, tervetuloa."

2§ Todetaan kokouksen laillisuus ja päätösvaltaisuus

Nimenhuudossa todettiin seuraavien liittovaltuuston jäsenten olevan
paikalla: Veikko Saikkonen, Gösta Fagerholm, Rainer Blid, Olavi Pasa-
nen, Karl Suuntala, Ossi Lampinen, Vihtori Rantanen, Unto Rinne, Vilho
Jermilä, Martti Kuusela, Esko Koivisto ja Eino Airitsalo. Kuultiin
Emil Turusen varamieheksi kutsutun Väinö Vesasen kirje, jossa hän il-
moitti olevansa estynyt saapumaan valtuuston kokoukseen.

Liittohallituksesta oli läsnä: Kalervo Kanninen, Eero Saukkonen, Kauko
Häkkinen, Mikko Palomäki, Heino Moilanen, Matti Jalava, Matti Grönfors,

Edvin Österman ja Pentti Hyvönen sekä lisäjäsenet Kullervo Myllyrinne ja Hemmo Hänninen.

Kutsuttuna oli paikalla liiton kunniapuheenjohtaja Olavi Majlander. Tilintarkastajista oli paikalla Ferd. Mikonsaari. Lisäksi paikalla oli liiton taloudenhoitaja Matti Roine.

Kuultiin liittohallituksen liittovaltuuston jäsenille sekä tilintarkastajille 25. maaliskuuta 1969 päivätyn kutsun saapua liittovaltuuston sääntömääräiseen kokoukseen. (Kokouskutsu liite n:o 1) Kun kokouskutsun lähettämistä ja kokouksen päätösvaltaisuutta vastaan kenelläkään ollut huomauttamista, niin kokous todettiin yksimielisesti sääntöjen mukaan koolle kutsutuksi ja päätösvaltaiseksi.

3§ Kokousvirkailijoiden valinta

- a) Todettiin, että liiton sääntöjen mukaan liittovaltuuston kokouksessa johtaa puhetta edustajakokouksessa valittu liittovaltuuston puheenjohtaja Veikko Saikkonen.
- b) Kokouksen sihteeriksi valittiin liiton sihteeriksi Mikko Palomäki.
- c) Pöytäkirjan tarkistajiksi valittiin Karl Suuntala ja Unto Rinne.
- d) Ääntenlaskijoiksi valittiin Karl Suuntala ja Unto Rinne.

4§ Kokouksen työjärjestyksen hyväksyminen

Kokoukselle laadittu työjärjestys hyväksyttiin muutoksitta. (Työjärjestys liite n:o 2)

5§ Ilmoitusasiat

Kuultiin, että Mekaanikkojen Työttömyyskassan hallintoneuvoston kokouksen jälkeen syödään lounas Kluuvikadun Elannossa.

6§ Liiton toimintakertomuksen esittely vuodelta 1968 sekä päätetään siitä aiheutuvista toimenpiteistä

Liiton puheenjohtaja Kalervo Kannisen esittelemänä kuultiin liiton toimintakertomuksen vuodelta 1968.

Käydyn keskustelun jälkeen toimintakertomus vahvistettiin yksimielisesti esitettäväksi ja hyväksyttäväksi liiton seuraavalle edustajakokoukselle. (Toimintakertomus liite n:o 3)

7§ Liiton tilikertomuksen esittely vuodelta 1968

Tilintarkastajien lausunto ja näiden aiheuttamat toimenpiteet

Kuultiin taloudenhoitaja Matti Roineen esittämä tilikertomus vuodelta 1968 sekä kuultiin tilintarkastajien lausunto vuoden 1968 tileistä.

Tilikertomus ja tilintarkastajien lausunto eivät aiheuttaneet keskustelua. Yksimielisesti vahvistettiin tilikertomus ja tilintarkastajien lausunto vuodelta 1968 sekä päätettiin saattaa ne edustajakokouksen käsiteltäväksi vastuuvapauden myöntämistä varten tilivelvollisille. (Tilikertomus liite n:o 4)

8§ Tulo- ja menoarvion hyväksyminen vuodelle 1969

Taloudenhoitaja Matti Roine esitteli tulo- ja menoarvion vuodelle 1968. Liiton puheenjohtaja Kalervo Kanninen selosti liittohallituksen suunnitelmia liiton toimistohuoneiston korjauttamisesta, vaikkei sitä oltu otettu huomioon menoarviossa.

Hyväksyttiin yksimielisesti liittohallituksen laatima tulo- ja menoarvio vuodelle 1969 sekä liiton huoneiston korjauttaminen jätettiin liittohallituksen tehtäväksi. (Tulo- ja menoarvio liite n:o 5)

9§ Liittohallituksen jäsenten ja tilintarkastajien palkkioiden suuruuden määrittäminen

Liittohallituksen esityksestä päätettiin pysyttää liittohallituksen jäsenien kokouspalkkiot entisellään eli 6,00 markkaa kokoukselta. Tilintarkastajien palkkiot päätettiin maksaa heidän esittämänsä laskun mukaan.

10§ Liittovaltuuston jäsenille maksettava päiväraha

Liittohallituksen esityksestä päätettiin, että kokouksen osallistujille maksetaan päivärahaa 6,00 markkaa sekä tarjotaan lounas.

11§ Liiton toimihenkilöitä ja liittohallitusta vastaan tehty muistutukset

Koska muistutuksia liiton toimihenkilöiden tai liittohallituksen toiminnasta ei oltu tehty, niin asian käsittely saatettiin ainoastaan pöytäkirjamerkintänä tiedoksi sääntöjen määrittämällä tavalla.

12§ Katsaus ammattiyhdistysliikkeen eheyttämisestä sekä päätetään
pätetään mahdollisista toimenpiteistä

Kuultiin puheenjohtaja Kalervo Kannisen alustuspuheenvuoron ammattiyhdistysliikkeen eheyttämisen eri vaiheista ja millä tavoin siinä kaavaillaan Suomen Mekanikkojen Liiton tulevaisuutta. (Alustuspuhe liite 6)

Käydyn vilkkaan keskustelun jälkeen liittovaltuusto hyväksyi asiasta seuraavansisältöisen julkilausuman yksimielisesti:

"Suomen Mekanikkojen Liitto r.y:n liittovaltuusto käsitteli sääntömääräisessä kokouksessaan 15.5.1969 saamiensa selvitysten pohjalta ammattiyhdistysliikkeen eheyttämisen tämänhetkistä vaihetta ja niitä eri ratkaisuehdotuksia, joita ammattiyhdistysliikkeen eheyttämistyöryhmä on liitolle tehnyt. Kuultuaan myös selvitykset liittohallituksen sekä osastojen kannanmäärittelyistä ammattiyhdistysliikkeen eheyttämisestä liittovaltuusto hyväksyy yksimielisesti liittohallituksen toimenpiteet ja katsoo, että liittohallituksen kannanotot ovat liiton jäsenistön näkemysten mukaiset.

Liittovaltuusto velvoittaa liiton edustajia SAK:n ylimääräisessä edustajakokouksessa toimimaan niin, että vihdoin saavutetaan ammattiyhdistysliikkeen voimien kokoaminen yhteisen keskusjärjestön piiriin. Samalla liittovaltuusto velvoitti liiton luottamushenkilöitä toimimaan niin, että Suomen Mekanikkojen Liitto säilyttää itsenäisen asemansa niissä järjestelyissä, mitä mahdollisesti suoritetaan niissä yhteyksissä kun voimien kokoaminen yhteiseen keskusjärjestykseen tapahtuu."

13§ Tilannekatsaus liiton työehto- ja palkkasopimuksista sekä järjestöllisestä tilanteesta

Tilannekatsauksen liiton työehto- ja palkkasopimuksista sekä liiton järjestöllisestä tilanteesta piti liiton puheenjohtaja Kalervo Kanninen. (Tilannekatsaus liite 6, jalkiosa)

Käydyn keskustelun jälkeen liittovaltuusto hyväksyi yksimielisesti vakauttamistoimenpiteistä seuraavansisältöisen julkilausuman:

"Tulevasta työehtosopimuspolitiikasta ja vakauttamisen jatkamisesta liittovaltuusto toteaa, että jos ammattiyhdistysliike lähtee mukaan vakauttamisen jatkamiseen niin on erittäin tärkeätä, että työehtosopimusten uusimista ei saa sitoa niin kaavamaisesti vakauttamissopimukseen kuin mitä tapahtui vuoden 1968 sopimuksessa.

Palkkojen korotuksen osalta olisi lähdettävä kaksijakoiselle linjalle siten, että olisi yleiskorotus, joka vastaa työn tuottavuutta ja kansantulon nousua ja tämän lisäksi olisi sovittava erillisestä palkkojen korotuksesta joka korotus tulisi ainoastaan pienipalkkaisille. Tämän korotuksen pitää olla niin tuntuva, että sillä olisi konkreettinen merkitys näitten työntekijäin elinmahdollisuuksiin.

Liittovaltuusto velvoittaa liittohallitusta vakavasti työskentelemään niin, että ne työaikaääräykset, jotka sisältyvät 40-tuntiseen työviikkoon, tulisivat kuukausi- ja viikkopalkkaisten osalta korjattua asianmukaisemmaksi ja että työnantajain mielivalta työaikajärjestelyihin nähden saataisiin rajoitetuksi."

14§ Kokouksen päättäminen

Liittovaltuuston puheenjohtaja Veikko Saikkonen kiitti liittovaltuuston kokoukseen osallistujia asiallisesta kokouksesta ja julisti kokouksen päättyneeksi kello 14.00.

Pöytäkirjan vakuudeksi:

Veikko Saikkonen

Veikko Saikkonen
Kokouksen puheenjohtaja

Mikko K Palomäki

Mikko K Palomäki
Kokouksen sihteeri

Olemme tarkastaneet Suomen Mekanikkojen Liitto r.y:n liittovaltuuston kokouksesta laaditun pöytäkirjan ja havainneet sen kokouksen kulun ja siellä tehtyjen päätösten mukaiseksi.

Karl Suuntala

Karl Suuntala

Unto Rinne

Unto Rinne

Kokouksen valitsevat pöytäkirjantarkistajat

SUOMEN MEKANIKKOJEN LIITTO r.y.

Helsinki 17
Meritullinkatu 13 C 64
Puh. 552 404
Postisiirtotili n:o 5622

Jakelu:

Liittovaltuuston jäsenet, osastot
ja tilintarkastajat.

Helsingissä maaliskuun 25 päivänä 1969.

LIITTOVALTUUSTON SÄÄNTÖMÄÄRÄINEN KOKOUS:

Suomen Mekanikkojen Liitto r.y:n liittovaltuuston sääntömääräinen kokous pidetään liiton toimistossa Helsingissä, Meritullinkatu 13 C 64, helatorstaina, 15. päivänä toukokuuta 1969 alkaen kello 11.00.

Liittovaltuuston sääntömääräisessä kokouksessa käsitellään seuraavat asiat:

1. Esitetään liiton toiminta- ja tilikertomukset edelliseltä vuodelta ja päätetään niiden aiheuttamista toimenpiteistä.
2. Hyväksytään kuluva vuoden tulo- ja menoarvio.
3. Suoritetaan liittohallituksen jäsenten ja tilintarkastajain palkkioiden tarkistaminen.
4. Käsitellään liiton toimihenkilöitä tai liittohallitusta vastaan tehdyt muistutukset; ja
5. Päätetään muista liittohallituksen esittämistä tai liittovaltuuston jäsenten vähintään kahta viikkoa ennen kirjallisesti liittovaltuustolle osoitetuista asioista, paitsi niistä, jotka yhdistyslain mukaan kuuluvat edustajakokoukselle.

Liittovaltuuston jäseniä, jotka eivät mahdollisesti voi osallistua liittovaltuuston kokoukseen, pyydetään tekemään siitä ilmoitus liiton toimistoon viimeistään 1.5.1969 mennessä, jotta varajäsen voidaan kutsua tilalle. Liittovaltuuston jäsenille suoritetaan matkakulut ja päivärahat.

Kertomus liiton toiminnasta vuodelta 1968 sekä kokouksen työjärjestys lähetetään liittovaltuuston jäsenille ja tilintarkastajille noin viikkoa ennen kokousta.

Ammattiyhdistysterveisin

SUOMEN MEKANIKKOJEN LIITTO r.y.

Liittohallitus

Kalervo Kanninen

Mikko Palomäki

TYÖJÄRJESTYS

=====

Suomen Mekanikkojen Liitto r.y:n liittovaltuuston sääntömääräiselle kokoukselle

Helsingissä 15.5.1969 kello 11.00

1. Kokouksen avaus. Valtuuston puheenjohtaja Veikko Saikkonen
2. Todetaan kokouksen laillisuus ja päätösvaltaisuus
3. Valitaan kokousvirkillijät:
 - a) puheenjohtaja,
 - b) sihteeri,
 - c) pöytäkirjan tarkistajat,
 - d) äänten laskijat
4. Hyväksytään kokoukselle laadittu työjärjestys.
5. Ilmoitusasiat:
 - a) liittohallitus
 - b) liittovaltuusto
6. Esitetään liiton toimintakertomus vuodelta 1968 ja päätetään siitä aiheutuvista toimenpiteistä.
7. Esitetään liiton tilikertomus vuodelta 1968 ja kuullaan tilintarkastajien lausunto ja päätetään niiden aiheuttamista toimenpiteistä.
8. Hyväksytään liittohallituksen laatima tulo- ja menoarvio kuluvalle toimintavuodelle.
9. Tarkistetaan liittohallituksen ja tilintarkastajien palkkioiden suuruus.
10. Päätetään liittovaltuuston jäsenille maksettavan päivärahan suuruudesta.
11. Käsitellään liiton toimihenkilöitä tai liittohallitusta vastaan mahdollisesti tehdyt muistutukset.
12. Katsaus ammattiyhdistysliikkeen eheyttämiseen liittyviin kysymyksiin ja päätetään mahdollisista toimenpiteistä.
13. Tilannekatsaus liiton työehto- ja palkkasopimuksista sekä liiton järjestöllisestä tilanteesta: Puheenjohtaja Kalervo Kanninen.
14. Kokouksen päättäminen.

KERTOMUS

SUOMEN MEKANIKKOJEN LIITTO r.y:n TOIMINNASTA

VUODELTA 1968.

I. YLEISTÄ.

Vuoden 1968 aikana oli maamme sisäpoliittisessa kuvassa neljä näkyvintä asiaa, jotka hallitsivat vuoden kuvaa ja ne olivat; 1) talouselämän vakaannuttaminen, 2) presidentin vaalit, 3) ankara työttömyys ja 4) ammattiyhdistysliikkeen eheyttäminen.

Siirryttäessä vuoden 1968 puolelle tuli erittäin selvästi nähtäväksi se, että devalvoinnin jälkihoito (devalvointi suoritettiin vuoden 1967 lokakuussa) tulee vaatimaan ankaria toimenpiteitä maamme taloutta johtavilta piireiltä sekä valtiovallalta. Vakauttamissopimus ja siihen liittyvät valtuuslait tulivat hyväksytyksi maaliskuun 27 päivänä ja näitten sopimusten voimassaoloaika on vuoden 1969 loppuun.

Tasavallan presidentin valitsijamiesvaalit suoritettiin tammikuun 16 ja 17 päivinä. Presidentin vaaleihin osallistui äänioikeutetuista äänestäjistä noin 70 %, joka oli yllättävän alhainen äänestysprosentti. Suurimmaksi yllättäjäksi nousu Vennamon vaaliliitto saaden ääniä 11,3 %. Valitsijamiespaikat jakautuivat seuraavasti: Kekkosen vaaliliitto 183 valitsijamiestä ja 56,5 % äänistä, Virkkusen vaaliliitto 60 valitsijamiestä ja 21,5 % äänistä, Vennamon vaaliliitto 33 valitsijamiestä ja 11,3 % äänistä, LKP:n vaaliliitto 9 valitsijamiestä ja 5,0 % äänistä sekä RKP:n vaaliliitto 15 valitsijamiestä ja 5,5 % äänistä. Valitsijamiehet suorittivat helmikuussa tasavallan presidentin vaalin ja tehtävään valittiin jo kolmannen kerran Urho Kaleva Kekkonen. Presidentti Kekkonen aloitti uuden toimikautensa 1.4.1968 ja kestää se vuoteen 1974 saakka.

Työttömyys jatkui valitettavan ankarana vaikkakin uusien työpaikkojen luominen kertomusvuoden lopussa on alkanut tuntuvasti vilkastua ja tulee täten ilmeisesti helpottumaan lähimmän kahden vuoden aikana.

Ammattiyhdistysliikkeen eheyttämisestä on käyty hankalia neuvotteluja kertomusvuoden aikana, mutta mitään ratkaisevaa ei vielä päässyt syntymään vaan asia siirtyi epämääräisten selvitysten pohjalta vuodelle 1969.

Taloudellinen tilanne:

Taloudellisessa tilassa yleisesti ja valtiontaloudessa erikoisesti oli leimaa-antavana varatuomari Liinamaan johdolla tapahtunut vakauttamissopi-

muksen syntyminen sekä siihen liittyvä indeksiehtojen purkaminen. Vakauttamissopimusta edelsi myös se, että eduskunta antoi hallitukselle laajemmat säännöstelyvaltuudet kuin mitä hallituksen käytettävissä muutoin olisi. Hallitus sai hinta- ja palkkalain, jolla se pyrki talouselämän säännöstelyyn. Eri etupiirejä edustavat järjestöt tekivät seuraavan sisältöisen sopimuksen:

" 1 §.

Edellä asetetun tavoitteen saavuttamisen kannalta on välttämätöntä, että palkka- ja työehtosopimusratkaisut vuodeksi 1969 tehdään mahdollisimman aikaisessa vaiheessa ja niin, että ne osaltaan tukevat vakaan hinta- ja kustannustason saavuttamista. Tämän vuoksi olisi neuvottelut vuodeksi 1969 tehtävistä yksivuotisista työehtosopimuksista aloitettava välittömästi ja vuoden 1969 aikana suoritettavat yleiset palkankorotukset olisi rajoitettava työn tuottavuuden keskimääräisen nousun puitteisiin.

Edellä olevan perusteella sovitaan, että palkkoja korotetaan 1.1.1969 tai sen jälkeen ensiksi alkavan palkanmaksukauden alusta lukien 16 pennillä tunnilta. Viikko- ja kuukausipalkkojen korotus toteutetaan markkamääräisenä kertomalla mainittu pennimäärä työtuntien lukumäärällä.

Muista työehtosopimusehdoista neuvotellaan ja sovitaan työehtosopimuksen osapuolten kesken.

2 §.

Voimassa olevista työehtosopimuksista poistetaan ns. indeksilauseke tai sitä vastaavat sopimusmääräykset vuoden 1968 osalta edellyttäen, että myös muut tässä sopimuksessa tarkoitetut sidonnaisuudet säädetään katkaistavaksi.

3 §.

Valtion virkamiesten palkkoja korotetaan vuoden 1969 alusta lukien edellä 1 §:ssä esitettyjen periaatteiden ja yleiskorotusta koskevan rajoituksen mukaisesti sekä ottaen huomioon mitä ns. menettelytapalain voimaannpanolaissa on säädetty ja mitä valtioneuvosto sen nojalla on päättänyt. Tässä tarkoitetusta palkankorotuksesta säädetään asianmukaisessa järjestyksessä lailla.

4 §.

Maataloustuotteiden hintatasosta annetussa laissa säädetystä menettelystä poiketen tarkistetaan maataloustuotteiden tavoitehintoja satovuoden 1968/1969 osalta vuoden 1968 kesäkuun alussa 2,0 %:lla ja vuoden 1969 tammikuun alussa 2,0 %:lla. Voimassa olevaan lakiin tehdään asianmukaiset muutokset.

Mikäli vuoden 1968 loppuun mennessä on säädetty uusi, satovuoden 1969/1970 alussa voimaan tuleva maataloudenhintalaki, jätetään edellä tarkoitettu tammikuun 1969 tarkistus suorittamatta. Tällöin tullaan uuden lain perustasona pitämään kesäkuussa 1968 vahvistettua tavoitehintatasoa ja silloin vallinnutta hinta- ja kustannustasoa.

5 §.

Kaupan ja teollisuuden järjestöjen kanssa sovitaan erikseen yhteistoiminnasta tämän sopimuksen päämäärien toteuttamiseksi. Tässä tarkoituksessa edellytetään, että sanotut järjestöt yhdessä jäsenyritystensä kanssa noudattavat hinta- ja kustannustason nousun hillitsemiseksi erityistä pidättyvyyttä tavaroiden ja palvelusten hinnoittelussa ja hyväksyvät osaltaan turvautumisen hintojen ja maksujen säännöstelyyn sekä ovat valmiit yhdessä valtion asettamien elinten kanssa suorittamaan säännöstelymääräysten noudattamisen valvontaa.

6 §.

Tässä sopimuksessa mainitut hinta- ja kustannustason nousun hillitsemiseen tähtäävät ehdot tulevat järjestöjä lopullisesti sitoviksi edellyttäen, että hallitus puolestaan hyväksyy jäljempänä esitetyt ehdot, ja päättää ryhtyä toimenpiteisiin niiden toteuttamiseksi.

a) Hallitus esittää Eduskunnan säädettäväksi lain taloudellisen kehityksen turvaamisesta vuosina 1968 - 1969. Laissa tulee olla valtuudet hintojen, vuokrien ja erilaisten maksujen sekä palkkojen säännöstelyyn ja sidonnaisuusjärjestelmien katkaisemiseen. Lain tarkemmasta sisällyksestä neuvotellaan järjestöjen kanssa ja sitä käytetään oheisista liitteistä 1 ja 2 ilmenevällä tavalla.

b) Hallitus asettaa heti edellä tarkoitetun lain voimaan tultua hinta- ja palkkaneuvoston, jossa järjestöillä on riittävä edustus. Hinta- ja palkkaneuvoston kokoonpanosta neuvotellaan järjestöjen kanssa.

c) Hallitus päättää voimassa olevan hintavalvontalain nojalla mahdollisimman laajan hintoja ja maksuja koskevan korotuskiellon toimeenpanemisesta heti ja siksi, kunnes edellä tarkoitettua lain antamin valtuuksin voidaan määrätä enemmistä toimenpiteistä.

d) Hallitus lopettaa valtion indeksiehtoisten obligaatioiden myymisen eikä laske liikkeelle uusia indeksiehtoisia lainoja.

e) Hallitus ryhtyy tulo- ja menoarvion puitteissa kiireellisesti toimenpiteisiin työttömyyden lieventämiseksi ohjaamalla varoja ensisijaisesti sellaisiin investointeihin, jotka tehokkaasti edistävät taloudellista kasvua ja lisäävät työtilaisuuksia. Erityistä huomiota on kiinnitettävä asuntotuotannon elvyttämiseen ja työllisyyttä lisääviin toimenpiteisiin maatilatalouden piirissä.

f) Hallitus huolehtii valtion kokonaismenojen kasvun pysäyttämisestä ja siitä, ettei verorasitusta vuosien 1968-1969 aikana lisätä. Järjestöt antavat tukensa tähän tähtääville pyrkimyksille.

g) Hallitus asettaa välittömästi komitean tai työryhmän valmistelemaan ehdotuksen sopimusvapauteen perustuvaksi valtion ja valtionapupalkkaisten virkamiesten palkkausta ja työehtoja koskevaksi neuvottelu-, sopimis- ja sovittelujärjestelmäksi. Ehdotuksen tulee olla valmis heinäkuun loppuun 1969 mennessä. Tarvittavat lainsäädäntötoimenpiteet on suoritettava niin ajoissa, että uusi järjestelmä tulee voimaan vuoden 1970 alusta. Mikäli uuden järjestelmän voimaan saattaminen lainsäädäntötekniillisten tai muiden syiden vuoksi viivästyy, säädetään erikseen väliaikaisesta menettelystä, jonka nojalla hallituksen ja voimassa olevan menettelytapalain tarkoittamien virkamiehiä edustavien keskusjärjestöjen välillä sovitaan virkapalkkojen tarkistuksesta vuodeksi 1970.

h) Hallitus huolehtii siitä, että laaditaan satovuoden 1969/1970 alusta voimaan tuleva maataloudenhintajärjestelmä.

i) Hallitus kiirehtii kokonaistaloudellisen suunnittelun kehittämistoimenpiteitä sekä pitkän ajan kasvupoliittisten tavoitteiden selvittämistä. Samassa yhteydessä selvitetään, millä tavoin tulopolitiikan selvittely- ja neuvottelutoimintaa tarkoituksenmukaisesti voitaisiin kehittää.

7 §.

Tämä sopimus päätettiin allekirjoitettuna saattaa hallituksen tietoon asianmukaisia toimenpiteitä varten.

Helsingissä maaliskuun 27 päivänä 1968.

Suomen Työnantajain Keskusliitto (STK)

Suomen Ammattiyhdistysten Keskusliitto (SAK)

Liiketyönantajain Keskusliitto (LK)

Toimihenkilö- ja Virkamiesjärjestöjen Keskusliitto (TVK)

AKAVA

Suomen Teknisten Toimihenkilöjärjestöjen Keskusliitto (STTK)

Virkamiesliitto (VL)

Virkamiesten Yhteisjärjestö (VY)

Suomen Virkamiesjärjestöt (SVJ)

Maataloustuottajain Keskusliitto (MTK)

Svenska Lantbruksproducenternas Centralförbund (SLC)

Maaseudun Työnantajaliitto "

Työllisyystilanne:

Työnvälitystoimistoissa asioi kertomusvuoden aikana 444 060 työnhakijaa. Työpaikkoja oli tarjolla kaikkiaan 319 072, joista työnvälitykseen myötävaikutuksella täytettiin 275 629 eli 86,4 %.

Työnvälityksen toimintaluvut kuvaavat selvästi kuluneen vuoden työllisyystilanteen kehittymistä. Työttömien työnhakijoiden kokonaismäärä pakko-olmalaisten mukaanlukien pysytteli koko vuoden ajan edellistä vuotta korkeampana. Kertomusvuonna oli työnvälitystoimistoissa työttömiksi ilmoittautuneita työnhakijoita keskimäärin 61 000, edellisenä vuonna 46 000. Työttömyyden huippu osui kertomusvuonna tammi-helmikuun vaihteeseen, jolloin työttöminä ilmoittautuneiden työnhakijoiden määrä nousi 77 000:een. Kevättä kohti työllisyystilanne helpottui ja työttömien määrä väheni ajoittain melko jyrkästikin, kuitenkin alimmillaankin, kesäkuukausina työttömien määrä oli 43 000. Elokuun puolivälin jälkeen työttömien määrä kääntyi vuodenajalle ominaiseen noususuuntaan, mutta on huomattava, että tapahtunut nousu oli koko syksyn ja alkavan talven aikana selvästi lievempää kuin edellisenä vuonna. Tästä johtuen työttömyysluvut lähenivät jatkuvasti edellisen vuoden tasoa, niin että vuoden loppuun mennessä ero oli supistunut muutama sataan.

Työvoiman kysyntä oli koko alkuvuoden hiljaisempaa kuin edellisenä vuonna. Heinäkuun alussa saavutettiin kuitenkin jo edellisen vuoden taso ja syyskuun alusta lähtien työvoiman kysyntä pysytteli selvästi edellistä vuotta korkeampana. Työvoiman kysynnän melko voimakkaasta lisääntymisestä huolimatta jäi työpaikkatarjousten kokonaismäärä, 319 000, lähes 17 000 paikkaa edellistä vuotta pienemmäksi.

Työmarkkinaosapuolten välillä solmitun irtisanomissuojasopimuksen perusteella saivat työvoimaviranomaiset kertomusvuoden aikana irtisanomisilmoituksia 50 työnantajalta. Irtisanomiset koskivat kaikkiaan 1 951 työntekijää ja toimihenkilöä. Irtisanomisilmoituksia jättäneistä yrityksistä 45 kuului teollisuuden ja 5 kaupan ja palveluelinkeinojen piiriin. Irtisanottuja oli eniten eli 529 henkilöä tekstiiliteollisuuden piirissä, toiseksi suurimman ryhmän, 359, muodostivat metallituoteteollisuuden irtisanotut ja kolmantena olivat elintarviketeollisuuden 294 irtisanottua. Niiltä osin kuin irtisanomisen syy on tiedossa, voidaan todeta, että yrityksen toiminnan lopettaminen johti 428 työntekijän irtisanomiseen, työvoiman supistus 365 ja tilauskannan vähyys 116 työntekijän irtisanomiseen.

Elinkustannusindeksin kehitys.

Kertomusvuoden aikana elinkustannusindeksi nousi vuoden 1967 joulukuun tasosta, pisteluvusta 203 kertomusvuoden joulukuun 31 päivään pistelukuun 215 eli prosenteissa 8,4 %. Palkkojen keskituntiansiot olivat vuoden lo-

pussa 11,8 % korkeammat kuin vuonna 1967. Kun elinkustannusindeksi nousi keskimäärin 8,4 %, muodostui reaaliansoitteen nousuksi siten 3,4 %. Kun otetaan huomioon työajan lyhennyksen vuosiansiota vähentävä vaikutus, joka oli noin 1,5 %, päädytään siihen, että teollisuustyöntekijäin reaalitulot kasvoivat kertomusvuonna keskimäärin 1,5 % eli jonkin verran työn tuottavuuden nousua hitaammin.

Elinkustannusindeksi saavutti pisteluvun 215 lokakuussa ja oli 3 kuukautta samassa pisteluvussa, joka oli laskettava vakauttamisen ansioksi.

II. SAK

SAK:n toiminnalle olivat leimaa-antavina talous, vakauttaminen, työllisyys sekä ammattiyhdistysliikkeen eheyttämiseen tähtäävät toiminnot. Kun SAK:n taholta oli nähtävissä, että maamme talouselämä on vaarallisessa inflaatiokierteessä ja että indeksisidonnaisuudet ja siitä aiheutuvat ristisidonnaisuudet oli viety niin pitkälle, että niiden katkaiseminen oli välttämätöntä, niin SAK:n työvaliokunta ja keskusliiton johto lähtivät mukaan niihin neuvotteluihin, jotka varatuomari Liinamaan johdolla oli käynnistetty. Nämä neuvottelut johtivatkin sitten siihen tulokseen, että SAK:n neuvottelijat asettivat asian SAK:n työvaliokunnan ratkaistavaksi. Työvaliokunta ei ollut täysin yksimielinen ratkaisuisaan vaan joutui suorittamaan asiasta äänestyksen. Työvaliokunta äänesti ensin siitä, että asia saatetaan valtuuston päätettäväksi eikä työvaliokunta voi sitä ratkaista. Tämä äänestys antoi sellaisen tuloksen, että työvaliokunnan ratkaisun takana oli 11 ääntä ja valtuuston ratkaisun takana 8 ääntä. Tämän jälkeen esitettiin, että työvaliokunta hylkää vakauttamissopimuksen, tulos puolesta äänesti 6, hyväksymisen puolesta 11 ja 2 pidättäytyi äänestämästä. SAK:n sääntöjen mukaan liitoilla on mahdollisuus sanoutua irti sopimuksesta kahden viikon kuluttua sen solmimisesta, mutta tiettävästi yksikään ammattiliitto ei näin menetellyt.

Etujärjestöjen sopimuksen lisäksi solmivat työmarkkinajärjestöt sopimuksen, johon liittyi eräitä sosiaalijärjestelyjä. Tärkeimmät näistä järjestelyistä olivat seuraavat: TEL- ja LEL-eläkejärjestelmien kehittäminen, työttömyyskassojen tukirahaston perustaminen, vapaa-ajan tapaturmavakuutuksen voimaansaattaminen ja ammattiyhdistysten jäsenmaksujen verotuksessa vähennyskelpoisuus ja se, että työnantajain toimesta peritään ammattiyhdistysten jäsenmaksut. Tämän sosiaalisopimuksen allekirjoitti 7 työmarkkinajärjestöä, josta luvusta puuttui SAJ, joka omilla tempuillaan tuli mukaan vasta huhtikuussa.

SAK:n, STK:n ja Liiketyöntantajain Keskusliiton välillä saatiin voimaan irtisanomissuoja- ja sairausajan palkkasopimukset, jotka ovat erittäin merkittävät. Kertomusvuoden aikana oli merkillepantavaa se, että SAK:n ja pääministeri Koiviston johtaman hallituksen välit ja suhteet kehittyivät myönteisesti ja että hallituksen taholta on voimakkaasti korostettu, että taloudellisten kysymysten osalta ei saa ratkaisuja suorittaa neuvottelematta työmarkkinajärjestöjen kanssa.

Ammattiyhdistysliikkeen eheytyminen.

Ammattiyhdistysliikkeen voimien kokoaminen ei mennyt paljoakaan eteenpäin vaan neuvottelujen jatko ja mahdollisten tulosten aikaansaaminen on nähtävissä vuoden 1969 aikana. Liittomme sai vastaanottaa eheytyksryhmältä kirjelmän, joka oli päivätty 31. 10. 1968 ja tämän kirjelmän mukana oli se kaavailu, millä pitäisi liittotason eheytyminen aikaansaada. Merkillepantavaa oli se, että oman liittomme osalta meidät oli merkitty Suomen Metallityöväen Liittoon kuuluvaksi. On erittäin vaikea veikata asian lopputulosta, mutta toivokaamme, että työväen voimien kokoaminen tulisi onnistumaan.

SAK:n jäsenmäärä oli vuoden 1967 lopussa 276 416 ja kertomusvuoden päättyessä 296 560 kasvun ollessa 20 144.

III. LIITON TOIMINTA.

Liittomme työehto- ja palkkasopimukset tulivat kertomusvuoden aikana irtisanottaviksi, mutta vakauttamissopimuksen ja taloudellisen valtalain voimaantullessa ei liittohallitus katsonut voivansa lähteä sopimuksia irtisanomaan vaan pyrki suurimmalta osalta sopimukset solmimaan ns. Liinamaan sopimuksen mukaan, joka tiesi 16 penniä tunnilta tai 28 markkaa kuukaudessa.

Vuoden 1967 puolella jäivät liittomme uusista sopimuksista avoimeksi elokuvakoneenhoitajien sopimus sekä elokuvalaboranttien sopimus. Elokuvakoneenhoitajien sopimus saatiin aikaan erittäin vaiherikkaitten ja vaikeitten neuvottelujen jälkeen. Varsinaiset työehtosopimusneuvottelut katkesivat, mutta SAK:n puheenjohtaja Härmäläinen ja vt. valtakunnansovittelija Sunila puuttuivat asiaan ja kehoittivat liittoa vielä yrittämään neuvotteluja ja näin myös liiton taholta toimittiin ja lopulta päästiinkin siihen, että elokuvakoneenhoitajien yhdistyksen yleinen kokous hyväksyi neuvottelujen tulokset ja antoi liitolle valtuudet allekirjoittaa tämä ensimmäinen elokuvakoneenhoitajia koskeva työehtosopimus Elokuvateattereiden Työntantajayhdistyksen kanssa. Sopimuksen piiriin kuuluu noin 450 elokuvakoneenhoitajaa.

Elokuvalaboranttien ensimmäisestä työehtosopimuksesta käytiin suoria neuvotteluja Suomi-Filmi Oy:n ja Kommandiittiyhtiö Aarne Syväpuro & Co:n kanssa. Nämä asialliset ja rakentavat työehtosopimusneuvottelut päättyivät tulokseen helmikuun aikana ja alan ensimmäinen itsenäinen työehtosopimus allekirjoitettiin helmikuun 28 päivänä. Elokuvalaboranttien sopimuksen piiriin kuuluu noin 50 työntekijää.

Liittomme piiriin tuli kertomusvuoden aikana yksi uusi ammattiala, nimittäin valokuvalaborantit. Lahdessa toimivan Eino Riihelä Ky:n valokuvalaborantit perustivat toukokuussa oman ammattiosaston ja ryhtyivät välittömästi liiton johdolla valmistelemaan työehtosopimusta. Työehtosopimuksen runkona käytettiin elokuvalaboranttien sopimusta. Kun sopimusesitys oli saatuna valmiiksi, esitti liitto Eino Riihelä Ky:lle neuvottelujen aloittamista työehtosopimuksen aikaansaamiseksi. Alustavat neuvottelut käytiin liiton ja asianomaisen työnantajan kanssa kesäkuun alussa. Sitten piti päästä neuvottelemaan varsinaisesta sopimuksesta, mutta nämä neuvottelut kariutuivat siihen, että työnantajan edustajat kieltäytyivät jyrkästi jatkamasta neuvotteluja ja kehoittivat liiton neuvottelijoita poistumaan neuvotteluhuoneesta. Tilanteen ajaututtua tähän, päätti liitto lähteä uhkavaatimuksen tielle, johon se oli saanut valtuudet Eino Riihelä Ky:n valokuvalaboranttien työntekijöiltä. Kesken näitten valmistelujen tuli ilmoitus Liiketyöntantajain Keskusliitolta, että Eino Riihelä Ky Lahdesta ja Kuva-Sampo Oy Helsingistä ovat liittyneet Liiketyöntantajain Keskusliiton jäsenyyteen ja esitti neuvottelupyynnön liitollemme. Neuvottelut valokuvalaborantteja koskevasta työehtosopimuksesta pääsivät alkamaan heinäkuun alussa.

Kuva-Sampo Oy:ssä työskentelevät työntekijät liittyivät elokuvalaboranttien ammattiosastoon kesäkuussa ja myös työnantaja liittyi työntantajajärjestöön. Heti neuvottelujen alkuvaiheessa voitiin neuvotella molempien työntantajain osalta yhtäaikaaisesti. Näissäkin neuvotteluissa oli erittäin monta vaihetta ja kahdesti neuvottelut katkesivat tuloksettomina, mutta pääsivät alkamaan uudelleen viimeisen neuvottelujen katkeamisen jälkeen kun SAK:n taholta puututtiin tilanteeseen ja katsottiin, että mihinkään avoimeen työtaisteluun ei pidä ryhtyä vaan sopimus on tehtävä neuvotteluteitse. Lähinnä tähän perustuen liittomme pääsi ratkaisuun työntantajajärjestön kanssa, joka sopimusesitys liittohallituksen päätöksellä alistettiin jäsenäänestykseen Eino Riihelä Ky:ssä ja Kuva-Sampo Oy:ssä. Äänestyksen tulos osoitti, että se, vähintään 2/3 hylkääviä ääniä, minkä säännöt edellyttävät, ei tullut ja näinollen liittohallitus hyväksyi sopimuksen ja valtuutti liiton edustajat allekirjoittamaan alan ensimmäisen työehtosopimuksen vuosiksi 1968 - 1969.

Niitten sopimusten osalta, jotka olivat voimassa, alkoivat sopimusten uusimisesta neuvottelut ns. Liinamaan sopimuksen mukaisesti vasta syksyllä.

Eräitten sopimusten osalta jouduttiin sopimusten irtisanomisia siirtämään ja ompelukonemekanikkojen osalta sanottiin sopimukset irti. Ns. Liinamaan sopimuksen mukaisesti tulivat palkkojen korotukset olemaan vuoden 1969 alussa 16 penniä tunti tai 28 markkaa kuukaudessa sekä vapaa-ajan tapaturmavakuutus ja jäsenmaksujen periminen työnantajain toimesta. Ns. Liinamaan sopimukseen sisältyi määräys, että vuoden 1968 osalta sopimuksissa oleva indeksisopimus on mitätöitävä. Tästä johtuen palkat eivät nousseet joulukuun 15 päivän jälkeen vaikka indeksikehitys olisi tietänyt noin 3,6 %:n palkkojen korottamista.

Palkat nousivat liittomme sopimuksilla seuraavasti: yleiskorotus oli 6,5 % ja indeksikorotus 2,8 %. Tämä tiesi sitä, että reaaliansiotos nousi noin 3,5 %, mutta liittomme tuntipalkkaisilla aloilla tämä korotus jäi noin 1,5 %:ksi.

IV. JÄSENISTÖ.

1.11.1967 - 31.1.1968 välisenä aikana pidetyn jäsenhankintakilpailun kautta liittomme jäsenmäärä lisääntyi 114 jäsenellä. Kilpailussa kunnostautui erityisesti Konttorikonemekanikot r.y., jonka jäsenet hankkivat 87 uutta jäsentä osastoonsa sekä Turun Mekanikkojen Yhdistys r.y., jonka jäsenmäärä lisääntyi 14:lla. Kilpailun voitti konttorikonemekaanikko Pentti Hyvönen hankittuaan 33 uutta jäsentä.

Edellä on jo tullut kerrotuksi valokuvalaboratorioissa työskentelevien työntekijäin liittymisestä liittomme jäsenyyteen kertomusvuoden aikana. Lahden Valokuvalaborantit perustivat osaston toukokuussa ja Helsingin valokuvalaborantit liittyivät ensin Elokuvala valmistamoiden Työntekijät r.y:n jäsenyyteen ja sitten lokakuussa perustivat oman osastonsa. Lahden valokuvalaborantteja liittyi jäseneksi 68 ja Helsingin valokuvalaborantteja 64.

x
x
x
x
xxxxxxx
x
x
x
x
x
x

Kertomusvuoden aikana poistui keskuudestamme konttorikonemekaanikko Allan Karkulahti äkillisen sairauden murtamana 23.3. sekä konttorikonemekaanikko Oiva Musikka 24.3. Sekä toveri Karkulahti että toveri Musikka olivat Konttorikonemekanikot r.y:n monivuotisia jäseniä.

Lahden Mekanikkojen Yhdistyksestä kuoli kaksi pidettyä toveria; elokuussa Rainer Hynninen ja joulukuussa Tauno Lahti.

V. LIITTOVALTUUSTO.

Liittovaltuuston sääntömääräinen kokous pidettiin toukokuun 26 päivänä liiton toimistossa Helsingissä. Kokouksessa olivat läsnä liittovaltuuston jäsenet: Puheenjohtaja Veikko Saikkonen, Gösta Fagerholm, Rainer Blid, Olavi Paasanen, Karl Suuntala, Ossi Lampinen, Vihtori Rantanen, Vilho Jermilä, Martti Kuusela, Eino Airitsalo, Väinö Vesanen ja Erkki Louhi. Liittohallituksesta olivat paikalla: Puheenjohtaja Kalervo Kanninen, Eero Saukkonen, Kauko Häkkinen, Heino Moilanen, Matti Jalava, Matti Grönfors ja Mikko Palomäki. Lisäksi kutsuttuina olivat läsnä Kullervo Myllyrinne, Hemmo Hänninen ja Leo Hodju. Myös liiton taloudenhoitaja Matti Roine ja tilintarkastajista Ferd. Mikonsaari oli kokouksessa läsnä. Kokouksessa johti puhetta liittovaltuuston puheenjohtaja Veikko Saikkonen ja sihteerinä toimi Mikko Palomäki.

Kokouksen avauksen suoritti puheenjohtaja Veikko Saikkonen lausuen mm. seuraavaa:

"Olemme tänään kokoontuneet Suomen Mekanikkojen Liiton liittovaltuuston sääntömääräiseen vuosittaiseen kokoukseen. Tämä liittovaltuuston jokavuotinen, ainoa kokous, on muodostumassa ja osittain on jo muodostunutkin traditioksi eli maaseutujäsenten Helsingissä käymiseksi ja edellisen vuoden toimintakertomuksen lukemiseksi. Tämä ei varmasti ole sen tarkoitus, vaan käsitäisin liittomme sääntöjen laatijien tarkoittaneen, että liittovaltuusto myös toimii ja valtuuston jäsenet tekevät ehdotuksia esimerkiksi kuluvan vuoden työehtosopimuksiin.

Tämän vuoden huhtikuun 27 päivänä Suomen Ammattiyhdistysten Keskusliitto allekirjoitti ns. Liinamaan paperin, jota työvaliokunnan jäsen, liittomme puheenjohtaja Kanninen vastusti perustellen kantansa erittäin pätevästi allekirjoittaneen mielestä, mainiten mm., että järjestöpoliittisesti asia olisi ehdottomasti pitänyt alistaa SAK:n valtuuston käsiteltäväksi ennen hyväksymistä. Tämä on ehdottomasti oikein demokraattisessa yhteiskunnassa, mutta eikö olisi ollut oikein, että liittokohtaiset ratkaisut ko. asiassa myös olisi alistettu valtuustojen käsiteltäväksi, jota SAK suositteli. Tähän ei Suomen Mekanikkojen Liitossa ollut edes mahdollisuutta SAK:n asettaman 14 vuorokauden määräajan puitteissa. Näillä perusteluilla ehdotan liittovaltuuston jäsenten harkittavaksi, että onko meillä aihetta ehdottaa seuraavalle edustajakokoukselle sääntömuutosta siinä mielessä, että liittohallitus voi kutsua liittovaltuuston ylimääräisen kokouksen koolle jo 7 vuorokauden ajalla."

Osuuskassa Yhteistuen tiedotussihteerin Faavo Friman selosti liittovaltuuston kokoukselle osuuskassan toimintaperiaatteita sekä hallintoa.

Liittovaltuusto päätti täydentää liittohallitusta seuraavaan edustajakokoukseen saakka Elokuvala valmistamoiden Yhdistyksen puheenjohtaja Kullervo Myllyrinteellä sekä hänen varajäsenekseen Elokuvala valmistamoiden Työntekijäin puheenjohtaja Hemmo Hänninen.

Varsinaisten kokousaloitusten tultua käsitellyiksi antoi liiton puheenjohtaja Kalervo Kanninen talouspoliittisen ja järjestöpoliittisen tilannekatsauksen.

Ammattiyhdistysliikkeen eheyttämisestä liittovaltuusto totesi, että neuvottelut, joita on käyty liittoamme koskevana ja joka tietäisi sitä, että liittomme olisi pitänyt lopettaa toimintansa ja osastojen siirtyä Suomen Metallityöväen Liiton jäsenyyteen, katsoi liittovaltuusto yksimielisesti, että liittoamme ei lopeteta ja jos SAK lopetetaan vastoin liittomme pyrkimyksiä eikä liittollemme varata mahdollisuutta liittyä johonkin uuteen keskusjärjestöön, niin siinä tapauksessa liittomme toimii itsenäisenä liittona keskusliitoista vapaana järjestönä.

Lopuksi liittovaltuusto päätti, että liiton neljännet neuvottelupäivät pidetään Helsingissä tulevan syyskuun 29 päivänä.

VI. LIITTOHALLITUS.

Liittohallitus kokoontui kertomusvuoden aikana 15 kertaa ja pöytäkirjoihin merkittiin yhteensä 136 pykälää.

Liittohallituksen jäsenet osallistuivat kokouksiin seuraavasti:

Varsinaiset jäsenet:

Kalervo Kanninen	15	kertaa
Eero Saukkonen	15	"
Kauko Häkkinen	13	"
Heino Moilanen	14	"
Matti Jalava	1	" (muutti kesäkuussa Pieksämäelle)
Matti Grönfors	7	"
Mikko Palomäki	15	"

Varajäsenet:

Edvin Österman	7	"
Usko Vanhala	4	"
Leo Suomalainen	1	"

Sekä:

Kullervo Myllyrinne	11	"
Hemmo Hänninen	3	"
Tal. hoit. Matti Roine	13	"
Siht. Teuvo Honkanen	4	" (30.4.1968 saakka)

Elokuvakoneenhoitajien Yhdistyksen puheenjohtaja Kullervo Myllyrinne ja Elokuvavalmistamoiden Työntekijäin puheenjohtaja Hemmo Hänninen ovat osallistuneet liittohallituksen kokouksiin puhe- ja esitysoikeudella liittovaltuuston päätöksellä.

Tilintarkastajina ovat olleet edustajakokouksen valitsemina Veikko Mäki ja Ferd. Mikonsaari sekä heidän varamiehinään Lauri Willman ja Risto Keihola.

VII. EDUSTUKSET.

SAK:n työvaliokunnan kokouksiin on osallistunut puheenjohtaja Kalervo Kanninen ja SAK:n valtuuston kokoukseen varapuheenjohtaja Eero Saukkonen. Valtion Työntekijäin Neuvottelukuntaan kuuluu Kalervo Kanninen ja varalle Eero Saukkonen. Erilaisiin kutsu- ja neuvottelutilaisuuksiin sekä osastojen kokouksiin ovat osallistuneet Kalervo Kanninen, Eero Saukkonen ja Mikko Palomäki sekä 30.4. saakka Teuvo Honkanen. Ammattikasvatustalituksen asettamien oppisopimuslain edellyttämien keskustoimikunnissa ovat SAK:n edustajina toimineet: Hienomekaanisten ammattien keskustoimikunnassa Eero Saukkonen ja Gösta Fagerholm, Valokuvausammattien keskustoimikunnassa Mikko Palomäki ja Hemmo Hänninen sekä Radio- ja televisioasentajien keskustoimikunnassa Esko Koivisto ja Mikko Palomäki.

VIII. OPINTO- JA VALISTUSTOIMINTA.

Toimintavuoden tärkeimmäksi valistustilaisuudeksi muodostui liiton neljännet neuvottelupäivät, jotka pidettiin Helsingissä lokakuun 6 päivänä. Neuvottelupäiville osallistui 31 osastojen valitsemaa edustajaa sekä liittohallituksen jäsenet. Osastojen edustusmäärät olivat seuraavat: Konttorikonemekanikot r.y. 6, Lahden Mekanikkojen Yhdistys r.y. 1, Kouvolan Soitintyöntekijät r.y. 1, Kangasalan Soitintyöntekijät r.y. 3, Elokuvavalmistamoiden Työntekijät 4, Tampereen Mekanikkojen Yhdistys r.y. 2, Forin Mekanikkojen Yhdistys r.y. 2, Turun Mekanikkojen Yhdistys r.y. 2, Optikkojen Yhdistys r.y. 2, Jyväskylän Mekanikkojen Yhdistys r.y. 1, Proteesialan Mestarit ja Mekanikot r.y. 2, Elokuvakoneenhoitajien Yhdistys r.y. 2 ja Lahden Valokuvaalaborantit r.y. 3.

Neuvottelupäivien puheenjohtajana toimi Eero Saukkonen ja sihteerinä Mikko Palomäki.

Neuvottelupäivillä piti kansanedustaja Olavi Saarinen talous- ja järjestöpoliittisen tilannekatsauksen ja liiton puheenjohtaja Kalervo Kanninen alustuksen liiton työehto- ja palkkasopimussasioista sekä liiton järjestötoiminnasta. Alustuksien pohjalta käydyn vilkkaan keskustelun jälkeen annettiin seuraavansisältöinen päätöslauselma:

Neuvottelupäivillä todettiin, ettei Suomen Mekanikkojen Liiton sopimusaloilla olla päästy asiallisiin ja hyödyllisiin työehtosopimusneuvotteluihin vakauttamissopimuksesta huolimatta. Ellei neuvottelui-

hin päästä, niin sopimukset on sanottava irti ja pyrittävä uudistamaan ne niin, että ne vastaavat osastojen liitolle tekemiä esityksiä. Valokuva-laboratorioiden työntekijäin työehtosopimusratkaisusta todetaan, että se ei tyydytä jäsenistöä, mutta koska sopimus on suositeltu solmittavaksi väliaikaiseksi, niin kokous kehoittaa alan työntekijöitä hyväksymään sen toimeenpantavassa jäsenäänestyksessä.

IX. MUU JÄRJESTÖLLINEN TOIMINTA.

1. Osastojen toiminta.

Eräiden osastojen toiminnassa on havaittavissa toiminnan vilkastumista kun taas toisten osastojen toiminta on valitettavasti ollut täysin lamsassa. Näitten lamassa olevien osastojen toiminnan vilkastuttamiseksi olisi jatkuvasti tehtävä työtä.

Konttorikonemekanikot r.y:n johtokunta on huolella paneutunut rästiläisyyden poistamiseen, joten voitiin todeta jäsenmäärän pysyneen kiinteänä kertomusvuoden aikana ollen se vuoden lopussa 370. Osastosta osallistui Itämeren maiden XI Työläiskonferenssiin Arvo Kotiranta. Suur-Helsingin Ammatillisen Paikallisjärjestön edustajistossa on ollut Eero Saukkonen. Osaston jäsenten perustamassa työtaistelukassassa oli 64 jäsentä. Osaston hiihtokilpailut pidettiin 18.2. Malmin ampumaradan maastossa 21 hiihtäjän voimalla. Liiton talviurheilupäiville Kangasalla 3.3. osallistui 21 osaston jäsentä. Osaston yleisurheilukilpailut pidettiin 7.9. Lauttasaareissa ja niihin osallistui 17 jäsentä. Osasto vastasi Helsingissä järjestettyjen liiton lentopallomestaruuskisojen järjestelystä sekä osallistui kisoihin kahden joukkueen voimalla. Yhdessä Elokuva- ja elokuvavalmistamoiden työntekijäin kanssa osaston jäseniä istui iltaa ravintola Perhossa 15.11.

Tampereen Mekanikkojen Yhdistyksen toiminta on ollut melko toimeksiasta. Yhdistyksellä on kertomusvuoden aikana ollut 3 yleistä kokousta, liikennekilpailut sekä pikkujoulujuhlat. Tästä huolimatta jäsenmäärässä on havaittavissa pientä taantumusta, ollen jäsenmäärä vuoden lopussa 56.

Porin Mekanikkojen Yhdistyksen toiminta on ollut kiitettävän vilkasta; neljä yleistä kokousta, mestaruudet liiton hiihtokilpailujen yleisessä- ja yli-ikämiessarjoissa, kaksoisvoitto liiton lentopallomestaruuskilpailuissa, jäsentenväliset hiihtokilpailut sekä sisähyppykilpailut. Uutena muotona toimintaan otettiin mukaan tutustumiskäynti teollisuuslaitokseen.

Osastoa on edustanut Porin seudun Ammatillisessa Paikallisjärjestössä Veli-Mies Nuro ja Raimo Ketonen sekä varalla Veikko Saikkonen.

Elokuvakoneenhoitajien Yhdistyksen toiminnasta mainittavain on jäsenmäärän kasvattaminen kaksinkertaiseksi toimintavuoden aikana. Tämä on osoituksena toimihenkilöiden kiitettävästä toiminnasta. Koko maan käsittävänä osastona yhdistyksen tiedotustoiminta on ollut hyvä, vuoden aikana on jäsenille lähetetty 9 kiertokirjettä. Elokuvakoneenhoitajien kurssien päättäjäistilaisuuteen oli osasto järjestänyt tiedotustilaisuuden liiton ja osaston toiminnasta elokuvakoneenhoitajien hyväksi.

Elokuvavalmistamoiden Työntekijöiden ensimmäinen täysi toimintavuosi sujui etupäässä toiminnan aloittamispuuhissa. Näissä merkeissä pidettiin 8 yleistä kokousta, joihin osallistui keskimäärin kiitettävä määrä osaston jäseniä. Liiton lentopallomestaruudesta taisteltiin yhden joukkueen voimalla. Toimintavuoden lopuksi he järjestivät yhdessä valokuva-laboranttien ja konttorikonemekanikkojen kanssa illanistujaiset ravintola Perhossa.

Jyväskylän Mekanikkojen Yhdistyksen toiminta normaalin kokoustoiminnan lisäksi on ollut lähinnä urheilullista. Osallistuttiin liiton talviurheilupäiville sekä pidettiin omat hiihtokisat Laajavuorella 24.3. jossa voittajaksi selviytyi T. Tiainen. Jyväskylän Ammatillisessa Paikallisjärjestössä osastoa on edustanut Oiva Willgren.

Kangasalan Soitintyöntekijöitä on aktivoinut tavallisten kokousten lisäksi kiitettävästi järjestetty liiton talviurheilupäivät, osaston omat liikennekilpailut sekä pikkujoulujuhla. Puheenjohtaja Ahvo Nieminen ja H. Virtanen ovat edustaneet osastoa Kangasalan Ammatillisessa Paikallisjärjestössä.

Kouvolaan Soitintyöntekijäin toiminta on ollut lähinnä normaalia kokoustoimintaa sekä osallistuminen liiton talviurheilupäiville.

Lahden Mekanikkojen Yhdistyksen toiminta on ollut 4 yleisen kokouksen elävöittämä. Jäsenmäärässä on valitettavasti havaittavissa taantumusta.

Optikkojen Yhdistyksen toiminta keskittyi pääasiallisesti kokoustoimintaan. Yhdistyksellä ei ollut kertomusvuoden aikana mitään muuta toimintaa.

Myös Pietarsaaren Soitintyöntekijäin toiminta supistui pelkästään 4 yleiseen kokoukseen. Jäsenmäärä on pysynyt vakiona.

Proteesialan Mestarit ja Mekanikot järjesti jäsenilleen 16.6. ongintakilpailut, jonka voitti Heino Moilanen sekä 4.9. pienoistgolf-kilpailut.

lut, jotka voitti Juhani Haapaniemi. Lisäksi osallistui 7 osaston jäsentä Kansanurheilun Keskusliiton järjestämiin valtakunnallisiin ammattiyhdistysväen pilkkikilpailuihin. Myös liiton pilkkikilpailuihin osallistui osastosta 7 jäsentä. Syksyllä pidettyihin liiton lentopallokisoihin osallistui osasto yhdellä joukkueella.

Helsingin Valokuvaalaborantit toimivat kertomusvuoden aikana työhuonekuntana ollen mukana ravintola Perhon illanistujaisissa naislukuisesti.

Lahden Valokuvaalaborantit keskittyivät lähinnä 9 yleisessä kokouksessa käyntöihin.

Muitten osastojen kohdalta toiminnan vilkkaus tai vähäisyys ei ole liiton tiedossa, koska toimintakertomuksia ei ole useista huomautuksista huolimatta toimitettu liittoon.

2. Liiton urheilutoiminta.

Liiton urheilutoiminta supistui kahteen urheilutapahtumaan: Talviurheilupäivät Kangasalla 3. 3. ja lentopallokiset Helsingissä 21. 9.

Kangasalan Soitintyöntekijät vastasi tämänvuotisten liiton talviurheilupäivien järjestelyistä ja tulokset muodostuivat kilpailuissa seuraaviksi:

Yleinen sarja:

1) Oiva Pelli, Pori	37.36
2) Urpo Heikkilä, Kangasala	39.27
3) Fekka Vitikka, Kangasala	39.52
4) Ilari Raekivi, Helsingin Konttorikonemekanikot	40.20
5) Erkki Arponen, Fori	41.01
6) Erkki Hänninen, Jyväskylä	41.40
Osanottajia yhteensä 15.	

Ikämiehet, 35 vuotta:

1) Risto Keihola, Helsingin Konttorikonemekanikot	17.40
2) Usko Laurell, Kangasala	19.03
3) Lauri Mäkinen, Kangasala	19.52
Osanottajia yhteensä 5	

Yli-ikämiehet:

1) Esko Lampolahti, Fori	19.51
--------------------------	-------

Nuoret, alle 21-vuotiaat:

1) Leo Saarinen, Kangasala	39.59
2) Onni Ryttilähti, Helsingin Konttorikonemekanikot	40.25
3) Timo Tiainen, Jyväskylä	41.18
Osanottajia yhteensä 6	

Joukkuetulokset:

1) Kangasalan I-joukkue	1.38.22
2) Helsingin Konttorikonemekanikot	1.38.25
3) Porin Mekanikkojen joukkue	1.38.28
4) Kangasalan II-joukkue	1.42.35
5) Jyväskylän Mekanikkojen joukkue	1.45.19

Pilkkikilpailujen tulokset:

1) Pekka Rantanen	1.655 gr.
2) Pauli Salo	1.550 "
3) Martti Äijö	1.100 "
4) O. Myyrä	1.070 "
5) Heikki Forsén	745 "
6) Matti Kinnari	675 "
Osanottajia yhteensä 45.	

Konttorikonemekanikot r.y:n järjestämästä pidettiin liiton lentopallomestaruusmittelöt SOK:n salilla. 6 kovakuntoista lentopalljoukkuetta koitti parhaansa mukaan viedä mestaruuden nimiinsä. Tapansa mukaan Porin joukkue vei mestaruuden. Koittakaahan muutkin osastot ryhdistäytyä, jotta ensi vuonna muillakin olisi sanomista mestaruudesta taisteltaessa.

X. LOFUUKSI.

Jälleen voimme näissä loppusanoissa todeta sen, että liittomme toiminta kertomusvuoden aikana on ollut tuloksellista ja myönteistä mikä on sen ansiota, että perusjärjestöjen ja liiton välit ovat olleet asiallisella ja vilpittömällä pohjalla. Liittomme jäsenyyteen kuului kertomusvuonna 20 ammattiosastoa ja 2 työhuonekuntaa, joista ammattiosastoista Helsingissä toimii 11. Liitollamme oli työehto- ja palkkasopimuksia 18 eli 4 enemmän kuin vuonna 1967. Jäsenmäärän kehitys osoittaa myös selvästi sen, että 1.000 maksavan jäsenen määrä tullaan ilmeisesti saavuttamaan vuoden 1969 aikana. Jäsenmaksujen siirtyminen työnantajain perittäväksi tietää myös sitä, että vähitellen tulemme pääsemään eroon valitettavasta rästiläisten joukosta. Myönteisistä ilmiöistä ja kehityksestä huolimatta meidän on jatkuvasti jaksettava tehdä työtä oman liittomme toiminnan lujittamiseksi ja parantamiseksi, siinä työssä tarvitaan meitä kaikkia.

Liittohallitus esittää kiitokset perusjärjestöjen luottamushenkilöille ja jäsenistölle hyvästä yhteishengestä joka on jatkuvasti ollut meidän toimintamme kannustimena.

Helsingissä huhtikuun 28 päivänä 1969.

SUOMEN MEKANIKKOJEN LIITTO r.y.
Liittohallitus

SUOMEN MEKANIKKOJEN LIITTO r.y.

INVENTAARI 31.12.1968.
=====Omaisuus:Rahaa:

käteisenä 19:67

Pankkisaamisia:

säästötili KOP n:o 13 336/307/2	271:56	
" PSP n:o 552 157-14	77:98	
karttuva talletustili PYP n:o 1544	618:08	
" " PSP n:o 15-3808	8.804:98	
Osuuskassa Yhteistuki n:o 82-55 420	15.140:24	24.912:84
Siirtotalletustili		135:55

Arvopapereita:

1 kpl. PYP-osakkeita, Litt. B a 100 kpl.	0 037 023	
1 " " " C a 10 "	0 307 147	
1 " " " D a 5 "	0 053 402	
7 " " " C a 100 "	105 198-204	
1 " " " D a 50 "	017 551	
1 " " " E a 10 "	089 913	1.910:00
1 " valtion obligaatio n:o 31 671		1.200:00
1 " Hels. Puhelinyhdistyksen os. n:o 103 347		750:00
1 " " " " 112 491		750:00
1 " " " " 36 927		150:00
1 " " " " 94 368		620:00
Osuuskassa Yhteistuki, osake n:o 67		1.000:00
As.Oy. Meritullinkatu 13 " 109-111	36.001:12	
	42.381:12	
Poisto	6.000:00	36.381:12

Kalusto:

1 kpl. Magnetofoni "Grundig TK 5"	---	
1 " Merca-laskukone n:o 110 066	---	
1 " Olivetti laskukone Prima 20 n:o 649 020	---	
1 " Rheinmetall-kirjoituskone n:o 407 146	---	
1 " Optima-matkakirjoituskone n:o 1 020 655	0:01	
1 " Optima-matkakirjoituskone n:o 1 092 959	---	
1 " Continental-kirjoituskone n:o 922 001-IV	---	
Siirto	0:01	61.449:18

	Siirto	0:01	61.449:18
1 kpl. Continental-matkakirjoituskone n:o 367 477	---		
1 " Rex-Rotary-monistuskone n:o 170 045	---		
2 " Kardex-kaappeja	---		
2 " Arkistokaappeja	---		
1 " Tehora-pöytiä	---		
3 " Neuvottelupöytiä	---		
1 " Konekirjoituspöytiä	---		
40 " Tuoleja ja jakkaroita	---		
1 " Kassalipas	---	0:01	

Tavaraa:

92 kpl. S. Mek. L-rintamerkkejä a' 1,80	165:60	
Poisto	19:80	145:80

Tilisaamiset:

Mekanikkojen Työttömyyskassa		5.929:35
	mk	67.524:34

Pääoma:

Velka SAK:lle		2.487:39
Rahastot		17.646:75
Pääoma 1.1.1968	41.318:77	
Pääoman lisäys	6.071:43	47.390:20
		mk 67.524:34

Kirjanpidossa käytetty seuraavia kirjoja:

1 kpl. inventaari- ja tasekirja	
1 " päivä- ja pääkirja.	

Helsingissä maaliskuun 10 päivänä 1969.

Liittohallitus

Matti Roine

SUOMEN MEKANIKKOJEN LIITTO r.y.

TILINPÄÄTÖS 31.12.1968.

Omaisuustase

Vastaavaa:

Rahaa kassassa	19:67
" pankissa	24.912:84
" siirtotalletustilillä	135:55
Arvopaperit	36.381:12
Kalusto	0:01
Tavaraa	145:80
Tilisaamiset	5.929:35

mk 67.524:34

Vastattavaa:

Velka SAK:lle	2.487:39
Rahastot	17.646:75
Pääoma 1.1.68	41.318:77
Pääoman lisäys	6.071:43

mk 67.524:34

Tulostase:

Kulut:

Kulungit	12.833:64
Palkkiot	10.791:80
Vuokrat	1.411:26
Siht.toimi SAK:lle	1.400:00
Jäsenmaksut:	
Palautus osastoille	10.999:16
SAK:lle	5.970:70
Työttömyyskassalle	6.287:15
Siirto rahastoihin	6.977:31
Korot	381:50
Arvopapereiden poisto	6.000:00
Tavaratilin poisto	19:80
Tilikauden voitto	6.071:43

mk 69.143:75

Tuotot:

Jäsenmaksut	64.670:77
Liittymismaksut	842:34
Osingot	623:18
Korot	687:86
Vuokrat	2.280:00
Tavaratilin voitto	39:60

mk 69.143:75

Helsingissä maaliskuun 10 päivänä 1969.

Liittohallitus
Matti Roine

SUOMEN MEKANIKKOJEN LIITTO r.y.

KULUT v.1968.

1. Kulungit:

Sosiaaliset menot ja vakuutusmaksut	713:51
Liittovaltuusto	683:14
Valistus-, edustus- ja työehtosopimusneuvottelut	2.187:74
Urheilumenot	854:12
Toimisto, monistus ja postitus	2.136:96
Palkkatyöläinen ym. lehdet	593:17
Ilmoitus ja painatus	179:14
Puhelinmaksut	900:65
Matkakulut ja päivärahat	3.156:61
Neuvottelupäivät	984:55
Lahjat ym. sekalaiset kulut	444:05

12.833:64

2. Palkkamenot:

Puheenjohtaja	4.850:80
Sihteeri	960:00
Taloudenhoitaja	2.140:00
Toimistoapulainen	1.905:00
Liittohallitus, tilintarkastajat ym.	936:00

10.791:80

3. Vuokrat, sähkö ja kaasut

1.411:26

4. Sihteerin toimi SAK:lle

1.400:00

5. Menot jäsenmaksuista:

Palautus osastoille	10.999:16
SAK:lle	5.970:70
Työttömyyskassalle	6.287:15
Rahastoihin	6.977:31

30.234:32

6. Korot

381:50

7. Arvopapereiden poisto

6.000:00

8. Tavaratilin poisto

19:80

9. Tilikauden voitto

6.071:43

mk 69.143:75

Helsingissä joulukuun 31 päivänä 1968.

Matti Roine

SUOMEN MEKANIKKOJEN LIITTO r.y.

OSASTOJEN MAKSAMAT JÄSENMAKSUT v.1968.

Osasto:	Liittymis- maksuja:	Jäsen- maksuja:
Konttorikonemekanikot r.y.	273:19	23.710:76
Helsingin Ompelukonemekanikot r.y.	3:70	1.001:17
Lääkintäkojetyöntekijäin Yhdistys r.y.	--	587:00
Lahden Mekanikkojen Yhdistys r.y.	3:50	1.645:55
Tampereen Mekanikkojen Yhdistys r.y.	15:27	3.431:26
Porin Mekanikkojen Yhdistys r.y.	3:50	1.665:38
Turun Mekanikkojen Yhdistys r.y.	32:00	3.236:07
Optikkojen Yhdistys r.y.	--	1.712:34
Jyväskylän Mekanikkojen Yhdistys r.y.	4:20	784:86
Kangasalan Soitintyöntekijät r.y.	1:78	2.324:76
Kouvolan Soitintyöntekijät r.y.	--	611:47
Proteesialan Mestarit ja Mekanikot r.y.	14:50	2.000:17
Jäähdytyskoneasentajat r.y.	4:60	1.633:51
Pietarsaaren Soitintyöntekijät r.y.	10:00	1.202:72
Elokuvavalmistamoiden Työntekijät r.y.	260:40	3.501:76
Elokuvakoneenhoitajien Yhdistys r.y.	41:33	1.492:71
Lahden Valokuvalaborantit	170:37	977:15
Helsingin Valokuvalaborantit	--	261:78
Oulun työhuonekunta	4:00	1.074:19
Vaasan työhuonekunta	--	817:00
	-----	-----
	mk. 842:34	mk 53.671:61
	=====	=====

Helsingissä joulukuun 31 päivänä 1968.

Matti Roine

SUOMEN MEKANIKKOJEN LIITTO r.y.

TULO- JA MENOARVIO VUODELLE 1969.

Tuotot:

1. Jäsenmaksuja	51.000:00
2. Liittymismaksuja	700:00
3. Osinkoja	600:00
4. Korkoja	700:00
5. Vuokria	2.160:00

	mk. 55.160:00
	=====

Kulut:

1. Kulungit:	
Sosiaaliset menot	800:00
Valtuuston kokousmenot	900:00
Valistus-, edustus- ja työehtosopimusneuvott.	2.500:00
Urheilumenot	1.000:00
Toimisto-, monistus ja postitus	3.000:00
Palkkatyöläinen ym. lehdet	700:00
Ilmoitus- ja painatuskulut	2.000:00
Puhelinmaksut	1.200:00
Matkakulut ja päivärahat	3.500:00
Lahjat ym. sekalaiset kulut	400:00

	16.000:00
2. Palkat:	
Puheenjohtaja + sihteeri (+ työtappiot)	5.000:00
Sihteeri	1.800:00
Taloudenhoitaja	2.280:00
Toimistoapulainen	2.040:00
Liittöhallitus, tilintarkastajat ym.	1.200:00

	12.320:00
3. Vuokrat, sähkö ja kaasu	1.400:00
4. Menot jäsenmaksuista:	
Osastojen osuus	8.670:00
SAK:lle	5.040:00
Työttömyyskassalle	5.100:00
Rahastoihin	6.630:00

	25.440:00

	mk. 55.160:00
	=====

Helsingissä huhtikuun 28 päivänä 1969.

Liittöhallitus

Matti Roine

Puheenjohtaja Kalervo Kannisen puhe
Suomen Mekanikkojen Liiton liittovaltuuston kokouksessa
Helsingissä 15. 5. 1969.

Tämänpäivän näkymät ammattiyhdistysliikkeen voimien kokoamiseksi ovat hieman selkiintymässä vaikkakin siihen liittyy vielä hyvin paljon epävarmuutta ja epäilyksiä. On olemassa kaksi tärkeää pääasia, nimittäin keskusliittotasolla tapahtuva eheytyminen ja liittotasoon eheytyminen. Me ammattiliittojen jäsenet olemme saaneet seurata eheytymiseen liittyviä kysymyksiä yleisten tiedotusvälineitten kautta sillä itse eheyttämisestä ei ole kovinkaan ahkerasti informoitu kenttää, vaan on ammattiyhdistysliikkeen eheyttämisen työryhmän työn tulokset lähetetty liitoille ilmoituksella hyväksyttävä vaike hylkää. Lähinnä tästä on johtunut se, että kysymystä kohtaan on hyvin paljon ennakkoluuloja samoin kuin on tehty virheellisiä päätelmiä. On ollut itsestään selvää se, että jokainen ammattiyhdistysliikkeen jäsen ja erityisesti SAK:hon kuuluvat jäsenet, ovat olleet mukana eheyttämisessä, mutta menettelytavat ja se asenne, millä sitä on viime vuosina pyritty ratkaisemaan, on monasti ollut outoa ja vierasta niille jäsenille, jotka vilpittömästi ja pyyteettömästi ovat olleet taistelemassa ja puolustamassa SAK:laista ammattiyhdistysliikettä niinä vaikeina ja raskaina vuosina, jotka alkoivat vuonna 1957. Nyt tuntee monasti, että ammattiyhdistysliikkeen nykyjohtajat katsovat niitten liittojen ja jäsenten virheeksi sen, että ne ovat puolustaneet SAK:ta ja sen liittoja ammattiyhdistysliikkeessä esiintyneiden suurimpien repimisvuosien aikana. Olisi toivottavaa, että nyt kun menneisyys halutaan unohtaa, että muistettaisiin ainakin se, että ei olisi olemassa lähes 300.000 jäsentä käsittävää SAK:ta ellei olisi ollut niitä aktiivisia jäseniä, jotka kentällä, työpaikoilla ja ammattiosastoissaan ja liitoissaan puolustivat SAK:ta monasti työpaikkansa ja osastonsa luottamustoimen menettämisen uhalla. Kun SAK:n edustajakokous vuonna 1966 hyväksyi sääntömuutokset ja suoritti vaihdoksia johtoportaassaan, tehtiin tämä sen takia, että ammattiyhdistysliike voitaisiin eheyttää SAK:n ympärille. Keskusliittokysymyksessä on nyt eheytystyöryhmän taholta ilmoitettu, että on saavuttu loppusuoralle. Tämä

loppusuora merkitsee SAK:n kohdalla sitä, että SAK:n ylimääräinen edustajakokous on kutsuttu koolle 17. 6. 1969 Helsinkiin.

Suomen Mekanikkojen Liitto on halunnut olla mukana eheyttämistyössä ja olemme sen myös monasti ilmaisseet, mutta olemme katsoleet myös aiheelliseksi tuoda esille kantamme, että voimien kokoaminen voidaan vieläkin suorittaa SAK:n ympärille, tehtäköön sitten sekä sääntöihin että hallintoelimiin sellaiset muutokset, että siinä sopivat myös ne liitot, jotka tällä hetkellä ovat SAK:n ulkopuolella.

Eheytystyöryhmän ohjelmassa on liittokohtaisessa eheytymisessä paljon sellaista, jota me emme liittona ole voineet hyväksyä. Suomen Mekanikkojen Liitto on katsonut aiheelliseksi korostaa kahta keskeisintä seikkaa ja ne ovat: jos ammattikuntapohjalla toimivat liitot katsotaan työmarkkinapolitiisesta elinkeivottomiksi niin on silloin lähdettävä siitä, että kaikki työmarkkinakentällä toimivat ammattikuntaliitot edellytetään lopetettavaksi niin yksityisen kuin julkisenkin sektorin osalta. Jos tämä asetelma otetaan tavoitteeksi koko SAK:n kentässä niin on liittomme oleva siinä mukana ja edesauttamassa liittotasoon eheyttämistä, mutta jos tähän liittotasoon eheytymiseen nähden on pienet erikoisliitot jaettu vuohiin ja lampaisiin, niin silloin me olemme liittotasoon eheytyksestä vielä kaukana. On itsestään selvää, että eheytystyöryhmän taholta ohjeeksi laadittu suositus on runko, jonka pohjalta liittotasoon eheyttämistä on pyrittävä kehittämään.

Toisena tärkeänä kysymyksenä liittomme pitää sitä, että liittotasoon eheyttämisessä tulisi ratkaistavaksi lähtökohdaksi ottaa työmarkkinapolitiinen linja eli kartoitettava työnantajain ja työntekijäin järjestökentät ja tämän kautta sitten pyrittävä pääsemään suuriin liittokokonaisuuksiin joiden tehtäväksi tulisi yhtenäisen ja voimakkaan työehtosopimuspolitiikan ajaminen ja kehittäminen. Ei riitä yksinomaan se, että keskusliittotasolla saavutetaan yhtenäisyys, vaikkakin sillä on mitä suurin vaikutus koko yhteiskuntaelämään, mutta jäsenistön kannalta on tärkeää se, että myös liittotasolla saavutetaan lähivuosien aikana yhdistymistä, koska silloin on mahdollisuus päästä parempiin ja tulojen kannalta edullisimpiin työehtosopimusratkaisuihin.

Viime vuoden taloudellinen kehitys kulki suurimmalta osin devalvoinnin jälkihoidon merkeissä, joka sitten päätyikin siihen, että maahan syntyi vakauttamisohjelma ja valtalaki. Näiden toimenpiteiden suurimpina saavutuksina pitäisin indeksiautomaattien katkaisemista ja tilkomaisten maksutaseemme ratkaisevaa paranemista. Vakauttamisohjelman mukaan liitot joutuivat mittähtöimään sopimuksistaan sen indeksiturva, joka olisi tullut palkkeihin joulukuun 15 päivänä 1968. Indeksikehityksen mukaan se olisi antanut noin 2,8 %:n palkkojenkorotuksen, joka tietää sitä, että 1.1.1969 tullut 16 pennia vastaa lähes sitä, mikä palkkous palkanansaitseijat joutuivat antamaan vakauttamisen takia.

Vaikeimmaksi ongelmaksi muodostui työttömyys, jota ei lupauksista huolimatta ole pystytty hoitamaan. Tästä osin valtio on omalla sektorillaan kylläkin pyrkinyt tätä tilannetta hoitamaan ja on myös pystynyt aikaansaamaan ratkaisevia parannuksia nimenomaan pysyvien työpaikkojen luomisessa. Sitävastoin yksityinen sektori ei ole vakauttamislupauksiaan lunastanut vaan on jättänyt vakauttamissopimuksesta huolimatta työllisyyden hoitamisen täysin yhteiskunnan haltuun. Tähän voi ilmeisesti liittyä poliittisia laskelmia yksityisen talouselämän sektorin taholta, koska katsotaan, että maassamme on vasemmistoenemmistöinen eduskunta ja hallitus niin ei sillä taholla olla kovinkaan kiinnostuneita siitä, millä tavoin talouselämä kehittyy ja niin on laskelmoiden annettua tilanteen mennä siihen, miltä se nyt on. On myös selvästi sanottava, että tämän maan 50-vuotisen historian aikana ei ole koskaan maan hallitukset ja eduskunta tehnyt niin paljon teollisuuden hyväksi kuin mitä tämä vasemmistohallitus on tehnyt. Se suoritti yhdessä Suomen Pankin kanssa markan devalvoinnin, se suoritti yhdessä SAK:n kanssa devalvoinnin jälkihoidon vakauttamissopimuksella, se on muuttanut ratkaisevasti yhtiöverotusta ja se on lisännyt investointiin tarvittavia varoja vientemaksujen kautta. Nämä ovat ne suurimmat palvelukset, joita hallitus on tehnyt tämän maan kapitalistien hyväksi, mutta siitä huolimatta maamme oikeistopoliittisilla, jotka ovat tämän maan pankkien, vakuutuslaitosten ja teollisuuden omistajia, on etsä väittää, että yrittäjätoimintaa ei ole tuettu.

Nyt on tullut palkanansaitseijain vuoro puhua ja puhua selvää kieltä sekä maamme vasemmistohallitukselle että myös tämän maan herroille työnantajille.

Kun nyt kaavailaan uutta vakauttamissopimusta, on siinä käytettävä aivan toisia lukemia sekä palkkojen korotusten että myös verotuksen lieventämisen puolesta. Puhutaan niin paljon palkkahaitarista ja pennikorotusten puolesta, että kun annetaan pennimääräiset korotukset, saadaan niillä kurettua palkkahaitaria kiinni. Jos puhutaan jostakin 16 pennin tuntipalkkojen korotuksesta, että sillä lähennettäisiin näitä palkkasuhteita niin täytyy todeta, että kestää ainakin 50 vuotta ennenkuin tämä suhde on korjattu. Käsitksemme mukaan on lähdettävä siitä, että yleiskorotus, olkoonpa se sitten pennimääräinen tai jokin muu palkkaratkaisu, olisi kaikille sama aina juoksupojasta tuonne 2.000 markan kuukausiansioon saakka, mutta tämän lisäksi tulisi erillinen korotus pienipalkkaistille. Tämän erilliskorotuksen tulisi olla niin tuntuva, että sillä olisi myös konkreettinen vaikutus niiden elintaseen, jotka tällä hetkellä työskentelevät 700 markan tai sitä alhaisemmilla kuukausiansioilla. Kun eräillä tahoilla on pidetty ratkaisuna sitä, että eduskunnan taholta laadittaisiin minimipalkkalaki, emme näe sitä toteuttamiskelpoisena ja katsommekin, että sillä on kielteinen vaikutus myös työehtosopimuspolitiikkaan, vaan näemme, että palkkapolitiikka on pääelementti työmarkkina- ja työehtosopimuspolitiikassa.

Mahdollisesta vakauttamisohjelmasta keskusteltaessa on nähdäksemme lähdettävä siitä, että se ei voi olla niin kaavamainen ja sitova kuin mitä tämä bevoimassa oleva ohjelma oli. Meillä on nyt ollut nämä työehtosopimukset voimassa yli 3 vuotta ja tänä aikana on eri aloilla tapahtunut kehitystä ja tuotantalojen täydellistä muuttumista. Nämä olisi myös pystyttävä saamaan ajan tasalle vuoden 1970 työehtosopimuksista neuvoteltaessa.

Sosiaalipaketin puolella olisi vakavasti otettava vaatimukseksi liikevaihtoveron alentaminen kulutus- ja elintarvikkeiden osalta. Kun eduskunta hyväksyi liikevaihtoverolain niin se hyväksyi silloin pennen, että hallitus tutkii mahdollisuuksia liikevaihtoveron alentamiseksi kulutus- ja elintarvikkeiden osalta. Tämä asia olisi myös syytä valvoa jos hallitus saa eduskunnalta suostumuksen valtalain jatkamiseen, niin silloin se ei häviä kauppias- ja tuotantoportaan vaan tulee todella kuluttajien hyväksi.

Toinen tärkeä asia, mikä tulisi vakauttamisohjelmassa huomioida on ny-

kyiseen vakuutusjärjestelmään siirtäminen valtion hallintaan. Tätä kautta olisi saavutettavissa suurta kansantaloudellista säästöä kun tapaturma-, liikenne- ja muu vakuustustoiminta saataisiin yhteiskunnan kontrollin alaisuuteen. Vuonna 1967 SAK:n yhtenä päävaatimuksena oli rahavirtojen ohjaaminen. Tässä olisi yksi sellainen toimenpide, jolla pystytään ohjaamaan pääomia valtion teollisuuden investointeihin.

Olen vakuuttunut siitä, että työttömyyden hoitamista voitaisiin suuresti helpottaa myös sillä, että ammattiyhdistysliikkeen jäsenet kieltäytyvät suorittamasta ylittöitä ja työpaikkakohtaisesti vaaditaan työnantaja ottamaan uusia työntekijöitä työhön. Tämä olisi sitä käytännön koulutusta yritysedemokratian toteuttamiseen työpaikoilla. Työttömyysongelma on erittäin puristavana ja ahdistavana tekijänä tämännäyvä yhteiskunnassa ja se olisi saatava ratkaistavasti vähenemään, mutta kuten edellä jo mainitsin, kantavat tästä työttömyydestä päävastuun maamme pääomapiirit.

Nyt on jälleen kaavailtu, indeksin ottamista mukaan. Näitä kaavailuja on tehty lähinnä maataloussivien taholta, kuten niin monasti aikaisemminkin ja päävaatijoina ovat olleet Keskustapuolue ja Kokoomus. SAK:n puheenjohtajan suora ja jyrkkä lausunto asiasta on järjestökentällä otettu hyväksyen vastaan, mutta järjestöväki edellyttää, että tässä kannassa myös pysytään. Me muistamme myös pankkien korkopolitiikan. Tänä päivänä tässä asiassa on ollut hiljaa, mutta eikö tämän korkopolitiikkakysymyksen pitänyt myös olla sellainen, että se on eräs kynnyks vakauttamisen jatkosta keskusteltaessa vai ovatko kevätvierat vieneet tämän korkokynnyksen mennessään? Järjestäytynyt palkansaajakunta vaatii vakavasti, että maatalouskysymyksissä ei tätä asiaa saa hämmä haudata multaan kevätkylvöjen alle.

Liinamaan kaavailu vakaanhuttamisen jatkoksi:

~~1. Työehtosopimukset~~

1. Työehtosopimukset
2. Maatalous
3. Valtiontalous
4. ~~Valtiontalous~~ Työtömyys
5. Valtuudet

KAIKKI NÄMÄ KAKSIVUOTISI:-----

Maatalous

1. Voivuori ja ylituotanto. Voivuori pyritään purkamaan ulkomaankauppaan alle 1mk. kilohinnalla.
2. Maatalouden hintalaki joka ilmeisesti olisi sidottava hinta indeksiin jos valtuuslailla pystytään pitämään hinat kurissa niin maatalouskaan ei saa kompesaatiota.

Valtiontalous

1. Verokysymys, valtio ei voi mennä antamaan lupausta verotuksen paikallaan pitämistä vaan katso että vrotusta on tarkistettava ylöspäin jos ajkotaan saavuttaa putjetti tasapaino vuosin-69-70.
2. Maksut ja Tarifit nostetaan vuonna 1970 alusta.

Työttömyys.

1. Yksityiselle sektorille lakisäätteiset velvoitteet työllisyyden osittaisesta hoitamisesta.
2. Aikataulu valtiota ja kuntia varten työllisyyden rajaamisesta niin että se on enintään 1,5% kokotyövoimasta joka on noin 20.000

Valtuudet

1. Indeksit kielletään edelleen
2. Hinnat ja maksut sekä uudet tuotteet otetaan hintavalvontaan ja koroitukset sallitaan ainoastaan totelisi ja kuluja vastaavat.
3. Vuokrat säännöstellään
4. Palkat säännöstellään

Nilson SAK.

1. Ulkomaan kauppa on säännösteltävä
2. Raha- ja korkopolitiika on saatava tiukempaan säännöstelyyn
3. Kantohinnat on säännösteltävä
4. Maatalouden hintataso vakaanhutetaan tämännäyvä tasolle
5. Työehtosopimukset enintään yksivuotisiksi
6. Palkojen yleiskorotus noin 3,5-4,00
7. Pienipalkkaisille erilliseksi erillinen tuntipalkojen korotus
8. Yhtiöitten ja osakkeitten verotus on tarkistettava ylöspäin.

Neuvotelukokouksen näkemykset.

1. Palkojen korotus kasiosainen niin että yleiskorotus ja alenmille

- Aika 20.5.1971
Paikka Elannon pitosali, Helsinki
Läsnä 30 henkilöä (Liite A)
- § 1 KOKOUKSEN AVAUS
Liittovaltuuston puheenjohtaja Väinö Vesanen avasi kokouksen.
- § 2 LAILLISUUS JA PÄÄTÖSVALTAISUUS
Kokous oli kutsuttu koolle valtuuston jäsenille lähetetyllä kirjeellä, joka oli päivätty 16.4.1971 (Liite B). Lisäksi oli kokouksen osanottajille 10.5.1971 lähetetty esitys työjärjestykseksi, vuosikertomus sekä tilinpäätös vuodelta 1970. Kokous todettiin sääntöjen määräämällä tavalla koolle kutsutuksi sekä osanottajien lukumäärään nähden päätösvaltaiseksi.
- § 3 KOKOUSVIRKAILIJAIN VALINTA
Kokouksen puheenjohtajaksi valittiin Väinö Vesanen. Sihteeriksi valittiin Ensio Tuominen. Pöytäkirjan tarkastajiksi valittiin Karl Suuntala ja Mauri Salonen sekä varalle Vihtori Rantanen.
- § 4 TYÖJÄRJESTYS
Työjärjestyksen kohtaan 6 lisättiin kohta: varapuheenjohtajan valinta. Muuten hyväksyttiin työjärjestys kokoukselle laaditun esityslistan mukaisena (Liite C)
- § 5 ILMOITUSASIAT
Puheenjohtaja Kanninen toivoi osastoilta esityksiä liiton 25-vuotisjuhlallisuuksiin liittyvistä järjestelyistä.

Liittohallituksen jäsen Mikko Palomäki selosti Konttori-konemekanikot r.y:n vapaaehtoista työtaistelurahasto-järjestelyä.
- § 6 TOIMINTAKERTOMUS VUODELTA 1970
Hyväksyttiin toimintakertomus vuodelta 1970 (Liite D)
- § 7 VARAPUHEENJOHTAJAN VALINTA
Liittovaltuuston varapuheenjohtajaksi valittiin Veikko Saikkonen.
- § 8 TILIKERTOMUS VUODELTA 1970 JA TILINTARKASTAJIEN LAUSUNTO
Hyväksyttiin tilikertomus vuodelta 1970 (Liite E)

- § 9 TALOUSARVIO VUODELLE 1971
Hyväksyttiin talousarvio vuodelle 1971 (Liite F)
- § 10 LIITTOHALLITUKSEN JA TILINTARKASTAJIEN PALKKIOT
Liittohallituksen kokouspalkkio päätettiin edelleen pysyttää 8 mk:na kokoukselta. Tilintarkastajien palkkio suoritetaan laskun mukaan.
- § 11 LIITON TOIMIHENKILÖITÄ TAI LIITTOHALLITUSTA VASTAAN TEHDYT MUISTUTUKSET
Muistutuksia ei ollut.
- § 12 VALTUUSTON JÄSENTEN PÄIVÄRAHA
Valtuuston jäsenille päätettiin maksaa kokouksesta 8 mk:n suuruinen päiväraha. Lisäksi päätettiin maksaa ruokailukustannukset.
- § 13 LIITTYMINEN VALTAKUNNALLISEEN VUOKRATALO-OSUUSKUNTAAN
Päätettiin liittyä jäseneksi Valtakunnalliseen Vuokratalo-osuuskuntaan neljällä (4) osuudella á sata (100,-) markkaa sekä suorittaa jäsenlainaa neljäkymmentä (40) penniä jäseneltä.
- § 14 PUHEENJOHTAJAN TILANNEKATSAUS
Puheenjohtaja Kalervo Kanninen esitti katsauksen liiton työehto- ja palkkasopimuksista.
- § 15 JÄRJESTÖKATSAUS
Liiton sihteeri Ensio Tuominen esitti järjestöllisen katsauksen.
- § 16 KOKOUKSEN PÄÄTTÄMINEN
Koska muita asioita ei ollut, päätti puheenjohtaja kokouksen klo 15.30.
- Pöytäkirjan vakuudeksi
Kalervo Kanninen Ensio Tuominen
Kalervo Kanninen, puheenjohtaja
Ensio Tuominen, sihteeri

Tarkastuslausunto

Olemme tarkastaneet tämän pöytäkirjan ja todenneet sen kokouksen kulun ja siellä tehtyjen päätösten mukaiseksi.

Karl Suuntala Mauri Salonen

Karl Suuntala Mauri Salonen

Liite A

TEKNISTEN JA ERIKOISAMMATTIEN LIITTO r.y.

Liittovaltuuston kokous 20.5.1971

Osanottajaluettelo:

Nimi

Osasto

Blid Rainer
Arvo Nieminen
Olavi Pasanen
Suuntala, Karl
Maunni Seilonen
Jukka Saikkonen
Raimo Kuusikallinen
Ossi Lampinen
Vilho Mäntänen
Esko Rönkä
Reino Pulkkinen
Timo Lapila
Leo Hodju
JUSSI RAITAVEN
Esko Ahlberg
ELINAHFTÖNEN
Risto Mänttinen
MATTI PENTTILÄ
Heino Mäkelä
Lauri Pajala
Kauko Hänninen
Brita Linder
Pentti Hiltunen
Gösta Fagerholm
Mikko Paoloniemi
Lars Laakkonen
Hannu Rönkä
Raimo Kanninen
Jouko Vahonen
Hannu Tuomola

KKM
Kang. soit. työnt.
KKM
KKM
KKM
Pori
Valokuvallat.
Tampere
os. 14 Turku
E.K.H.
Tammikokk. ry. os. 32
Radio- ja TV-free-lancet
Elokuva-alan Työntekijät ry.
POMMUSIKOT
Lahden mekaniikka ry.
Radio- ja TV-Free Lancet
Koussa os. 75
Elokuva- ja elokuvataiteilijat
Proteesi-ala.
Rajamäen Sairaalatyöntekijät ry.
KKM
Valokuva lab.
Ommontekniikka ry.
KKM
- - -
- - -
Elok.-alan Työntekijät ry.
Liittohallitus
Jouko Mäkelä
Liittohallitus

Liite B

Teknisten ja Erikoisammattien Liitto r.y.

Meritullinkatu 13 C 64

Helsinki 17

puh. 662 404

Valtuuston jäsenet

Osastot

KOKOUSKUTSU

16.4.1971

Liittovaltuuston kokous

Liiton sääntömääräinen liittovaltuuston kokous pidetään Helsingissä, Elämon pitosalissa, Rauhankatu 11 helatorstaina 20.5.1971 alkaen kello 11.00.

Valtuuston kokouksessa käsitellään seuraavat asiat:

1. Liiton toiminta- ja tilikertomus edelliseltä vuodelta sekä niiden aiheuttamat toimenpiteet.
2. Vuoden 1971 tulo- ja menoarvio.
3. Muut liittohallituksen tai liittovaltuuston jäsenten vähintään kahta viikkoa ennen kokousta liittovaltuustolle osoitetut esitykset.

Valtuuston jäseniä jotka mahdollisesti eivät voi osallistua kokoukseen, pyydetään ilmoittamaan siitä 9.5.1971 mennessä, jotta voidaan kutsua varamies.

Kertomus liiton toiminnasta vuodelta 1970 sekä kokouksen työjärjestys lähetetään noin 2 viikkoa ennen kokousta.

Ammattiyhdistysterveisin

Teknisten ja Erikoisammattien Liitto r.y.

Liittohallitus

Kalervo Kanninen

Ensio Tuominen

TYÖJÄRJESTYS

Teknisten ja Erikoisammattien Liitto r.y.:n liittovaltuuston sääntömääräiselle kokoukselle Helsingissä 20.5.1971 klo 11.00.

- ✓ 1. Kokouksen avaus. Liittovaltuuston puheenjohtaja Väinö Vesanen.
- ✓ 2. Todetaan kokouksen laillisuus ja päätösvaltaisuus.
3. Valitaan kokousvirkillijät:
 - a) puheenjohtaja
 - b) sihteeri
 - c) pöytäkirjan tarkastajat
 - d) äänten laskijat
4. Hyväksytään kokoukselle laadittu työjärjestys
5. Ilmoitusasiat:
 - a) liittohallitus
 - b) liittovaltuusto
7. 6. Esitetään kertomus liiton toiminnasta vuodelta 1970 ja päätetään siitä aiheutuvista toimenpiteistä
8. 7. Esitetään kertomus liiton tileistä vuodelta 1970 ja kuullaan tilintarkastajain lausunto ja päätetään niiden aiheuttamista toimenpiteistä
9. 8. Hyväksytään liittohallituksen laatima tulo- ja menoarvio vuodelle 1971
- ✓ 10. 9. Tarkistetaan liittohallituksen ja tilintarkastajain palkkioiden suuruus
- ✓ 11. 10. Käsitellään liiton toimihenkilöitä tai liittohallitusta vastaan mahdollisesti tehty muistutukset
12. 11. Päätetään liittovaltuuston jäsenille maksettavan päivärahan suuruudesta
13. 12. Päätetään liittymisestä Valtakunnalliseen Vuokratalo-osuuskuntaan
14. 13. Tilannekatsaus liiton työehto- ja palkkasopimuksista. Puheenjohtaja Kalervo Kanninen
15. 14. Järjestöllinen katsaus. Sihteeri Ensio Tuominen.
16. 15. Kokouksen päättäminen

TEKNISTEN JA ERIKOISAMMATTIEN
LIITTO r.y.

Liite E.

OMAISSUUSTASE 31.12.1970

Vastavaa:

Varsinainen omaisuus

Rahoitusomaisuus

Rahat ja pankkisaamiset	72086,74	
Rahoitusarvopaperit	8566,00	80652,74

Vaihto-omaisuus

Tavaroita		39,60
-----------	--	-------

Käyttöomaisuus

<u>Aineellinen</u>			
Kalusto l.l	0,01		
Lisäys	744,80		
Poisto	743,81		1,-
<u>Aineeton</u>			
Arvopaperit	33271,12		
% Poisto	9900,00		
		24271,12	24272,12
			104964,46

Vastattavaa

Vieras pääoma

Lyhytaikainen

Tilivelat		3522,-
-----------	--	--------

Oma pääoma

Ed. kokousrahasto	12217,50		
Vähennys	9779,30		
Lisäys	5192,87		7631,07
Työtaistelurahasto	14601,86		
Lisäys	8377,97		22979,83
Muu oma pääoma	48759,59		
Liivi vuoden ylijäämä	22071,97		
		70831,56	101442,46
			104 964,46

Helsingissä maaliskuun 26 päivänä 1971

Liittohallitus

T U L O S T A S E 1.1. -31.12.1970K u l u t:Varsinaiset kulut

Palkat ja palkkiot		17362,50
Kulungit		20998,03
Vuokrat		1564,44
Jäsenmaksut:		
Palautus osastoille	19571,80	
Työttömyyskassalle	11535,49	
Siirto rahastoihin	13570,84	
SAK:lle	6768,-	51446,13
Poistot:		
Kalustosta	743,81	
Arvopapereista	9000,-	9743,81

<u>Tilikauden ylijäämä</u>		<u>22071,97</u>
		<u>123186,88</u>

T u o t o t:Varsinaiset tuotot

Jäsenmaksut	117733,15
Liittymismaksut	659,49
Osinkotuotot	583,30
Korkeustuotot	2337,74
Vuokratuotot	1830,66
Tavaratilin tuotto	43,20
	<u>123186,88</u>

Helsingissä maaliskuun 26 päivänä 1971

L i i t t o h a l l i t u s

K u l u n k i t i l i n e r i t t e l y 1970

Sosiaaliset menot	1 154,63
TES -neuvottelut ja	
edustusmenot	2 990,59
Urheilumenot	1 011,40
Toimistomenot (postitus, monistus)	2 911,40
Palkkatyöläinen ym. lehdet	730,34
Ilmoitus ja painatus	717,00
Puhelinmaksut	1 215,75
Matkakulut ja päivärahat	7 265,69
Lahjat ja sekalaiset menot	315,25
Valistusmenot	1 923,65
Liittovaltuusto (kokousmenot)	762,33
	<u>mk. 20 998,03</u>

TEKNISTEN JA ERIKOISAMMATTIEN LIITTO r.y.

Jäsen- ja liittymismaksut osastoittain v. 1970

	jäsenmaks.	liittymism.
1. Konttorikonemekanikot ry.	38.503,47	119,70
2. Erikoisasentajat - Mekanikot ry.	800,00	-
3. Helsingin Ompelukonemekanikot ry.	3.651,78	31,00
4. Lääkintökojetyöntekijäin Yhdistys ry.	1.421,30	25,70
5. H:gin Valokuvalaborantit ry.	4.638,83	8,00
6. Lahden - " - - " -	4.127,39	13,70
7. Lahden Mekanikot ry.	2.988,77	149,42
8. Tampereen Mekanikot ry.	5.399,30	15,75
9. Oulun osasto	2.196,44	45,65
12. Kuopion Mekanikot ry.	2.519,21	-
13. Porin - " -	2.569,79	-
14. Turun - " -	3.456,89	29,45
15. Optikkojen Yhdistys ry.	2.476,57	25,60
16. Jäähdytyskoneasentajat ry.	2.271,46	25,00
17. Jyväskylän Mekanikkojen yhd.	2.032,70	36,37
19. Kangasalan Soitintyöntekijät ry.	4.931,78	4,74
20. Kouvolan - " -	1.391,28	-
21. Rajamäen - " -	9.509,14	-
23. Proteesialan Mestarit ja Mek.	3.409,43	-
27. Pietarsaaren Soitintyöntekijät ry.	2.850,18	39,86
28. Elokuva-alan Työntekijät ry.	5.635,41	48,80
29. Elokvakoneenhoitajien yhd.	2.893,93	27,35
40. Kotkan Työhuonekunta	1.599,88	-
42. Suunto Oy:n työhuonekunta	3.059,17	13,40
Kopioalan Työntekijät	799,05	-
Radio- ja TV - free-lancerit	1.650,00	-
Pop-muusikot ry.	950,00	-
	117.733,15	659,49

TEKNISTEN JA ERIKOISAMMATTIEN LIITTO r.y.

TULO- JA MENOARVIO VUODELLE 1971

T u o t o t:

1. Jäsenmaksuja	125.000,00
2. Liittymismaksuja	1.000,00
3. Osinkoja	700,00
4. Korkoja	1.500,00
5. Vuokria	2.600,00
	mk. 130.800,00

K u l u t:

1. Kulungit:

Sosiaaliset menot	2.000,00
Valtuuston kokousmenot	900,00
Työehtosopimusneuvottelu- ja edustusmenot	4.000,00
Valistusmenot	3.000,00
Urheilumenot	1.000,00
Toimisto, monistus ja postitus	8.000,00
Palkkatyöläinen ym. lehdet	1.000,00
Ilmoitus- ja painatusmenot	2.000,00
Puhelinmaksut	1.900,00
Matkakulut ja päivärahat	9.000,00
Lahjat ym. sekalaiset menot	2.000,00
Osastojen perustaminen	5.000,00
	39.800,00

2. Palkat:

Puheenjohtaja	7.200,00
Sihteeri - taloudenhoitaja	18.000,00
Toimistoapulainen	7.000,00
Siivous	1.200,00
Liittohallituksen kokouspalkkiot, tilintarkastajat ym.	2.000,00
	35.400,00

3. Vuokrat, sähkö ja kaasu 1.800,00

4. Menot jäsenmaksuista:

Osastojen osuus	22.000,00
SAK:lle	12.000,00
Työttömyyskassalle	11.000,00
Rahastoihin	8.800,00
	53.800,00

mk. 130.800,00

Helsingissä toukokuun 17. päivänä 1971

LIITTOHALLITUS

LIITE 7

TEKNISTEN JA ERIKOISAMMATTIEN LIITTO r.y.

TULO- JA MENOARVIO VUODELLE 1971

T u o t o t:

1. Jäsenmaksuja	125.000,00	
2. Liittymismaksuja	1.000,00	
3. Osinkoja	700,00	
4. Korkoja	1.500,00	
5. Vuokria	2.600,00	
	<u>mk. 130.800,00</u>	

K u l u t:

1. Kulungit:

Sosiaaliset menot	2.000,00	
Valtuuston kokousmenot	900,00	
Työehtosopimusneuvottelu- ja edustusmenot	4.000,00	
Valistusmenot	3.000,00	
Urheilumenot	1.000,00	
Toimisto, monistus ja postitus	8.000,00	
Palkkatyöläinen ym. lehdet	1.000,00	
Ilmoitus- ja painatusmenot	2.000,00	
Puhelinmaksut	1.900,00	
Matkakulut ja päivärahat	9.000,00	
Lahjat ym. sekalaiset menot	2.000,00	
Osastojen perustaminen	5.000,00	39.800,00

2. Palkat:

Puheenjohtaja	7.200,00	
Sihteeri - taloudenhoitaja	18.000,00	
Toimistoapulainen	7.000,00	
Siivous	1.200,00	
Liittohallituksen kokouspalkkiot, tilintarkastajat ym.	2.000,00	35.400,00

3. Vuokrat, sähkö ja kaasu

1.800,00

4. Menot jäsenmaksuista:

Osastojen osuus	22.000,00	
SAK:lle	12.000,00	
Työttömyyskassalle	11.000,00	
Rahastoihin	8.800,00	53.800,00

mk. 130.800,00

TEKNISTEN JA ERIKOISAMMATTIEN
LIITTO r.y.

PÖYTÄKIRJA
Liittovaltuuston kokous

Aika 28.5.1972 klo 12.00 - 16.00

Paikka Merihotellin eriö

Läsnä Kokouksessa olivat läsnä liitteessä A luetellut liittovaltuuston jäsenet, liiton työntekijät ja tilintarkastajat.

Kokousvir- Väinö Vesanen, puheenjohtaja
kailijat Juhani Mattila, sihteeri

§ 1 KOKOUKSEN AVAUS
Puheenjohtaja Väinö Vesanen avasi kokouksen ja toivotti osanottajat tervetulleiksi.

§ 2 LAILLISUUS JA PÄÄTÖSVALTAISUUS
Kokous todettiin liiton sääntöjen määräämällä tavalla koollekutsutuksi ja päätösvaltaiseksi.
Kokouskutsu liite B.

§ 3 KOKOUSVIRKAILIJAT
a. Puheenjohtaja
Puheenjohtajana toimi liittovaltuuston puheenjohtaja Väinö Vesanen.
b. Sihteeri
Sihteeriksi valittiin Juhani Mattila.
c. Pöytäkirjan tarkastajat
Pöytäkirjan tarkastajiksi valittiin Mauri Salonen ja Karl Suuntala, varalle Rainer Blid.
d. Ääntenlaskijat
Päätettiin, että pöytäkirjan tarkastajat toimivat tarvittaessa ääntenlaskijoina.
Kaikki valinnat olivat yksimielisiä.

§ 4 KOKOUKSEN TYÖJÄRJESTYS
Hyväksyttiin kokoukselle laadittu työjärjestys muutoksella, että kohdat 8 ja 9 käsitellään yhdessä.
Työjärjestys liite C.

§ 5 ILMOITUSASIAT
a. Liittohallitus
Liittohallitus esitti, että kutsutaan koolle ylimääräinen edustajakokous 25.11.1972 täydentämään liiton hallintoelimiä siten, että liiton järjestämisalat tulevat tasapuolisesti edustetuiksi hallintoelimissä.
Liittohallituksen esitys perusteluineen hyväksyttiin yksimielisesti.
Liittovaltuusto päätti kutsua ylimääräisen edustajakokouksen koolle 25.11.1972 Helsinkiin liittohallituksen määräämään paikkaan.
a.2. Opintosihhteereiden II neuvottelupäivät
Merkittiin tiedoksi, että neuvottelupäivät pidetään Kiljavalla 7 - 8.10.1972. Helsingin yhteistyötoimikunta järjestää samassa yhteydessä 7.10.1972 jäsenjuhlan, johon on varattu tilaa noin 100 henkilölle.

Helsingissä toukokuun 17. päivänä 1971

LIITTOHALLITUS

b. Liittovaltuusto
Kuultiin edellisen valtuuston kokouksen pöytäkirja.
Tämän kokouksen pöytäkirja päätettiin lähettää valtuuston jäsenille ilman liitteitä.

§ 6

TOIMINTAKERTOMUS VUODELTA 1971
Kuultiin kertomus liiton toiminnasta vuodelta 1971.
Kokous hyväksyi esitetyn kertomuksen sellaisenaan
yhtyen kuitenkin liittohallituksen esitykseen, että
kertomusta täydennetään liiton ja erityisesti sen
jäsenosastojen toiminnan osalta.
Toimintakertomus liite D.

§ 7

TILIKERTOMUS VUODELTA 1971
Kuultiin tilikertomus vuodelta 1971. Kertomus ja
tilinpäätös hyväksyttiin yksimielisesti esitetyssä
muodossa (liite E) tilintarkastajien lausunnon perus-
teella, liite F.

§ 8 ja 9

TALOUSARVIO VUODELLE 1973
Hyväksyttiin liiton tulo- ja menoarvio vuodelle 1973
liitteessä G esitetyssä muodossa. Liittohallituksen
jäsenten kokouspalkkioksi vahvistettiin 20 mk kokouk-
selta. Tilintarkastajien palkkio maksetaan la skun
mukaan.

§ 10

MAHDOLLISET MUISTUTUKSET
Liiton toimihenkilöitä ja liittohallitusta vastaan
ei tehty muistutuksia.

§ 11

LIITTOVALTUUSTON JÄSENTEN PÄIVÄRAHA
Päätettiin, ettei liitto maksa valtuuston kokouksista
päivärahaa, vaan ainoastaan huoneisto- ja järjestely-
kulut valtuuston kokouksen osalta.

§ 12

ESITYKSET LIITTOVALTUUSTOLLE
a. Liittohallitus
Liittohallituksen esityksestä liittovaltuusto myönsi
liittohallitukselle oikeuden ostaa huoneiston liiton
toimistotilojen laajentamista varten. Samalla liitto-
valtuusto antoi oikeuden liittohallitukselle lainan
ottamiseen kyseiseen tarkoitukseen.
Liittovaltuusto velvoitti liittohallituksen tutkimaan
mahdollisuutta vuokran perimisestä helsinkiläisiltä
osastoilta liiton kokoushuoneen käytöstä.
b. Suomen Elokuvatyöntekijät r.y.
Palkkatyöläisen tilaaminen liiton jäsenille.
Liittovaltuusto toteaa: Palkkatyöläisen tilaamiseen
koko jäsenistölle ei ole todellisia mahdollisuuksia.
Nykyistä laajemmalle Palkkatyöläisen jakelu liitto-
hallituksenkin mielestä olisi syytä ulottaa. Liitto-
hallitus valmistelee asiaa ja tuo valmistellun esityk-
sen syksyllä pidettävään ylimääräiseen edustajakokouk-
seen. Liite H.
b.2. Liiton tiedotustoiminta, liite I
Esityksestä käytiin laaja keskustelu, joka merkittiin
päättökseksi esitykseen.
Liittovaltuusto päätti julkistaa liitteessä J olevan
julkilausuman.

§ 13

TILANNEKATSAUS
Ensio Tuominen esitti kokouksessa talous- ja työ-
markkinapoliittisen tilannekatsauksen.
Käydyn keskustelun päätteeksi velvoitettiin liitto-
hallitus valmistelevaan eläkepoliittisia kannanottoja.

§ 14

KOKOUKSEN PÄÄTTÄMINEN
Työjärjestyksessä olleiden asioiden tultua loppuun-
käsitellyiksi päätti puheenjohtaja kokouksen klo 16.00.

Pöytäkirjan
vakuudeksi

Juhani Mattila
Juhani Mattila
Sihteeri

Tarkastus-
lausunto

Olemme tarkastaneet tämän Teknisten ja Erikoisammattien Liitto r.y:n liittovaltuuston kokouksen pöytäkirjan ja todenneet sen kokouksen kulun ja siinä tehtyjen päätöksiä mukaiseksi.

Uuno Lehto

Karl Smutala

LIITE: A

LIITTOHALLITUS

Varsinaiset jäsenet:

✓ Saukkonen Eero	Konttorikonemekanikot r.y.
✓ Häkkinen Kauko	"
✓ Palomäki Mikko	"
✓ Moilanen Heimo	Proteesialan Mestarit ja Mekanikot ry.
✓ Hänninen Hemmo	Elokuva-alan Työntekijät r.y.
✓ Pajala Lauri	Rajamäen Soitintyöntekijät r.y.

Varajäsenet:

Säde Sulo	Konttorikonemekanikot r.y.
Hyvönen Pentti	"
Rickman Brita	Helsingin Valokuvalaborantit r.y.
Kuusela Martti	Ompelukonemekanikot r.y.
Aschan Lars	Elokuvakoneenhoitajat r.y.
Koskinen Pentti	Rajamäen Soitintyöntekijät r.y.

Työntekijät:
Eino Tuominen
Juhani Mattila

LIITTOVALTUUSTO

Puheenjohtaja:

✓ Väinö Vesanen Jyväskylän Mekanikkojen Yhdistys r.y.

Varsinaiset jäsenet:

✓ Blid Rainer	Konttorikonemekanikot r.y.
✓ Pasanen Olavi	"
✓ Suuntala Karl <i>dk</i>	"
✓ Salonen Mauri <i>dk</i>	"
✗ Lampinen Ossi	Tampereen Mekanikkojen Yhdistys r.y.
✓ Saikkonen Veikko	Porin Mekanikkojen Yhdistys r.y.
✓ Rantanen Vihtori	Turun Mekanikkojen Yhdistys r.y.
✓ Nieminen Ahvo,	Kangasalan Soitintyöntekijät r.y.
✓ Salmi Sulo	Elokuvakoneenhoitajien Yhdistys r.y.
✓ Viita Uolevi	Radiomekanikko, Lohja
✓ Ruotsalainen Rauni	Lahden Valokuvalaborantit r.y.
Suomalainen Leo	Jäähdytyskoneasentajat r.y.

Varajäsenet:

Jaatinen Aatos	Konttorikonemekanikot r.y.
Tammiluoma Risto	"
Forsman Paul	"
Virtakoski Reijo	"
Mäkinen Tauno	Tampereen Mekanikkojen Yhdistys r.y.
Hänkinen Aarre	Lahden Mekanikkojen Yhdistys r.y.
Helin Yrjö	Kangasalan Soitintyöntekijät r.y.
Hodju Leo	Elokuva-alan Työntekijät r.y.
Häggbloom Stig	Optikkojen Yhdistys r.y.
Toivonen Marja-Terttu	Lahden Valokuvalaborantit r.y.
Jermilä Vilho	Kouvolaan Soitintyöntekijät r.y.
Rissanen Vesa	Kuopion Mekanikkojen Yhdistys r.y.

T I L I N T A R K A S T A J A T
=====

Apulaisjohtaja Paavo Friman, Osuuspankki Yhteistuki
Gösta Fagerholm, Konttorikonemekanikot r.y.

Varatilintarkastajat:

Willman Lauri Jäähdytyskoneasentajat r.y.
Myllyrinne Kullervo Elokuvakoneenhoitajien Yhdistys r.y.

LIITE: B

TEKNISTEN JA ERIKOISAMMATTIEN
LIITTO r.y.
Meritullinkatu 13 C 64
00170 HELSINKI 17

1972-04-11

Liittovaltuuston jäsenet
Osastojen puheenjohtajat
Liittohallituksen jäsenet
Tilintarkastajat

VALTUUSTON KOKOUS

Liittovaltuuston sääntömääräinen kokous pidetään
Helsingissä, sunnuntaina toukokuun 28 päivänä 1972
kello 12.00. Kokous pidetään Ravintola Merihotellin
II kerroksessa, Kompassi eriö.

KOKOUSASIAT

Liittovaltuuston kokouksessa käsitellään seuraavat
asiat:

- a) esitetään liiton toiminta- ja tilikertomukset edelliseltä vuodelta ja päätetään niiden aiheuttamista toimenpiteistä.
- b) hyväksytään kuluvan vuoden tulo- ja menoarvio,
- c) suoritetaan liittohallituksen jäsenten ja tilintarkastajain palkkioiden tarkistaminen.
- d) käsitellään liiton toimihenkilöitä tai liittohallitusta vastaan tehtyt muistutukset, ja
- e) päätetään muista liittohallituksen esittämistä tai liittovaltuuston jäsenten vähintään kahta viikkoa ennen kirjallisesti liittovaltuustolle osoittamista asioista, paitsi niistä, jotka yhdistyslain mukaan kuuluvat edustajakokoukselle.

Liittovaltuustolle tarkoitetut esitykset tulee olla
liitossa 14.5.1972 mennessä.

Valtuuston kokousmateriaali lähetetään valtuuston jäsenille ja osastoille noin viikkoa ennen valtuuston kokousta.

Ammattiyhdistysterveisin,
TEKNISTEN JA ERIKOISAMMATTIEN LIITTO r.y.
Liittohallitus

Kalervo Kanninen
Puheenjohtaja

E. Ensio Tuominen
Sihteeri

LIITTOHALLITUKSEN LAUSUNTO SUOMEN ELOKUVATYÖNTEKIJÖIDEN ESITYKSEEN,
JOKA KOSKEE PALKKATYÖLÄISEN TILAAMISTA KOKO JÄSENISTÖLLE:

Palkkatyöläisen tilaamiseen koko jäsenistölle ei ole taloudellisia mahdollisuuksia. Nykyistä laajemmalle Palkkatyöläisen jakelu liittohallituksenkin käsityksen mukaan olisi syytä ulottaa. Liittohallitus valmistelee asiaa ja tuo valmistellun esityksen syksyllä pidettävään ylimääräiseen suustajakokoukseen.

LIITE C

TYÖJÄRJESTYS

Teknisten ja Erikoisammattien Liitto r.y:n liittovaltuuston sääntömääräiselle kokoukselle Helsingissä 28.5.1972 klo 12.00

1. Kokouksen avaus. Valtuuston puheenjohtaja Väinö Vesanen
2. Kokouksen laillisuuden ja päätösvaltaisuuden toteaminen
3. Valitaan kokousvirkillijät:
 - a) puheenjohtaja
 - b) sihteeri
 - c) pöytäkirjan tarkastajat
 - d) äänten laskijat
4. Hyväksytään kokoukselle laadittu työjärjestys
5. Ilmoitusasiat:
 - a) liittohallitus
 - b) liittovaltuusto
6. Esitetään kertomus liiton toiminnasta vuodelta 1971 ja päätetään siitä aiheutuvista toimenpiteistä
7. Esitetään kertomus liiton tileistä vuodelta 1971 ja kuullaan tilintarkastajain lausunto ja päätetään niiden aiheuttamista toimenpiteistä.
8. Hyväksytään liittohallituksen laatima tulo- ja menoarvio vuodelle 1972.
9. Tarkistetaan liittohallituksen ja tilintarkastajain palkkioitten suuruus.
10. Käsitellään liiton toimihenkilöitä tai liittohallitusta vastaan mahdollisesti tehdyt muistutukset
11. Päätetään liittovaltuuston jäsenille maksettavan päivärahan suuruudesta.
12. Käsitellään ja päätetään liittovaltuustolle tekemistä esityksistä
13. Talouspoliittinen ja työmarkkinapoliittinen tilannekatsaus
14. Kokouksen päättäminen

TEKNISTEN JA ERIKOISAMMATTIEN LIITTO r.y.

TALOUSARVIO VUODELLE 1972

T u o t o t:

1. Jäsenmaksuja + liittymismaksuja	138.475,00
2. Osinkoja	300,00
3. Korkoja	4.600,00
4. Muut tulot	60,00
5. Huoneen vuokra	2.000,00
6. Muut vuokrat	130,00
7. Myynti	35,00
	<u>mk. 145.600,00</u>

K. u l u t:

1. Kulungit	
Matkakorvaukset ja päivärahat	14.500,00
Toimistokulut	18.500,00
Sosiaaliset menot	3.700,00
Kokoustoiminta	5.500,00
TES- ym. neuvottelut	2.700,00
Urheilutoiminta	900,00
Koulutus- ja valistustoiminta	4.900,00
Sekalaiset menot	8.200,00
	<u>mk. 58.900,00</u>
2. Palkat	39.500,00
3. Vuokrat	1.700,00
4. Jäsenmaksut, tulonsiirrot	45.500,00
	<u>mk. 86.700,00</u>
Yht.	<u>mk. 145.600,00</u>

TEKNISTEN JA ERIKOISAMMATTIEN LIITTO r.y.

LIITE: D

KERTOMUS LIITON TOIMINNASTA v. 1971

I TALOUDELLINEN KEHITYS 1971

Yleistä

Vuosi 1971 oli talouspoliittisesti ristiriitainen. Kiista eräiden hyödykkeiden vapauttamisesta hintasäännöstellystä johti maaliskuussa Karjalaisen II a hallituksen hajoamiseen. Myös työmarkkinoilla ilmeni vaikeuksia. Metalliteollisuudessa ja talonrakennusosalalla päästiin pitkään kestäneiden työtaisteluiden jälkeen vasta kevättalvella työehtosopimuksiin. Ulkomaankaupan alijäämän supistamiseksi säädettiin toukokuussa eräille kestokulutustavaroille ns. pistevero sekä suurelle osalle tuontitavaroita tuonnintasausvero. Samanaikaisesti Suomen Pankki korotti korkokantaa yhdellä prosenttiyksiköllä. Kaikki nämä toimet yhdessä johtivat inflaation nopeutumiseen ja luottamuksen heikkenemiseen harjoitettua talouspolitiikkaa kohtaan. Kun maataloustuottajajärjestöt syyskuun lopussa vaativat maataloustulon jälkeensä jääneen korvaamista, eikä hallituksessa tästä kysymyksestä päästy yksimielisyyteen, oli poliittinen tilanne kypsä Karjalaisen II b hallituksen hajoamiselle. Tasavallan Presidentti hajottikin eduskunnan lokakuun 29. päivänä ja määräsi suoritettavaksi uudet vaalit tammikuun alussa 1972.

Taloudellisen kehityksen osalta ennusteet pettivät v. 1971 olennaisesti. Vielä alkuvuodesta ennustettiin n. 4 %:n suuruisia tuotannon kasvua. Kansainvälisten suhdanteiden heikkenemisestä ja työmarkkinaristiriidoista johtuen kokonaistuotannon kasvu jäi kuitenkin vain runsaaseen 1 %:iin ts. alhaisimpaan lukemaan sitten vuoden 1958. Vielä vuonna 1970 taloudellinen kasvu oli runsaan 7 %:n suuruusluokkaa. Merkittävimpänä syynä jyrkkään suhdanne-laskuun oli kansainvälinen taantuma ja ns. dollarikriisistä johtunut yleinen epävarmuus kansainvälisillä markkinoilla. Kevään työtaistelut lohkaisivat ehkä 0.5 - 1 % yksikön verran tuotannon kehityksestä.

Ulkomaankauppa

Sekä maamme viennin että tuonnin arvo kasvoi v. 1971 varsin hitaasti. Tuonti lisääntyi arvoltaan hieman enemmän kuin vienti mm. maallamme epäedullisesta maailmanmarkkinahintojen kehityksestä johtuen. Kauppataaseen vaje kasvoi edelleen, mikä johtui pääasiassa viennin hitaasta kasvusta. Viennin arvo 9.9 mrd.mk oli vain 2 % suurempi kuin edellisenä vuonna. Vaikka tuonnin kasvu hidastuikin jääden noin 6 %:ksi, muodostui tuonnin arvo 11.7 mrd.markaksi. Siten kauppataaseen alijäämä oli tullitilastojen mukaan yli 1.8 mrd.mk. Viennin takaiskuun vuonna 1972 vaikutti ennen kaikkea puunjalosteiden kysynnän heikkeneminen, mutta osasyynä oli myös itävien tilapäinen supistuminen. Tuonnin kasvu johtui pääasiassa investointitavaroiden ja polttoaineiden hintojen noususta.

Tuotannon kehitys eräillä aloilla Tuotannon kasvu hidastui jyrkimmin teollisuudessa. Teollisuustuotannon määrä aleni edellisvuodesta 0.5 %. Voimakkainta heikkeneminen oli metalliteollisuudessa lähinnä johtuen työseisauksista, joiden vaikutukset jäänevät tilapäisiksi. Myös puunjalostusteollisuuden tuotanto supistui heikosta vientikysynnästä johtuen. Hakkuut metsätaloudessa supistuivat jyrkästi vuoden jälkimmäisellä puoliskolla. Sen sijaan asuntojen ja palvelusten tuotanto kehittyi tyydyttävästi. Uusia asuntoja valmistui noin 51 000 kappaletta, mikä jokseenkin vastasi tuotantotavoitteita. Kaupan myynti kasvoi verrattain ripeästi vielä vuoden alkupuoliskolla. Vuoden jälkipuoliskolla myynnin kasvu jäi huomattavasti pienemmäksi liikevaihtoveron lisäverosta johtuen. Lähinnä tuotannon tasapainottamiseen kotimaista kulutusta vastaavaksi tähänneistä toimista johtuen maataloustuotannon määrä supistui hieman edellisestä vuodesta.

Työllisyys

Taloudellisen kasvun hidastumisesta johtuen työttömyys lisääntyi vuoden loppupuoliskolla erityisesti pohjois- ja itä-Suomessa. Sen sijaan teollisuus-Suomessa ilmeni edelleen eräillä aloilla lähinnä asuntopulasta johtuen puutetta ammattitaitoisesta työvoimasta. Työttömyys kasvoi aina vuoden loppuun saakka arvioitua hitaammin, nousi takseen sitten jyrkästi vuoden vaihteen tienoilla. Eri-tyyppisen heikko tilanne oli metsätöissä markkinahakkuiden määrän voimakkaan supistumisen vuoksi. Osaksi metsätöiden vähäisyys ja työttömyyden kasvu johtuivat metsänomistajien puunmyyntiä jarruttavista toimista. Ruotsin heikosta työllisyystilanteesta johtuen nettomaastamuutto jäi vain muutaman sadan hengen suuruiseksi. Työttömiä työnhakijoita oli joulukuussa yli 45 000. Sen sijaan avoimia työpaikkoja oli tarjolla vajaat 10 000. Keskimäärin oli ns. jatkuvan työvoimatutkimuksen mukaan vuonna 1971 koko työvoimasta ilman työtä 2.2 %, työttömyysasteen oltua edellisenä vuonna 1.9 %.

Valtiontalous

Valtiontalouden rahoitusasema pysyi koko vuoden hyvänä. Valtion budjettitalouden kassamenot olivat noin 11.7 mrd. mk, mikä oli noin 9 % suurempi kuin edellisenä vuonna. Sen sijaan valtion kassatulot olivat noin 12.1 mrd. mk, mikä oli noin 9 % suurempi kuin edellisenä vuonna. Hyvästä rahoitustilanteesta johtuen valtion sekä pitkäaikainen että lyhytaikainen velka supistuivat.

Kansantulo

Ennakkoarvion mukaan kansantulo oli v. 1971 36.8 miljardia markkaa, mikä oli 9 % suurempi kuin edellisenä vuonna. Henkeä kohti laskettuna kansantulo oli lähes 7.900 markkaa. Suhdanteiden kääntymisen laskuun ilmeni myös siinä, että pääomatulot supistuivat. Pääasiassa kantohintatason noususta johtuen yksityisten elinkeinonharjoittajien tulot metsätaloudesta kasvoivat edelleen 10 %. Sin sijaan kokonaistulot maataloudesta supistuivat 2 %. Toukokuussa toteutetusta korkokannan korotuksesta johtuen korko- ja vuokratulot kasvoivat 10 % elo hieman kansantulon keskimääräistä kasvua nopeammin. Sen sijaan yhteisöjen voitot ja julkisten liikelaitosten ylijäämät supistuivat 13 %. Matalasuhdanteelle ominaiseen tapaan kansantalouden kokonaispalkkasumma kasvoi kansantulon keskimääräistä kasvua nopeammin. Palkkasumma kasvoi 12 %

ja työnantajien sosiaalikutannukset 16 %. Kokonaispalkkasumman osuus nousi siten lähes kahteen kolmannekseen kansantulosta.

Palkat ja hinnat UKK-sopimus edellytti palkkojen korotusta tammikuun alusta 22 penniä + 2 % turnilta ja syyskuun alusta 20 penniä turnilta taikka vastaavia markkamääriä kuukausipalkkoihin. Vähimmäispalkaksi sovittiin tammikuun alusta 3,00 mk/t (516 mk/kk) ja syyskuun alusta 3,20 mk/t (550 mk/kk). Teollisuustyöntekijöiden kohdalla UKK-sopimuksen edellyttämän palkankorotuksen vaikutus arvioitiin yhteensä keskimäärin hieman yli 10 %:n suuruiseksi. Useilla toimialoilla kuitenkin ylitettiin UKK-sopimuksen mukaiset ratkaisut. Teollisuustyöntekijöiden kohdalla sopimuskorotusten yhteisvaikutukseksi arvioitiin yhteensä keskimäärin n. 14 %. UKK-ratkaisut merkitsivät jo sinänsä kaupan ja palveluselinkeinojen piirissä vastaavaa suuruusluokkaa olevaa sopimuspalkkojen korotusta. Vuositasolla arvioitiin sopimuskorotusten merkitsevän koko kansantaloudessa kaikkien työntekijäin kohdalla keskimäärin noin 10 1/2 %:n ja toimihenkilöiden kohdalla noin 7 1/2 %:n nousua. Ansioiden liukumisesta, rakennemuutoksista ym. tekijöistä johtuen nimellisansiot nousivat kuitenkin edellä esitettyä enemmän. Tulojen ja hintojen kehitystä UKK-sopimuskautena selvittänyt ns. Paavelan komitea päätyi arvioissaan siihen, että neljäneltä neljännekseltä 1970 neljännelle neljännekselle 1971 kaikkien palkansaajien keskimääräiset nimellisansiot nousivat 14.2 %. Työntekijöiden kohdalla vastaava prosenttiluku oli 15.5 % ja toimihenkilöiden kohdalla 12.3 %. Eri toimialoilla ja työntekijäryhmissä nimellisansioiden nousu vaihteli voimakkaasti keskiarvon molemmin puolin. Valtiovallan hintapoliittisista toimista - pisteverosta ja koron korotuksesta - johtuen kuluttajahintataso nousi huomattavasti nopeammin kuin kokonaisvaltaista talouspoliittista ratkaisua, UKK-sopimusta tehtäessä oli arvioitu. Sopimuksia tehtäessä arvioitiin, että elinkustannusindeksillä mitattuna kuluttajahintataso nousisi vuoden 1971 kuluessa lähes 5 %. Joulukuusta 1970 joulukuuhun 1971 elinkustannusindeksi nousi 8.7 % ja keskimäärin vuodesta 1970 vuoteen 1971 noin 6 1/2 %. Tukkuhintaindeksi oli vuonna 1971 keskimäärin 5 % ja rakennuskustannusindeksi peräti 7 1/2 % korkeammalla tasolla kuin edellisenä vuonna. Sopimusratkaisuista ja hintakehityksestä johtuen reaali-ansioiden kehitys muodostui verrattain hajanaiseksi eri palkansaajaryhmissä, eri sopimusaloilla ja eri paikkakuntakalleusluokissakin. Palkansaajien ns. yleisen ansiotason arvioidaan reaalisesti nousseen vuoden 1970 viimeisestä neljänneksestä vuoden 1971 viimeiseen neljännekseseen 5.2 %. Vuositasolla taskettuna oli kaikkien palkansaajien reaaliansiotasoo ollut vuonna 1971 keskimäärin 5.9 % korkeammalla tasolla kuin edellisenä vuonna. Todettakoon, että työn tuottavuuden nousu koko kansantaloudessa oli vain noin 2 %:n suuruusluokkaa. Voimakkaimmin keskimääräiset reaaliansiot nousivat alempipalkkaisissa ryhmissä. Sen sijaan jo keskituloluokissa reaaliansioiden nousu jäi suhteellisen vähäiseksi, eivätkä ne ylimmissä tuloluokissa nousseet juuri lainkaan.

Taloudelliset
näkyvät

Eri toimialoilla keskimääräisten reaaliansioiden kehitys vuoden 1970 viimeisestä neljänneksestä vuoden 1971 viim. neljänneksen vaihteli seuraavasti: teollisuustyöntekijät noin 7 %, talonrakennusalan työntekijät noin 2 %, kauppa noin 5 %, majoitus ja ravitsemusliikkeiden työntekijät noin 7 %, valtion ja kuntien kaikki palkansaajat 2 - 3 %.

Eri tahoilla laaditut maamme taloudellista kehitystä koskevat arviot eivät olemaisesti poikkea toisistaan. Yleissävy niissä on yleensä pessimistinen. Vuonna 1972 arvioidaan kokonaistuotannon määrän kasvavan vain 2 - 3 % ja myös tuottavuuden nousu lienee vain 2 1/2 - 3 1/2 %:n suuruusluokkaa. Vaikka eräissä niistä markkinatalousmaista, joihin vientimme suuntautuu, onkin ollut havaittavissa taloudellisen kehityksen elpymistä, on kansainvälinen suhdannetilanne edelleen epävarma. Maassamme käänne suhdannekehityksessä saattaa ilmetä vasta vuoden 1973 puolella. Arviot viittaavat myös siihen, että talvikautena 1972/1973 työttömyys saattaa tammi-maaliskuusta 1972 edelleen kasvaa ellei talouspolitiikassa kyetä erityisiin työllisyyttä turvaaviin toimiin. Heikosta suhdannetilanteesta johtuen reaaliansioiden nousumahdollisuudet näyttävät olevan myös aikaisempaa heikommät.

II LIITON TOIMINTA

SAK:n
edustajakokous

SAK:laisen ammattiyhdistysliikkeen ulospäin näkyvimmäksi tapahtumaksi muodostui Espoossa Dipolissa 29.6. - 3.7. pidetty X **varsinainen edustajakokous**. Tässä kokouksessa edustivat liittoa puheenjohtaja Kalervo Kanninen ja valtuuston puheenjohtaja Väinö Vesänen.

Liiton
25-vuotisjuhla

Liiton toiminnan kohokokhdaksi muodostui liiton 25-vuotisen toiminnan johdosta järjestetty juhla Helsingin Työväenopiston juhlasalissa 16.10.1971. Tässä juhlassa jaettiin ensimmäiset liiton 25-vuotismerkit seuraaville liiton toiminnassa mukana olleille: Fagerholm Gösta, Fältberg Olavi, Hannula Pentti, Hedengren Julian, Häkkinen Kauko, Kanninen Kalervo, Kirkanen Erkki, Kotiranta Arvo, Lasanen Civa, Majlander Olavi, Mikonsaari Ferdinand, Roine Matti, Saukkonen Eero ja Österman Edvin.

Juhlassa esitettiin ensimmäisen kerran myös liiton toimintaa kuvaava elokuva.

Työehtosopimus-
politiikka

Vuoden 1971 loppupuolella järjesti keskusliitto liittojen ja SAK:n edustajien yhteisiä neuvottelutilaisuuksia, joissa pyrittiin hahmottamaan UKK-kauden jälkeen tehtävän palkkaratkaisun linjaa. Liittomme edustajat ovat näissä tilaisuuksissa olleet liiton hallintoelinien useassa yhteydessä tekemien päätösten mukaisesti torjuvalla kannalla keskitettyihin sopimusratkaisuihin nähden ja pyrkineet siihen, että työehtosopimusratkaisut tehtäisiin liittokohtaisina.

UKK-kauden jälkeisen työehtosopimusratkaisun raamit saatiin päätetyksi varsin myöhäisessä vaiheessa. Maaliskuussa 1972 pidetty SAK:n valtuuston ylimääräinen kokous valtuutti hallituksen tekemään keskitetyn sopimusratkaisun. 18.3.72 allekirjoittivat SAK, STK, ja LK seuraavan sopimuksen.

Y-sopimus

SOPIMUS TYÖEHTOSOPIMUSTEN SOJIMISEN PERUSTEISTA JA ERÄIDEN SOSIAALISTEN JÄRJESTELYJEN TOTEUTTAMISESTA 1.4.1972 LUKIEN

1 §

SOPIMUSTEN UUSIMINEN

Allekirjoittaneet keskusjärjestöt suosittelevat jäsenilleen, että 31.3.1972 päättyvät työehto- ja palkkasopimukset uudistetaan ennen niiden voimassaolon päättymistä ajanjaksoksi 1.4.1972 - 31.3.1973 tämän sopimuksen periaatteiden mukaisesti.

Pyrkimys reaaliansioiden mahdollisimman suureen nostamiseen on kaikkien työmarkkinaosapuolten kannalta yhteinen. STK ja LK ilmoittavat omasta puolestaan tekevänsä voitavansa, että reaaliansioiden kasvu tulevanakin sopimuskautena muodostuisi niin suureksi kuin tuottavuuden nousu ja hintakehitys sekä kotimaassa että maailmanmarkkinoilla sallivat.

2 §

PALKKOJEN, PALKKAPERUSTEIDEN JA MUIDEN ETUUKSIEN KOROTUKSET

Sen palkanmaksukauden alusta lukien, joka alkaa lähinnä alan työehtosopimuksen allekirjoittamispäivää, korotetaan palkkoja, palkkaperusteita tai muita vastaavanlaisia etuja sen mukaan kuin alan työehtosopimuksessa sovitaan määrällä, jonka vaikutus kaikkiaan on 25 penniä sekä, 3 prosenttia alan säännöllisen arkityöajan keskimääräisestä ansiosta.

Edellä tarkoitettusta alakohtaisesta 3 prosentin järjestelyvarasta käytetään lomaltapaluurahaan, mitä siitä jäljempänä 4 §:ään liittyvässä sopimuksessa on erikseen sovittu. LK:n, STK:n ja SAK:n jäsenliittojen sopimusaloilla vähennetään tästä syystä järjestelyvarasta 0.6 %-yksikköä.

3 §

VÄHIMMÄISPALKKA

Täysin työkykyisen 18 vuotta täyttäneen työntekijän säännöllisen työajan vähimmäisansio luontoiseturvaksi on työehtosopimusten uusien palkkamääräysten soveltamisajankohdasta lukien 3,50 mk tunnilta. Viikko- ja kuukausipalkalla olevien vähimmäisansio määräytyy vastaavasti siten, että mainittu 3,50 mk kerrotaan palkkakautteen sisältävien säännöllisten työtuntien keskimääräisellä luvulla.

4 §

SOSIAALISET JÄRJESTELYT

Eräiden sosiaalisten ja muiden järjestelyjen osalta noudatetaan tämän sopimuksen osana mitä osapuolten välillä on tähän sopimukseen liitettyssä erillisessä sopimuksessa sovittu.

5 §

YRITYSDEMOKRATIAN KEHITTÄMINEN

Yritysdemokratian edistämiseksi ja työpaikoilla tätä koskevien kokeilujen ohjaamiseksi ja kannustamiseksi ovat tämän sopimuksen allekirjoittaneet keskusjärjestöt solmineet erillisen sopimuksen teollisuutta koskevan yritysdemokratianeuvottelukunnan perustamisesta.

6 §

VOIMAANTULOEHDO

Sopijapuolet ovat tehneet tämän sopimuksen sekä sopimuksen hintavalvonnan periaatteista edellyttäen, että laissa taloudellisen kasvun turvaamisesta ja sen 8 §:n 2 momentin nojalla annetussa valtioneuvoston päätöksessä otetaan huomioon ne näkökohdat, joista sopijapuolet ovat olleet yhtä mieltä. Mikäli edellä tarkoitettut edellytykset jäävät täyttämättä, raukeaa tämä sopimus sekä sopimus hintavalvonnan periaatteista.

7 §

SOPIMUKSEN SITOVUUS

Tämä sopimus sitoo kaikkia niitä keskusliittoihin kuuluvia jäsenliittoja, jotka eivät ennen kello 12 huhtikuun 4 päivänä 1972 ole ilmoittaneet sopijapuolena olevalle keskusliitolle jäävänsä sopimuksen ulkopuolelle.

Helsingissä maaliskuun 18 päivänä 1972.

SUOMEN TYÖNANTAJAIN KESKUSLIITTO

SUOMEN AMMATTILIITTOJEN KESKUSJÄRJESTÖ

LIIKETYÖNANTAJAIN KESKUSLIITTO

PM

PALKKOJEN, PALKKAPERUSTEIDEN JA MUIDEN ETUUKSIEN KOROTUKSISTA

Sen palkanmaksukauden alusta lukien, joka alkaa lähinnä alan työehtosopimuksen allekirjoittamispäivää, työntekijäin 31.3.72 voimassa olevia palkkoja korotetaan 25 penniä tunnilta tai sitä vastaavalla markkamäärällä viikolta tai kuukaudesta.

Edellä sanotun lisäksi korotetaan palkkaa, palkkaperusteita tai muita työvoimakustannuksia lisääviä tekijöitä aloittain erikseen sovittavalla tavalla siten, että alakohtaisen järjestelyvaran vaikutus on 3 % alan säännöllisen arkityöajan ansiosta.

Liiketyönantajain Keskusliiton, Suomen Työnantajain Keskusliiton ja Suomen Ammattiliittojen Keskusjärjestön sopimusaloilla voidaan alakohtainen järjestelyvara sopia myös 4 %:ksi edellyttäen, että 25 pennin määrää tai sen mukaista viikko- tai kuukausipalkan korotuksen markkamäärää vähennetään sillä penni- tai markkamäärällä, joka vastaa 1 % alan arkityöajan keskimääräisestä ansiosta muunnettuna penni- tai markkamääräksi.

18.3.1972

LIIKETYÖNANTAJAIN KESKUSLIITTO

SUOMEN TYÖNANTAJAIN KESKUSLIITTO

SUOMEN AMMATTILIITTOJEN KESKUSJÄRJESTÖ

III LIITTOVALTUUSTO

Liittovaltuuston sääntömääräinen kokous pidettiin Helsingissä 20.5.1971. Valtuuston kokouksen avasi valtuuston puheenjohtaja Väinö Vesanen, joka myös toimi kokouksen puheenjohtajana. Kokouksen sihteerinä toimi liiton sihteeri Ensio Tuominen. Pöytäkirjan tarkastajiksi valittiin Karl Suuntala ja Mauri Salonen.

Valtuuston varapuheenjohtajaksi valitsi kokous Veikko Saikkosen.

Valtuusto päätti, että liitto liittyy jäseneksi Valtakunnalliseen Vuokratalo-osuuskuntaan.

Työmarkkinapoliittisen tilannekatsauksen esitti kokoukselle liiton puheenjohtaja Kalervo Kanninen ja järjestöllisen katsauksen esitti liiton sihteeri Ensio Tuominen.

Liittovaltuusto antoi kokouksesta seuraavan julkilausuman:

"Viime aikoina on jälleen näkynyt merkkejä siitä, että maamme talouspolitiikkaa suhdanne-laskun aikana edelleen aiotaan hoitaa vanhan kaavan mukaan: palkanansaitsijain on työttämyydellä ja realiansiotason alentamisella kustannettava maksutaseen tasapainottaminen. Liittovaltuusto vaatii, että ammattiyhdistysliike tulee voimakkaasti vastustamaan palkanansaitsijain realiansiotason alentamispyrkimyksiä.

Ns. tulopolitiikkaan, jota viime vuosina on harjoitettu, kuuluu keskeisenä osana se, että työehtosopimusratkaisut tehdään keskitetysti. Tällaiset ratkaisut merkitsevät automaattisesti sitä, että pienehköt erikoistyöntekijäin ryhmät, joita liittomme edustaa, eivät keskitettyjen ratkaisujen puitteissa saa omia erityiskysymyksiään tyydyttävästi ratkaistuksi.

Kun julkisuudessa on näkynyt tietoja, joiden mukaan tulopoliittisia "kokonaisratkaisuja" edelleen aiotaan jatkaa, kehoittaa liittomme kaikkia palkkatyöläisiä toimimaan siihen suuntaan, että liitot voisivat mahdollisimman itsenäisesti asettaa työehtosopimustavoitteensa.

Liittomme on tehnyt SAK:n edustajakokoukselle aloitteen ay-liikkeen kansainvälisestä solidaarisuusrahastosta. Vetoamme koko SAK:n jäsenjärjestökenttään toivoen, että tämä aloite tulisi hyväksytyksi. Pääoman kansainvälisyydessä on myös ammattiyhdistysliikkeen kyettävä riittävän tehokkaasti osoittamaan kansainvälistä, työväenliikkeen parhaiden perinteiden mukaista solidaarisuutta.

Liittomme kautta on SAK-laiseen ammattiyhdistykseen viime kuukausina tullut mukaan monia sellaisia palkanansaitsijaryhmiä, jotka aikaisemmin eivät ole olleet halukkaita järjestäytymään samaan järjestöön palkkatyöläisten suurten joukkojen kanssa. Näiden toimihenkilöryhmien ottama askel on merkki siitä, että monet henkisen työn ammattiryhmät ovat heränneet havaitsemaan sen tosiasian, että palkanansaitsijain edut ovat samansuuntaiset.

Liittomme jäsenistö on huolestuneen pannut merkille ne taantumukselliset toimet, joita Yleisradion ohjelmapolitiikan yhdensuuntaistamiseksi on suoritettu.

Palkkatyöläisten on osoitettava yhteiskunnallista valppautta ja torjuttava taantumuksen epädemokraattiset toimet. Tähän tarjoaa voimakas ja cheytynyt ammattiyhdistysliike hyvät mahdollisuudet. Ammattiyhdistysliike ei voi jäädä sivustakatsojaksi havaitessaan työntekijöihin kohdistuvaa syrjintää ja painostusta, joka perustuu työntekijöiden yhteiskunnallisiin mielipiteisiin ja toimintaan vapaissa kansalaisjärjestöissä."

IV JÄSENISTÖ

Jäsenmäärän kehitys on kuluneenakin toimintavuotena jatkunut varsin voimakkaana. Vuoden 1971 aikana on liiton piiriin edelleen tullut uusia ammattiryhmiä. Vuoden 1971 aikana on perustettu seuraavat uudet osastot: Toimihenkilöt, Piirtäjät ja Tekniset toimihenkilöt, TEKERI:n Hangon osasto, Kuvaussihteerit, Joensuun osasto. Henkilöjäseniä oli vuoden 1971 päättyessä 2164. Vuodessa on jäsenmäärän prosenttimääräinen kasvu ollut 40 %.

V LIITTOHALLITUS

Liittohallitus kokoontui kertomusvuoden aikana 15 kertaa.

Liittohallituksen jäsenet ovat osallistuneet kokouksiin seuraavasti:

Kalervo Kanninen	13 kertaa
Hemmo Hänninen	14 "
Eero Saukkonen	14 "
Kauko Häkkinen	15 "
Heino Moilanen	14 "
Mikko Palomäki	12 "
Lauri Pajala	13 "

Varajäsenet:

Pentti Koskinen	3 kertaa
Sulo Säde	5 "
Brita Rickman	2 "

Lisäksi on liittohallituksen kaikissa kokouksissa ollut läsnä liiton sihteeri Ensio Tuominen, joka on toiminut liittohallituksen kokouksien sihteerinä.

Liiton tilintarkastajina ovat toimineet Paavo Friman ja Gösta Fagerholm sekä heidän varamiehensä Kullervo Myllyrinne ja Lauri Willman.

VI EDUSTUKSET

SAK:n valtuustoon kuuluu liiton edustajan liiton puheenjohtaja Kalervo Kanninen.

SAK:n X edustajakokouksessa edustivat liittoa Kalervo Kanninen ja Väinö Vesanen.

Työväen Sivistysliiton edustajakokouksessa edustiliittoa Ensio Tuominen.

VII OPINTOTOIMINTA

Ilahduttavaa vilkastumista on tapahtunut liiton jäsenten kiinnostuksessa opintotoimintaa kohtaan. TSL:n piiriin kirjattujen opintokerhojen määrässä on tapahtunut vuoden kuluessa viisinkertaistuminen.

Osaltaan on tähän varmasti vaikuttanut se, että liitto yhteistyössä TSL:n kanssa järjesti 27. - 28.11.1971 opintosihteerin neuvottelupäivät Kiljavalla.

Myös liiton jäsenten hakeutuminen Ay-liikkeen kursseille on ollut aikaisempaa vilkkaampaa. Keskusjärjestöjen koulutussopimus on tehnyt mahdolliseksi eräissä tapauksissa saada palkkaa kurssiajalta. Lisääntyvä kursseille hakeutuminen on toisaalta aiheuttanut sen, että läheskään kaikkia halukkaita ei ole voitu kursseille ottaa.

VIII URHEILUTOIMINTA

Liiton hiihtomestaruuskilpailujen järjestelyistä huolehti ansiokkaasti Rajamäen Soitintyöntekijät. Joukkueestaksi tuli Rajamäen Soitintyöntekijäin joukkue. Tulokset muodostuivat seuraaviksi:

Yleinen sarja 10 km:

1) Martti Jaatinen, Rajamäki	33,03
2) Jouko Rautio, Rajamäki	33,47
3) Seppo Teräväinen, Konttorikonemekanikot	34,01
4) Timo Loikas, Rajamäki	36,28
5) Juhani Tukio, Konttorikonemekanikot	36,30
6) Bjarne Huuskonen, Rajamäki	36,36
7) Martti Waljas, Tampere	36,51
8) Veikko Remes, Rajamäki	37,41
9) Paavo Grönmark, Konttorikonemekanikot	40,10
10) Rauli Björklund, Konttorikonemekanikot	43,08
11) Pekka Tuominen, Tampere	44,15

Naiset 5 km:

1) Eila Inkinen, Rajamäki	21,02
2) Ritva Rautio, Rajamäki	25,10
3) Eila Virtanen, Rajamäki	26,26

Ikämiehet 5 km:

1) Viljo Jaatinen, Rajamäki	16,51
2) Lauri Pajala, Rajamäki	18,18
3) Erkki Sinisalo, Konttorikonemekanikot	19,20
4) Martti Perälä, Konttorikonemekanikot	19,55
5) Teuvo Penttilä, Konttorikonemekanikot	20,00
6) Reijo Helenius, Rajamäki	25,38

Nuoret 10 km:

1) Hannu Tetri, Rajamäki	38,43
2) Leif Sandström, Konttorikonemekanikot	45,36
3) Tapani Kiesiläinen, Konttorikonemekanikot	53,37

Liiton pilkkikilpailut pidettiin proteesialan järjestäminä 7.3.1971. Tulokset:

1) Niemi Olavi	Konttorikonemekanikot	0,925 g.
2) Laine Martti	"	0,285 g.
3) Koponen Taavetti	Proteesiala	0,265 g.
4) Moilanen Heino	"	0,255 g.
5) Blid Rainer	Konttorikonemekanikot	0,255 g.
6) Uronen Rauno	Kouvolaan Soitintyönt.	0,220 g.
7) Turpeinen Mertsu	Proteesiala	0,100 g.
8-9) Holsti Esko	"	0,070 g.
8-9) Sorsa Eero	Kouvolaan Soitintyönt.	0,070 g.
10) Turkki Tauno	"	0,050 g.
11-12) Eväluoto Matti	Konttorikonemekanikot	0,045 g.

11-12) Haapaniemi Juhani	Proteesiala	0,045 g.
13-14) Hyvönen Pentti	K.K.M.	0,030 g.
13-14) Koponen Juhani	Kouvolaan Soit.	0,030 g.

Kilpailuun osallistui 20 jäsentä.

Joukkue tulokset

1. Konttorikonemekanikot	1,435 g.
2. Proteesiala	0,620 g.
3. Kouvolaan Soitintyöntekijät	0,340 g.

Suurimman kalan ahvenen 65 g. sai Niemi Olavi.

Lisäksi haastoi Rajamäen Soitintyöntekijät liittohallituksen kesäkuussa mato-ongintakilpailuun. Ottelu käytiin, mutta tulokset olivat liittohallituksen kammalta niin heikot, että tämän epävirallisen ottelun tuloksia ei julkaista.

IX LOPUKSI

Kulunut toimintavuosi on liiton osalta ollut toiminnan merkittävän laajenemisen ja monipuolistumisen aikaa. Keskusjärjestö on osoittanut liitolle vaikean tehtävän, toimia ns. keräilyliittona SAK-laisessa ammattiyhdistysliikkeessä. Tämä tuo mukanaan monia ongelmia. Näiden ongelmien ratkaisuun tarvitaan mm. keskusjärjestön tukea.

Jäsenmäärän nopea kehitys ja uusien järjestämis- ja sopimusalojen tulominen liiton piiriin ovat nyötävaikuttaneet siihen, että liiton sisäisessä järjestöllisessä ja tiedotustoiminnassa on monia puutteellisuksia, joista liittohallitus on tietoinen ja joiden poistamiseksi tulaaan tekemään kaikki voitava.

Liittohallitus toivoo, että liitto nykyisessä muodossaan voisi toimia siten, että se tyydyttäisi kaikkia liiton jäsenryhmiä, joiden koostumus nykyisellään on varsin monipuolinen. Liittomme toiminnassa saavutettavat menestykset tulevat olemaan rohkaisevia koko ammattiyhdistysliikkeen käynnän yhteiskunnallisen uudistustaitelun kannalta, koska ne ilmentävät sitä, että kaikki palkkatyöläiset, ammatin katsomatta, voivat menestyksellisesti toimia yhtenäisesti ja oivaltaa perimmäisten etujensa samansuuntaisuuden.

Helsingissä toukokuun 15 p:nä 1972

LIITTOHALLITUS

LIITE: A

TEKNISTEN JA ERIKOISAMMATTIEN LIITTO r.y.

TALOUSARVIO VUODELLE 1972

Tuotot:

1. Jäsenmaksuja + liittymismaksuja	138.475,00
2. Osinkoja	300,00
3. Korkoja	4.600,00
4. Muut tulot	60,00
5. Huoneen vuokra	2.000,00
6. Muut vuokrat	130,00
7. Myynti	35,00
	<u>mk. 145.600,00</u>

Kulut:

1. Kulungit	
Matkakorvaukset ja päivärahat	14.500,00
Toimistokulut	18.500,00
Sosiaaliset menot	3.700,00
Kokoustoiminta	5.500,00
TES- ym. neuvottelut	2.700,00
Urheilutoiminta	900,00
Koulutus- ja valistustoiminta	4.900,00
Sekalaiset menot	8.200,00
	<u>mk. 58.900,00</u>
2. Palkat	39.500,00
3. Vuokrat	1.700,00
4. Jäsenmaksut, tulonsiirrot	45.500,00
	<u>mk. 86.700,00</u>
Yht.	<u>mk. 145.600,00</u>

LIITE: B

SUOMEN ELOKUVATYÖNTEKIJÄT RY

Teknisten ja Erikoisammattien Liiton
liittovaltuustolle

Me, Suomen Elokuvatyöntekijät ry:n johtokunta, esitämme liitto-
valtuuston kokoukselle 28.5.1972 seuraavaa:

Ammattiyhdistysliikkeen periaatteiden mukaisesti ammattiyhdistys-
liikkeen tehtävänä on paitsi työtätekevien työ- ja palkkaolojen
parantaminen myös jäsenistönsä ammattiyhdistystietouden kohotta-
minen, ammattikasvatuksen ja yleistietouden edistäminen.

Näitä periaatteita ei mielestämme ole läheskään riittävässä mää-
rin noudatettu. Eräs keino asian korjaamiseksi on informaation
jakaminen, esim. ammattiyhdistyslehden välityksellä.

Tämän vuoksi olisi mielestämme välttämätöntä, että liiton kustan-
nuksella liiton jäsenille tilattaisiin SAK:n pää-äänen-kannattaja,
Palkkatyöläinen.

Säännöllinen tiedonsaanti koko SAK:n sisällä tapahtuvasta toimin-
nasta lisäisi suuressa järjestössä olevan yksityisen jäsenen
yhteenkuuluvaisuuden tunnetta koko ammattiyhdistysliikkeeseen.
Edellytämme, että liittovaltuusto tekee päätöksen tämän puutteen
korjaamiseksi.

Taloudelliset perusteet eivät saa olla esteenä ammattiyhdistys-
liikkeen perustaa, jäsenistön tietoisuutta ja yhteenkuuluvaisuu-
den tunnetta lujitettaessa.

Helsingissä, toukokuun 15. päivänä 1972

SUOMEN ELOKUVATYÖNTEKIJÄT RY
Johtokunta

12. I

LIITTOHALLITUKSEN ESITYS LIITTOVALTUUSTON KOKOUKSELLE 28.5.1972:

"Liittohallituksen esityksestä Liittovaltuusto myönsi Liittohallitukselle oikeuden ostaa huoneiston liiton toimistotilojen laajentamista varten. Samalla Liittovaltuusto antoi oikeuden Liittohallitukselle lainan ottamiseen kyseiseen tarkoitukseen."

12. II

SUOMEN ELOKUVATYÖNTEKIJÄT RY

Teknisten ja Erikoisammattien Liiton
liittovaltuustolle

Me, Suomen Elokuvatyöntekijät ry:n johtokunta, esitämme liittovaltuuston kokoukselle 28.5.1972 seuraavaa:

Ammattiyhdistysliikkeen periaatteiden mukaisesti ammattiyhdistysliikkeen tehtävänä on paitsi työtätehtävien työ- ja palkkaolojen parantaminen myös jäsenistönsä ammattiyhdistystietouden kohottaminen, ammattikasvatuksen ja yleistietouden edistäminen. Näitä periaatteita ei mielestämme ole läheskään riittävässä määrin noudatettu. Eräs keino asian korjaamiseksi on informaation jakaminen, esim. ammattiyhdistyslehden välityksellä.

Tämän vuoksi olisi mielestämme välttämätöntä, että liiton kustannuksella liiton jäsenille tilattaisiin SAK:n pää-äänen-kannattaja, Palkkatyöläinen.

Säännöllinen tiedonsaanti koko SAK:n sisällä tapahtuvasta toiminnasta lisäisi suuressa järjestössä olevan yksityisen jäsenen yhteenkuuluvaisuuden tunnetta koko ammattiyhdistysliikkeeseen. Edellytämme, että liittovaltuusto tekee päätöksen tämän puutteen korjaamiseksi.

Taloudelliset perusteet eivät saa olla esteenä ammattiyhdistysliikkeen perustaa, jäsenistön tietoisuutta ja yhteenkuuluvaisuuden tunnetta lujitettaessa.

Helsingissä, toukokuun 15. päivänä 1972

SUOMEN ELOKUVATYÖNTEKIJÄT RY
Johtokunta

12. III
SUOMEN ELOKUVATYÖNTEKIJÄT RY

Teknisten ja Erikoisammattien Liiton
liittovaltuustolle

Me, Suomen Elokuvatyöntekijät ry:n johtokunta, esitämme liittovaltuuston kokoukselle 28.5.1972 seuraavaa:

Olemme jo pitkään kokeneet vakavana puutteena liiton toiminnassa sisäisen informaation heikkouden. Johtokunta ei saa riittävästi tietoa päättävällä tasolla tehdyistä päätöksistä, eikä näinollen voi myöskään välittää tietoa jäsenistölleen.

Osasto- ja tiedotuskirjeitä lähetetään liiton toimistosta aivan liian harvoin.

Liiton tulevan kehityksen, sen sisäisen lujittumisen ja jäsenistön tietoisuuden kohottamisen vuoksi on informaation puute ehdottomasti ensi tilassa korjattava.

Liiton sisäisen tiedotustoiminnan parantamiseksi pidämme erittäin myönteisenä päätöstä liiton yhteistyötoimikunnan perustamisesta. Erityisesti Teknisten ja Erikoisammattien Liiton kaltaisessa kokoomaliitossa on eri osastojen välinen yhteistyö välttämätöntä. Mitenkään väheksymättä liiton jäsenten välistä yhteistoimintaa vapaa-ajan harrastusten, kuten esim. pilkkikilpailujen ja yhteisten juhlien muodossa, näemme kuitenkin yhteistyötoimikunnalle ensiarvoisen paljon tärkeämmäksi tehtäviä. Ammattiyhdistysliikkeen periaatteiden mukaisesti ammattiyhdistysliikkeen tehtäviin tulisi kuulua myös jäsenistönsä yleis- ja ammattiyhdistystiedollinen kasvattaminen. Tämä tehtävä kuuluisi mielestämme juuri yhteistyötoimikunnalle. Tässä tarkoituksessa sen tulisi koota jäsenistönsä järjestämällä jäsen- ja informaatiokokouksia, seminaareja ja neuvottelupäiviä yleispoliittisista ja ammattiyhdistystoimintaan liittyvistä aiheista. Yhteistyötoimikunnan tulisi säännöllisesti järjestää luottamusmieskokouksia, joissa tiedotetaan liiton johdon tekemistä päätöksistä, sääntöjen, asetusten ja lakien muutoksista.

Edelleen yhteistyötoimikunnan tulisi järjestää illanviettoja, joissa voitaisiin esittää jäsenten kulttuuripyrkimyksiä edistävää

LIITE: J
SUOMEN ELOKUVATYÖNTEKIJÄT RY

Teknisten ja Erikoisammattien Liiton
liittovaltuustolle

Me, Suomen Elokuvatyöntekijät ry:n johtokunta, esitämme liittovaltuuston kokoukselle 28.5.1972 seuraavaa:

Olemme jo pitkään kokeneet vakavana puutteena liiton toiminnassa sisäisen informaation heikkouden. Johtokunta ei saa riittävästi tietoa päättävällä tasolla tehdyistä päätöksistä, eikä näinollen voi myöskään välittää tietoa jäsenistölleen.

Osasto- ja tiedotuskirjeitä lähetetään liiton toimistosta aivan liian harvoin.

Liiton tulevan kehityksen, sen sisäisen lujittumisen ja jäsenistön tietoisuuden kohottamisen vuoksi on informaation puute ehdottomasti ensi tilassa korjattava.

Liiton sisäisen tiedotustoiminnan parantamiseksi pidämme erittäin myönteisenä päätöstä liiton yhteistyötoimikunnan perustamisesta. Erityisesti Teknisten ja Erikoisammattien Liiton kaltaisessa kokoomaliitossa on eri osastojen välinen yhteistyö välttämätöntä. Mitenkään väheksymättä liiton jäsenten välistä yhteistoimintaa vapaa-ajan harrastusten, kuten esim. pilkkikilpailujen ja yhteisten juhlien muodossa, näemme kuitenkin yhteistyötoimikunnalle ensiarvoisen paljon tärkeämmäksi tehtäviä. Ammattiyhdistysliikkeen periaatteiden mukaisesti ammattiyhdistysliikkeen tehtäviin tulisi kuulua myös jäsenistönsä yleis- ja ammattiyhdistystiedollinen kasvattaminen. Tämä tehtävä kuuluisi mielestämme juuri yhteistyötoimikunnalle. Tässä tarkoituksessa sen tulisi koota jäsenistönsä järjestämällä jäsen- ja informaatiokokouksia, seminaareja ja neuvottelupäiviä yleispoliittisista ja ammattiyhdistystoimintaan liittyvistä aiheista. Yhteistyötoimikunnan tulisi säännöllisesti järjestää luottamusmieskokouksia, joissa tiedotetaan liiton johdon tekemistä päätöksistä, sääntöjen, asetusten ja lakien muutoksista.

Edelleen yhteistyötoimikunnan tulisi järjestää illanviettoja, joissa voitaisiin esittää jäsenten kulttuuripyrkimyksiä edistävää

ohjelmaa: työväenliikkeen etujen mukaisia elokuvia, teatteriesityksiä, laulukonsertteja jne.

Koska liiton jäsenjärjestöinä on tiedotusaloilla toimivia ammattialoja, tulisi näiden alojen edustajien ammattitaito ottaa käyttöön yhteistyötoimikunnassa. Ainakin yhteistyötoimikunnan puheenjohtajan tulisi olla tiedotusalan edustaja. Lopuksi liittohallituksen on valvottava, että yhteistyötoimikunta täyttää sille asetetut tehtävät.

Ainoastaan yhteistyötoimikunnan avulla tapahtuva tiedotustoiminta ei riitä. Liiton johdon on välitettävä tietoja liiton toiminnasta suoraan jäsenistölle. Liiton sääntöjen 2 §:n 2. f)-kohdan mukaan liitto julkaisee järjestötoiminnallista aikakauslehteä sen osoittautuessa tarpeen vaatimaksi.

Mielestämme liiton sisäisen tiedotustoiminnan kannalta on välttämätöntä säännöllisesti ilmestyvän tiedotuslehden julkaiseminen. Edellytämme, että liittovaltuusto ryhtyy tarpeen vaatimiin toimenpiteisiin oman tiedotuslehden aikaansaamiseksi.

Lisäksi liiton taholta olisi suoraan toimitettava koko jäsenistölle kaikkia SAK:n jäseniä koskevat tiedotteet ja julkaisut kuten esim. periaateohjelma, koulutustoimintaa koskeva tiedote jne.

Helsingissä, toukokuun 15. päivänä 1972

SUOMEN ELOKUVATYÖNTEKIJÄT RY
Johtokunta

LIITE J

TEKNISTEN JA ERIKOISAMMATTIEN LIITTO

Liittovaltuuston kokouksen julkilausuma 28.5.1972

Teknisten ja Erikoisammattien Liitto toimii SAK-laisen ammattiyhdistysliikkeen piirissä mm. sellaisten ammattiryhmien järjestönä, joissa ammatillinen järjestäytyminen ja työehtosopimuksin järjestetyt työehdot ovat uusia ilmiöitä. Työehtosopimustoiminta näillä aloilla on nuorta, ja sopimuksissa on näin ollen paljon parantamisen varaa. Näillä ns. erikoisaloilla on viime vuosina harjoitettu keskitetty sopimuspolitiikka, joka ei ota riittävässä määrin huomioon uusien sopimusalojen erikoistarpeita, muodostunut jäsenistön taholta tapahtuvan demokraattisen vaikuttamisen esteeksi. Monet muutkin keskitetystä sopimustoiminnasta saadut kokemukset puhuvat valtuuston käsityksen mukaan sen puolesta, että ammattiyhdistysliikkeen yhtenäisyyttä voidaan nykyisessä tilanteessa parhaiten vahvistaa liittokohtaisten sopimusten tiellä. Keskusjärjestötasolle jäisi tästä huolimatta vielä paljon sellaisia kaikkille palkkatyöläisille yhteisiä tavoitteita, joiden toteuttamiseen eivät liitojen voimavarat riitä.

Yhä polttavammaksi on muodostunut ns. toimihenkilöryhmien järjestäytyminen SAK-laisten liittojen piiriin. Tässä suhteessa keskeisenä kysymyksenä on sopimusoikeuden hankkiminen hankkiminen myös SAK:n jäsenliitoille. Yhteiskunnan ammatillisen rakenteen muuttuessa olisi ammattiyhdistysliikkeen kyettävä uudistumaan ja sopeutumaan työntekijöiden ammatillisessa ja työasemassa tapahtuneisiin ja odotettavissa oleviin muutoksiin. SAK on myös yhteiskunnallinen uudistusjärjestö. Näin ollen ei mitään pysyvää työnjakoa eri keskusjärjestöjen välillä tule tunnustaa. SAK:n tulee selkeästi ilmaista tahtonsa toimia myös ns. toimihenkilöryhmien ammatillisena järjestönä. Koko SAK:n voimaa on käytettävä näitä ryhmiä koskevan sopimusoikeuden hankkimiseksi myös SAK:n jäsenliitoille.

Maatamme ollaan näinä päivinä kytkenässä läntisen talousjärjestelmän eurooppalaiseen blokkiin, EEC:hen. Suomen ja EEC:n välisellä sopimuksella olisi valtaosalle maamme palkkatyöläisistä tuhoisat vaikutukset, puhumattakaan tämän sopimuksen soveltumattomuudesta maamme harjoittamaan puolueettomuuspolitiikkaan. Vaadimme SAK:n hallitukselta pikaisia toimenpiteitä tämän sopimuksen torjumiseksi. Yhtenäinen ammattiyhdistysliike muodostaa riittävän tehokkaan vastavoiman torjumaan maamme kytkenisen EEC:hen. Tätä voimaa on nyt käytettävä. Uskomme, että maamme palkansaajakunnan valtaenemmistö on valmis varauksetta tukemaan toimenpiteitä,, joihin SAK tässä asiassa ryhtyy.

Kohta 5.

Ilmoitusasijana Liittovaltuustolle 28.5.1972

Päätetään ylimääräisen edustajakokouksen
koollekutsumisesta.

Viimeistään kahden vuoden kuluttua pidetään liiton ylimääräinen
edustajakokous, jossa liiton hallintoa täydennetään
niin, että liiton järjestämisalat tulevat siinä tasapuolisesti
edustetuksi.

Edustajakokous on aikomus pitää marraskuun lopulla
elikkä 25.11.1972

Liiton opintosihteereitten toiset neuvottelupäivät
tullaan pitämään 7-8-10.1972.

Noin 25 henkilöä.

7.10.1972. Järjestetään samalla liiton yhteinen jäsenjuhla
johonka on varattu tilaa noin 100 henkilöä.

Yhteistyötoimikunta tulee järjestämään varsinaisen ohjelman
josta aikanaan tulaan ilmoittamaan osastoille.

LIITTOHALLITUKSEN LAUSUNTO SUOMEN ELOKUVATYÖNTEKIJÖIDEN ESITYKSEEN,
JOKA KOSKEE PALKKATYÖLÄISEN TILAAMISTA KOKO JÄSENISTÖLLE:

Palkkatyöläisen tilaamiseen koko jäsenistölle ei ole taloudelli-
sia mahdollisuuksia. Nykyistä laajemmalle Palkkatyöläisen jake-
lu liittohallituksenkin käsityksen mukaan olisi syytä ulottaa.
Liittohallitus valmistelee asiaa ja tuo valmistellun esityksen
syksyllä pidettävään ylimääräiseen edustajakokoukseen.

ohjelmaa: työväenliikkeen etujen mukaisia elokuvia, teatteriesityksiä, laulukonsertteja jne.

Koska liiton jäsenjärjestöinä on tiedotusaloilla toimivia ammattialoja, tulisi näiden alojen edustajien ammattitaito ottaa käyttöön yhteistyötoimikunnassa. Ainakin yhteistyötoimikunnan puheenjohtajan tulisi olla tiedotusalan edustaja.

Lopuksi liittohallituksen on valvottava, että yhteistyötoimikunta täyttää sille asetetut tehtävät.

Ainoastaan yhteistyötoimikunnan avulla tapahtuva tiedotustoiminta ei riitä. Liiton johdon on välitettävä tietoja liiton toiminnasta suoraan jäsenistölle. Liiton sääntöjen 2 §:n 2. f)-kohdan mukaan liitto julkaisee järjestötoiminnallista aikakauslehteä sen osoittautuessa tarpeen vaatimaksi.

Mielestämme liiton sisäisen tiedotustoiminnan kannalta on välttämätöntä säännöllisesti ilmestyvän tiedotuslehden julkaiseminen. Edellytämme, että liittovaltuusto ryhtyy tarpeen vaatimiin toimenpiteisiin oman tiedotuslehden aikaansaamiseksi.

Lisäksi liiton taholta olisi suoraan toimitettava koko jäsenistölle kaikkia SAK:n jäseniä koskevat tiedotteet ja julkaisut kuten esim. periaateohjelma, koulutustoimintaa koskeva tiedote jne.

Helsingissä, toukokuun 15. päivänä 1972

SUOMEN ELOKUVATYÖNTEKIJÄT RY
Johtokunta

LIITTOHALLITUKSEN ESITYS LIITTOVALTUUSTON KOKOUKSELLE 28.5.1972:

"Liittohallituksen esityksestä Liittovaltuusto myönsi Liittohallitukselle oikeuden ostaa huoneiston liiton toimistotilojen laajentamista varten. Samalla Liittovaltuusto antoi oikeuden Liittohallitukselle lainan ottamiseen kyseiseen tarkoitukseen."

TEKNISTEN JA ERIKOISAMMATTIEN
LIITTO r.y.

PÖYTÄKIRJA
Liittovaltuuston
kokous

- Aika 24.2.1973 kello 12.00
- Paikka Merihotellin Merikabinetti
- Läsnä Kokouksessa olivat läsnä liitteessä A luetellut liittovaltuuston jäsenet, liiton työntekijät ja tilintarkastajat.
- Kokousvirkaillijat Väinö Vesanen, puheenjohtaja
Juhani Mattila, sihteeri
- § 1 KOKOUKSEN AVAUS
Puheenjohtaja Väinö Vesanen avasi kokouksen ja toivotti osanottajat tervetulleiksi kokoukseen.
- § 2 LAILLISUUS JA PÄÄTÖSVALTAISUUS
Kokous todettiin liiton sääntöjen määräämällä tavalla koollekutsutuksi ja päätösvaltaiseksi. Kokouskutsu liite B.
- § 3 KOKOUSVIRKAILIJAT
a) Puheenjohtaja
Puheenjohtajana toimi Liittovaltuuston puheenjohtaja Väinö Vesanen
b) Sihteeri
Sihteeriksi valittiin Juhani Mattila
c) Pöytäkirjan tarkistajat
Pöytäkirjan tarkistajiksi valittiin Mauri Salonen ja Leena Franssila sekä varalle Leo Suomalainen
d) Ääntenlaskijat
Päätettiin, että pöytäkirjan tarkistajat toimivat tarvittaessa ääntenlaskijoina
Kaikki valinnat olivat yksimielisiä.
- § 4 JULKILAUSUMAVALIOKUNTA
Julkilausumavaliokuntaan valittiin: Rauni Ruotsalainen, Rainer Blid, Hemmo Hänninen, Ahvo Nieminen ja Juhani Mattila.
- § 5 ILMOITUSASIAT
Ruokailutauko pidetään kello 14.00. Muita ilmoitusasioita ei ollut.
- § 6 PÄÄTETÄÄN KOKOUSPALKKIOISTA JA PÄIVÄRAHASTA
Päätettiin maksaa Helsingistä ja sen ympäristöstä oleville 19 mk kokouspalkkiota ja kauempaa tuleville 30 mk päivärahaa.
- § 7 TALOUS- JA TYÖMARKKINAPOLIITTINEN TILANNEKATSAUS
SAK:n tutkimussihteeri Pekka Morri totesi katsauksessaan mm. seuraavaa:

Arvoisa puheenjohtaja, hyvät toverit. Aloitan neuvottelutilanteesta keskusjärjestön näkökulmasta. SAK:n hallitus päätti 29.1 pyrkiä keskitettyyn palkkaratkaisuun, tähän liittyi kohta, jonka mukaan pitäisi selvittää kokonaisratkaisun edellytykset, samoin tulisi selvittää hidastunut neuvottelutilanne. Valtioon ja Suomen Pankkiin on oltu yhteydessä, hallitus esittää valtalain jatkamista vuodelle. Oikeistolla on tarkoitus jarruttaa lakien käsittelyä eduskunnassa. Ammattiyhdistysliike lähtee siitä, että hallituksella tulee olla valtuudet ennenkuin sopimuksia solmitaan. Kansainvälisen valuuttakriisin vaikutus valuuttapolitiikkaan aiheuttaa tuontihintojen nousua. Hintasomme Japanista ja Länsi-Saksasta tuotavien tavaroiden osalta tulee nousemaan. Tulevan sopimuskauden aikana kansainvälinen inflaatiopaine on yhtä suuri kuin HL-sopimuksen aikana. Maataloustuloratkaisuun liittyvät valmistelutyöt ovat alkaneet, maatalouden hintatoimikunta valmistelee laskelmiaan.

Onko mahdollisuuksia useampivuotiseen sosiaalipakettiin, vaikka sopimukset olisivatkin yksivuotisia? STK on ilmoittanut, että merkittävimmät sosiaalipoliittiset uudistukset vaativat useampivuotisen sopimuksen. SAK ja STK ovat asettaneet useita työryhmiä valmistelemaan asiaa. Näistä eläkepoliittinen työryhmä on jopa varsin pitkällä. Sosiaaliasioista puhuttaessa voidaan todeta lomatapaluurahan perusteiden muuttamisen olevan vaikeata. Työnantajat sanovat, että loman piteneminen viikolla on jo tekijä, jonka pitäisi luoda pidättyväisyyttä tällä alueella. Työeläkejärjestelmää tulisi kehittää, karttumisprosentti tulisi korottaa 1 %:sta 1.5 %:iin.

Työpaikkaruokailu on asia, josta ei voida sopia kovin lyhyessä ajassa. Lyhyiden poissaolojen takia ei enää vaadittaisi lääkärintodistusta. Tulevista tavoitteista voi mainita työmatkat, asuminen ja lapsiperheiden tuki, jotka vaativat huomiota osakseen. Nuoriin työntekijöihin liittyvänä voidaan mainita nuorten palkkojen poistamisen ja vähimmäispalkkatakuun ulottaminen myös alle 18-vuotiaille, harjoittelijajäsenen selvittäminen jne.

Työehtosopimustoimintaan liittyy tavoitteet paikkakuntakalleusluokituksen uudistamisesta, joka STK:n taholla on saanut viileän vastaanoton. Varsinaista edistymistä ei TES-neuvotteluissa ole havaittavissa. Palkkapoliittinen linja on edelleen avoin. Yksivuotinen sopimus ja useampivuotinen sosiaalipaketti tai sosiaaliohjelma? Asioiden eduskuntakäsittely vaatii oman aikansa, valmista tulee tältä osin aikaisintaan 1974. Liitot ovat vaatimuksissaan asettaneet erilaisia tavoitteita, Puhdasta prosenttilinjaa ei sentään ole, virkamiesliitot eivät ole pennikorotuksen kannalla vaan vaativat lisäksi prosenttikorotuksia. TVK, STTK ja Akava ovat arvostelleet viimevuosien korotuksia voimakkaasti. Ne kannattavat suurempia prosenttikorotuksia ja pienempiä pennikorotuksia. TVK:ssa on erilaisia näkemyksiä, koska sen palkkarakenne muistuttaa SAK:n vastaavaa. TVK ja STTK ovat solmineet allianssin SAK:ta vastaan. Mikäli keskitetty ratkaisu tulee, syntyy se sekalinjan pohjalta.

Taloudellinen kasvu kohoaa laimeammin kuin 1969-70 suhdannenousu. UKK-sopimuksen kaltaista ei kyetä tekemään. Vuosiloman pidennys vaikuttaa ansion nousuun. Paine liittokohtaisten sopimusten suuntaan on kasvanut. Kun SAK:n koko jäsenkentän kannalta katsotaan, niin vain keskitetyn sopimuspolitiikan avulla voidaan vaikuttaa maataloustuloratkaisuun. Valtiovalta on jouduttanut inflaatiota, se olisi voinut koordinoida asiat paremminkin.

Alustuksen johdosta virisi vilkas keskustelu, puheenvuoroja käytettiin toista kymmentä. Keskustelussa kosketeltiin maataloustuloratkaisua, paikkakuntakalleusluokituksen poistamista, elintarvikehuoltoa, sosiaalipolitiikkaa, työllisyysnäkyviä ja uuden vuosilomalain vaikutusta. Alustus ja käyty keskustelu päätettiin ottaa huomioon kokouksen julkilausumaa laadittaessa.

§ 8

LIITON TYÖEHTOSOPIMUSPOLIITTISET TAVOITTEET

Liiton työehtosopimuspoliittisista tavoitteista esitti alustuksen puheenjohtaja Kalervo Kanninen.

Hän totesi mm., että osastot vastasivat liiton tiedusteluun tulevien tavoitteiden suuruudesta. Keskiarvo on vaikutuksiltaan n. 22%.

Kun on määriteltä tavoitteet alimmiksi palkoiksi, niin ohjepalkkojen nostamiseksi pitäisi laittaa myös ylärajat, esimerkiksi, että niihin sopimuksessa oleviin kuukausipalkkoihin, jotka ovat yli 1.200 mk, niin ohjepalkkojen nousuna pidettäisiin rajana 170 mk/kk ja tuntipalkkaisuilla aloilla ohjepalkkojen nousutavoitteena pidettäisiin 1mk/t, lukuunottamatta Koristeviennin sopimusta. Olisiko aiheellista sitoa työehtosopimusneuvottelut niin, että sekä Työnantajain Yleisen Ryhmän että Liiketyönantajain Keskusliiton ja Työehtoliiton sopimukset koplataan yhteen ja mitään sopimusta ei hyväksytä eikä allekirjoiteta, ellei kaikissa sopimuksissa ole saavutettu alakohtaisesti tyydyttävää tulosta. Kun neuvotteluissa on tämä piste saavutettu, niin sen jälkeen valtuusto koontuisi hyväksymään tai hylkäämään sopimusesitykset. Tämä tietää käytännössä sitä, että päätävävalta siirtyy laajemmin liiton päättävälle elimelle ja ammattikuntien vaikutusmahdollisuus lopulliseen ratkaisuvalltaan vastaavasti supistuu.

Työpaikkaruokailu: Työnantaja turvaa edellytykset sille, että työntekijät saavat työvuoron aikana yhden lämpimän aterian, joka on laadultaan hyvää ja sisältää tarpeellisen määrän ravintoaineita ja kaloreita. Ellei edellämäinnittua ruokailua ole järjestetty 1.9. 1973 mennessä, maksaa työnantaja työntekijälle vähintään 5mk ruokarahaa työpäivältä.

Mikko Palomäki: KKM:n työryhmä asetti pääpainon ohjepalkkoihin, tavoitteena on n. 250 mk:n palkkojen korotus.

Sulo Salmi: Mennäkö vai eikö mennä keskitettyyn sopimusratkaisuun?

Kalervo Kanninen: Se on valtuuston asia ja sen päätettävissä.

Hemmo Hänninen: Uudet alat ovat jääneet paitsioon keskitettyjen ratkaisujen aikana.

Vihtori Rantanen: Viime lauantaina tuli yleinen päätös ohjepalkkojen korotuksiksi, ne ovat 20-25 % alle käytännön. Parhaassa työiässä olevat kyllä pärjäävät, mutta vanhat ja nuoret jäävät jälkeen.

Kalervo Kanninen: Ei täällä tarvitse valhehdella, ei edes 20 % jäsenistä työskentele ohjepalkalla.

Vihtori Rantanen: Jos Koristevienti on noin suuressa kuopassa, annetaan 500 mk kaikille ja laksoon, jollei sitä saada.

Mikko Palomäki: Tuskin meidän nimellispalkat ovat nousseet edes 8 %, joten ansiotaso jää pikemminkin pakkasen puolelle.

Sulo Salmi: Äskettäin tuli kärjistetyksi esille liittomme kirjavuus, reaali-ansion turvaaminen on jokaista kiinnostava, kattoa ei saa asettaa, ei liittomme palkka-vaatimukset voi olla kaikille yhteisiä.

Kalervo Kanninen: Valtuuston on otettava kantaa asiassa ja kannettava vastuu siitä.

Rauni Ruotsalainen: Valokuva-laboratorioissa on 528 mk alin palkkaluokka, joten meidän alalla on myös alhaisia palkkoja.

Pekka Morri: Liittomme sopimuskenttä on kuin SAK pienois-koossa. Koristevienti on rinnastettavissa tekstiiliin ja KKM-puolestaan muistuttaa metallin ja paperin ansiotasoa. Viime vuosien ansiotason kehityksessä on metalli johdossa, teollisuustyö oli aliarvostettua, nyt työvoiman kysyntä tasoittaa arvostusta. SAK kiinnittää erikoista huomiota matalapalkka-aloihin. Ainoa mahdollisuus korottaa heikompien ansioita on löytää yhteinen linja.

Kalervo Kanninen: Vaikka palvelusvuosilisävaatimus tuntuu utopialta, on se joskus esitettävä, kypsyminen vaatii aikaa.

Mikko Palomäki: Meillä 22 % tekee n. 300 mk.

Leo Suomalainen: Taisi sattua minulle juuri tuo 1600 mk, meillä on sopimusesityksessä yksi luokka lisää. Useimmat lisät meillä on olleet entuudestaan, korkeuslisä on uusi tavoite.

Eero Saukkonen: Tulisi löytää asioita, jotka sopivat kaikille. Valtuuston tulisi antaa eväät liittohallitukselle. Työpaikkaruokailu ja lääkärintarkastukset pitäisi saada sopimuksiin siten, että uudet työntekijät tarkastettaisiin, koska useilla aloilla joudutaan työskentelemään kemikaalioiden parissa.

Hemmo Hänninen: Ehdotan, että liittovaltuusto keskitty näihin paperilla oleviin vaatimuksiin hyväksyen tai hyläten.

Väinö Vesanen: Tunnen pelonsekaista tunnetta, kun valtuusto saa vastuun, tähän asti liittohallitus on kantanut vastuun ja saanut moitteet.

Rauni Ruotsalainen: Palvelusvuosiraha tulisi alkaa 10 vuoden palvelun jälkeen.

Heino Mäilänen: Kevään kuluessa tullaan vielä kysymään, onko liitto vielä esityksiensä takana.
Hemmo Hänninen: Palvelusvuosisäätavoite nyt sopiva, kannattaako vaatimusta tästä lieventää.
Kalervo Kanninen: Ei ole tullut ehdotusta, tulisiko tätä pohtia julkilausumaakin varten. Palvelusvuodet olisivat 8 vuotta ensiksi ja seuraavat lisät tulisivat 5 vuoden palvelukausittain. Antaako valtuusto valtuudet liittohallitukselle, vai katsotaanko, että valtuusto kokoontuu päättämään 18 sopimuksen sisällöstä?
Sulo Salmi: Esitän sekalinjaa markka + prosentti ja samoin esitän, että työnantajat niputetaan aloittain.
Mikko Palomäki: Henkilökohtaisesti olen 170 mk:n kannalla, palveluvuosiraha tulisi olla 10 ja 15 vuoden palvelusta.
Väinö Vesanen: Annetaanko valtuudet liittohallitukselle?
Rauni Ruotsalainen: Toivon, että asia jätetään liittohallituksen päätettäväksi.
Pentti Hyvönen: Liittohallitus pystyy asian ratkaisemaan, jos tulee keskitetty ratkaisu, silloin tulisi valtuusto kutsua käsittelemään tilannetta.
Kalervo Kanninen: Tarkoitin, että valtuudet saadaan kaikin puolin. Tietysti voidaan kutsua valtuusto kiireellisestikin neuvoo-antavaan kokoukseen.
Vihtori Rantanen: Liittohallitukselle tulee antaa valtuudet, olemmehan sen itse valinneet.
Väinö Vesanen: On esitetty, että liittohallitukselle annetaan täydet valtuudet. On esitetty, että vaatimuksena pidetään 170 mk kuukaudessa tai 1 mk tunnilta.
Sulo Salmi: Pyydän ilmoittaa pöytäkirjaan eriävän mielipiteeni, mielestäni korotuksen tulisi olla 3 mk tunnilta + 8 %.
Väinö Vesanen: Salmen eriävä mielipide merkitään. Liittohallitus voi valtuustoa kuulematta tehdä päätöksensä TES kysymyksissä.

§ 9

PÄÄTETÄÄN LIITON NUORISOVALTUUSTON PERUSTAMISESTA
Liittovaltuusto hyväksyi yksimielisesti liittohallituksen esityksen nuorisovaltuuston perustamisesta. Nuorisovaltuustoon valittiin osastojen esityksestä liitteessä C luetellut henkilöt, kokoonkutsujaksi nimettiin Maire Torni.

§ 10

KOKOUKSEN JULKILAUSUMA
Liittovaltuuston kokous antoi seuraavan tiedonannon:
SAK:n keräilyliittona toimivan Teknisten ja Erikoisammattien Liiton ylimääräinen liittovaltuuston kokous kokoontuu tänään päättämään liiton työehtosopimuspolitiikan päälinjoista.
Esilläolevista asioista mainittakoon vaatimus paikakuntakalleusluokituksen muuttaminen sopimusteitse siten, että I ja II kalleusluokka yhdistetään.
Liittohallitus esittää kannanotossaan valtuustolle, että ikäryhmiin perustuvat ohjepalkat poistetaan ja että alimmaksi kuukausipalkaksi määritellään 750 mk kuukaudessa eli 4.40 mk tunnissa.
Edellämainittujen lisäksi kiinnitetään liittohallituksen esityksessä huomiota työpaikkaruokailun ja

ja vuotuisten lääkärintarkastusten järjestämiseen. Uutena tavoitteena on esillä palveluvuosisä, joka muistuttaa julkisen sektorin ikälisäjärjestelmää. Liitolla on työehtosopimuksia eri työnantajajärjestöjen kanssa 14, joiden lisäksi alkavalle sopimuskaudelle tarjotaan 4:ää uutta sopimusta lähinnä Yleisradion eri tehtävissä toimivien osalta. Liiton sopimukset työnantajajärjestöjen kanssa kattavat n. 3000 henkeä.

§ 11

KOKOUKSEN PÄÄTTÄMINEN

Esityslistalla olleiden asioiden tultua loppuunkäsittellyiksi kiitti puheenjohtaja Väinö Vesanen kokousta asiallisesta ja täysipainoisesta työskentelystä ja päätti kokouksen kello 17.25.

Pöytäkirjan
vakuudeksi

Juhani Mattila
Juhani Mattila
Sihteeri

Tarkastus-
lausunto

Olemme tarkastaneet tämän Teknisten ja Erikoisammattien Liitto r.y:n liittovaltuuston kokouksen pöytäkirjan ja todenneet sen kokouksen kulun ja siinä tehtyjen päätösten mukaiseksi.

Mauri Salonen
Mauri Salonen

Leena Franssila

NUORISOVALTUUSTO

Veripalvelu- työntekijät	Tuula Peräkasari Leena Lindström (vara)	Museokatu 44 B 54 00100 Hki 10 Ohjaajantie 3 F 61 00400 Hki 40
Helsingin Valokuva-laborantit	Pirjo Mäkinen Riitta Leskinen (vara)	Porvoonkatu 1 C 88 00510 Hki 51 Pirttiranta 24 01760 Seutula
Kuvaussihteerit	Pirkko Pelkonen Marke Raaska (vara)	Aleksis Kivenk 38 B 70 00510 Hki 51 Mariankatu 17 A 11 00170 Hki 17
Elokuvakoneenhoi- tajien Yhdistys	Olavi Lindblad Ritva Mäkeläinen (vara)	Korkeavuorenk 2 B a 7 00140 Hki 14 Klaavuntie 8 F 50 00910 Hki 91
Radio- ja TV- freelancerit	Kari Lempinen Päivi Harzell (vara)	Torkkelink 2 B A 16 00500 Hki 50 Pengerk 4 A 3 00530 Hki 53
Konttorikonemeka- nikot	Heimo Määränen Matti Lehtonen (vara)	Raudikkokuja 5 A 12 01200 Hakunila Somerontie 14 H 73 00550 Hki 55
Lahden Valokuva- laborantit	Päivi Hakala Ulla Rämö (vara)	Joutjoentie 1 15150 Lahti 15 Hirsimetäntie 58 B 10 15200 Lahti 20
Rulettihenkilö- kunta	Martin Englund Jaana Pirsanen (vara)	Sampsä tie 40 00610 Hki 61 Tehtaankatu 4 A 5 00140 Hki 14
Elokuvatyöntekijät	Pekka Lehto Jouko Lumme (vara)	Neitsytpolku 2 b A 34 00140 Hki 14 Iso-Roobertink 35-37 G 96 00120 Hki 12
Konsultti- ja Suun- nittelutstojen työn- tekijät	Timo Saarinen	Linnankatu 7 F 26 00160 Hki 16
Lentotekniset	Heikki Savio Jukka Hätinä Juha Hakkarainen (vara)	Karistimentie 2 F 149 00920 Hki 92 Pormestarink 10 A 12 06100 Porvoo
Erikoisasentajat - Mekaanikot	Kari Hämäläinen Pekka Kankaantähti (vara)	Eerikink 33 A 22 00180 Hki 18 Pöytäkirja 12 C 33 00570 Hki 57
Rajamäen Soitintyön- tekijät	Pekka Kankaantähti	Kruunupuistonk 26 05830 Hyvinkää
Liittohallituksen nimeämänä	Maire Torni	Kuusikkotie 4 K 148 00630 Hki 63

Aika	19.5.1973 kello 11.30-16.00
Paikka	HTY:n ravintolan eriö 5-6, Paasivuorenkatu 5.
Läsnä	Kokouksessa olivat läsnä liitteessä A luetellut liitto- valtuuston jäsenet, tilintarkastajat ja liiton työn- tekijät.
Kokousvirkai- lijat	Väinö Vesanen, puheenjohtaja Juhani Mattila, sihteeri
§ 1	KOKOUKSEN AVAUS Puheenjohtaja Väinö Vesanen avasi kokouksen ja toivotti osanottajat, erityisesti SAK:n kansainvälisten asiain sihteerin Kari Tapiolan, tervetulleiksi.
§ 2	LAILLISUUS JA PÄÄTÖSVALTAISUUS Kokous todettiin liiton sääntöjen määräämällä taval- la koollekutsutuksi ja päätösvaltaiseksi. Kokouskutsu liite B.
§ 3	KOKOUSVIRKAILIJAT a) puheenjohtaja Puheenjohtajana toimi liittovaltuuston puheenjohtaja Väinö Vesanen. b) sihteeri Sihteeriksi valittiin Juhani Mattila. c) pöytäkirjan tarkastajat Pöytäkirjan tarkastajiksi valittiin Tero Vuorinen ja Mauri Salonen d) ääntenlaskijat Päätettiin, että pöytäkirjan tarkastajat toimivat tarvittaessa ääntenlaskijoina.
§ 4	KOKOUKSEN TYÖJÄRJESTYS Hyväksyttiin kokoukselle laadittu työjärjestys muu- toksitta. Työjärjestys liite C.
§ 5	ILMOITUSASIAT a) liittohallitus Päätettiin pitää tauko kello 13.30 ruokailua ja liitto- hallituksen jatkokokousta varten. Muita ilmoitusasioi- ta ei ollut.
§ 6	TOIMINTAKERTOMUS VUODELTA 1972 Kuultiin kertomus liiton toiminnasta vuodelta 1972, toimintakertomus hyväksyttiin edustajakokoukselle esitettäväksi liittovaltuustolle esitetyssä muodossa. Toimintakertomus liite D.
§ 7	TIILIKERTOMUS VUODELTA 1972 Kuultiin tilikertomus vuodelta 1972. Kertomus ja ti- linpäättös hyväksyttiin yksimielisesti esitetyssä muo- dossa (liite E) tilintarkastajien lausunnon perusteel- la. Liite F.

- § 8 TALOUSARVIO VUODELLE 1973
Hyväksyttiin liiton tulo- ja menoarvio vuodelle 1973 liitteessä G esitetyssä muodossa.
- § 9 LIITTOHALLITUKSEN JÄSENTEN JA TILINTARKASTAJAIN PALKKION SUURUUS
Liittohallituksen jäsenten kokouspalkkioksi vahvistettiin 20 mk kokoukselta. Tilintarkastajien palkkio päätettiin maksaa laskun mukaan.
- § 10 MAHDOLLISET MUISTUTUKSET
Liiton toimihenkilöitä ja liittohallitusta vastaan tehtyjä muistutuksia ei esitetty.
- § 11 LIITTOVALTUUSTON JÄSENTEN PÄIVÄRAHA
Helsingistä ja lähikunnista oleville päätettiin maksaa 19 mk ja kauempaa tulleille 30 mk päivärahaa.
- § 12 ESITYKSET LIITTOVALTUUSTOLLE
Liittohallitus ilmoitti asettaneensa sääntötoimikunnan valmistelevaan liiton sääntömuutoksia tulevaa edustajakokousta silmällä pitäen. Sääntötoimikuntaan kuuluvat Leena Franssila, Pirkko Reijonen, Heino Moilanen, Mikko Palomäki ja Juhani Mattila, joka toimii puheenjohtajana.
- § 13 SAK JA KANSAINVÄLINEN AY-LIIKE
SAK:n kansainvälisten asiain sihteeri Kari Tapiola alusti otsikossa mainitusta aiheesta, alustus liitteenä H. Liittovaltuusto päätti luovuttaa 1.500 mk SAK:n toimeenpanemaan Vietnam-keräykseen.
- § 14 LIITON TYÖEHTOSOPIMUSPOLIITTINEN TILANNE
Työehtosopimuspoliittisen tilannekatsauksen esitti puheenjohtaja Kalervo Kanninen, katsauksessaan hän toteasi mm:
Liiton ensimmäinen työehtosopimus kuluvalle kaudelle syntyi 75 pennin linjalta konttorikonealalle. Sopimus hyväksyttiin yksimielisesti. Toinen sopimus koskien valokuvalaboratorioita syntyi pian tämän jälkeen, saatua tulosta voidaan pitää hyvänä mm. oppilaiden ja harjoittelijoiden palkkaluokat yhdistettiin. Liittohallitus oli yksimielinen hyväksyessään ns. yleislinjan ylittävät työehtosopimukset. Yleisradion osastoilla on nyt korostettu asema, työpajan sopimus hyväksyttiin yksimielisesti, samoin kuvaussihteereiden sopimus. Riidassa ovat Yleisradion free-lancerit ja vahtimestarit. Ohjelmatekniset katsoivat, että heillä ei ole edustavuutta ja siksi eivät pyytäneet lakkolupaa. Äsken hyväksyttiin lavastetyöntekijäin ja elokuvakoneenhoitajien kaksivuotinen sopimus. Koska koneenhoitajat ovat sivutoimisia, ei haluttu mennä lakkoon vaan sovintoon pyrittiin, koska tarjous oli tyydyttävä.
Sulo Salmi: Sain käsityksen, että elokuvakoneenhoitajien työehtosopimus allekirjoitetaan oli tarjous mikä hyvänsä. Me tulimme TEKERiin juuri siksi kun luulimme, että tässä liitossa mekin saisimme täydet mahdollisuudet. Lakko ei maksaisi liitolle mitään.
Kalervo Kanninen: Valtakunnansovittelija sanoi, että lain mukaan hänen on kutsuttava kaksi kokousta koolle, toinen kokous on kaksi tuntia ennen lakon alkua. Hän kysyi voiko liitto solmia sopimuksen ilman jäsenkäsit-

telyä, liittohallitus päätti, että lähdetään neuvottelemaan kaksivuotisesta sopimuksesta.
Kauko Häkkinen: Tunti sitten käsiteltiin asiaa liittohallituksessa. Ketään ei ole myyty, jotenkin on päässyt vallalle käsitys, että lakkoon on pyrittävä itse lakon vuoksi. Jos sopimus vastaa liiton yleistä linjaa ei liittohallitus laske lakkoon vain lakon vuoksi.
Veikko Saikkonen: Konttorikonemekanikkojen sopimus ei tuonutkaan maakuntaan 128 mk:aa, sopimuksen 6 § ei turvaa sitä. Oliko kysymyksessä lapsus vaiko muu?
Kalervo Kanninen: Tuomari Alsti lähti siitä, että korotus ei olisi kaikille sama. Emme hyväksyneet sitä, vaan sanoimme, että korotukset on tultava henkilökoh-taisiin palkkoihin 128 - 90 mk/kk. Tämä ei kuitenkaan koske ohjepalkkoja.
Sulo Salmi: Jos saisin kertoa, mistä meillä oli riitaa: yleiskorotus 75 penniä, ohjepalkkoihin 75 penniä + 15 % sekä lauantaityöstä 50 % korotus ja vuosilomakorvaus 8.5 %.
Hemmo Hänninen: Äsken puhuttiin lavasteteknisiä koskevista asioista, joista olen samaa mieltä. Mutta jos koneenhoitajat saavat kaksivuotisen työehtosopimuksen, vie se pohjan pois seuraavalta kierrokselta. Koneenhoitajien sopimuksen kestoajan hyväksyminen kaksivuotisena ei tapahtunut yksimielisesti, esitin siihen liittohallituksessa eriävän mielipiteeni.
Kokouksessa käytettiin edelläolevien puheenvuorojen jälkeen vielä 11 puheenvuoroa, joissa käsiteltiin edelläolevan tapaisia ajatuksia. Puheenvuoroja käyttivät: Blid, Salmi, Kanninen, Mattila, Hänninen, Häkkinen, Suomalainen, Rantanen, Moilanen ja Vuorinen.
Puheenjohtaja Väinö Vesanen kiitti keskusteluun osallistuneita ja totesi keskustelun olleen kaikesta huolimatta rakentavaa ja ammattiyhdistysliikettä tukevaa.

§ 15

KOKOUKSEN PÄÄTTÄMINEN

Työjärjestyksessä olleiden asioiden tultua loppuun käsitellyiksi päätti puheenjohtaja kokouksen kello 16.00.

Pöytäkirjan
vakuudeksi

Juhani Mattila
Sihteeri

Tarkastus-
lausunto

Olemme tarkastaneet tämän Teknisten ja Erikoisammattien Liitto r.y:n liittovaltuuston kokouksen pöytäkirjan ja todenneet sen kokouksen kulun ja siinä tehtyjen päätösten mukaiseksi.

Mauri Salonen

Tero Vuorinen

LIITTOVALTUUSTON KOKOUKSEN OSANOTTAJALUETTELO:

Puheenjohtaja:

Kalervo Kanninen

Liittohallituksen varsinaiset jäsenet:

Kauko Häkkinen

Eero Saukkonen

Heino Moilanen

Mikko Palomäki

Maire Torni

Hemmo Hänninen

Leena Franssila

Puheenjohtaja:

Väinö Vesanen

Liittovaltuuston varsinaiset jäsenet:

Rainer Blid

Olavi Pasanen

Karl Suuntala

Mauri Salonen

Ossi Lampinen

Veikko Saikkonen

Vihtori Rantanen

Sulo Salmi

Rauni Ruotsalainen

Leo Suomalainen

Salme Haikkonen

Mirjam Österlund

Reino Pulkkinen

Tero Vuorinen

Varajäsen:

Yrjö Helin

Tilintarkastajat:

Friman Paavo

Gösta Fagerholm

Liiton työtekijät:

Juhani Mattila

Pirkko Reijonen

Hyväksyttiin läsnäolo-oikeus seuraaville henkilöille:

Harri Saksala

Pekka Hänninen

Meritullinkatu 13 C 64

00170 Helsinki 17

Jakelu: Liittovaltuuston jäsenet

Osastojen puheenjohtajat

Liittohallituksen jäsenet

Tilintarkastajat

VALTUUSTON KOKOUS

Liittovaltuuston sääntömääräinen kokous pidetään Helsingissä, lauantaina toukokuun 19 päivänä 1973 kello 11.30. Kokous pidetään Helsingin työväenyhdistyksen Ravintolaeriossa 5-6 Paasivuorenkatu 5.

KOKOUSASIAT

Liittovaltuuston sääntömääräisessä kokouksessa käsitellään seuraavat sääntöjen 11 § 5. kohdassa mainitut asiat:

- a) esitetään liiton toiminta- ja tilikertomukset vuodelta 1972 ja päätetään niiden aiheuttamista toimenpiteistä
- b) hyväksytään kuluvan vuoden tulo- ja menoarvio
- c) suoritetaan liittohallituksen jäsenten ja tilintarkastajain palkkioiden tarkistaminen
- d) käsitellään liiton toimihenkilöitä tai liittohallitusta vastaan tehty muistutukset, ja
- e) päätetään muista liittohallituksen esittämistä tai liittovaltuuston jäsenten vähintään kahta viikkoa ennen kirjallisesti liittovaltuustolle osoittamista asioista, paitsi niistä, jotka sääntöjen ja yhdistyslain mukaan kuuluvat edustajakokoukselle.

Liittovaltuustolle tarkoitettujen esitysten tulee olla liitossa 5.5.1973 mennessä.

Valtuuston kokousmateriaali lähetetään valtuuston jäsenille ja osastoille noin viikkoa ennen valtuuston kokousta.

Ammattiyhdistysterveisin

TEKNISTEN JA ERIKOISAMMATTIEN LIITTO r.y.

L i i t t o h a l l i t u s

Kalervo Kanninen

Juhani Mattila

Puheenjohtaja

Sihteeri

TYÖJÄRJESTYS

Teknisten ja Erikoisammattien Liitto r.y:n liittovaltuuston sääntömääräiselle kokoukselle Helsingissä 19.5.1973 kello 11.30 Työväentalon ravintolan eriössä 5-6, Paasivuorenkatu 5.

1. Kokouksen avaus, valtuuston puheenjohtaja Väinö Vesanen
2. Kokouksen laillisuuden ja päätösvaltaisuuden toteaminen
3. Valitaan kokousvirkillijät:
 - a) puheenjohtaja
 - b) sihteeri
 - c) pöytäkirjan tarkastajat
 - d) äänten laskijat
4. Hyväksytään kokoukselle laadittu työjärjestys
5. Ilmoitusasiat:
 - a) liittohallitus
 - b) liittovaltuusto
6. Esitetään kertomus liiton toiminnasta vuodelta 1972 ja päätetään siitä aiheutuvista toimenpiteistä.
7. Esitetään kertomus liiton tileistä vuodelta 1972 ja kuullaan tilintarkastajien lausunto ja päätetään niiden aiheuttamista toimenpiteistä.
8. Hyväksytään liittohallituksen laatima tulo- ja menoarvio vuodelle 1973
9. Tarkistetaan liittohallituksen ja tilintarkastajain palkkioitten suuruus.
10. Käsitellään liiton toimihenkilöitä tai liittohallitusta vastaan mahdollisesti tehdyt muistutukset.
11. Päätetään liittovaltuuston jäsenille maksettavan päivärahan suuruudesta.
12. Käsitellään ja päätetään liittovaltuustolle tehdyistä esityksistä
13. SAK ja Kansainvälinen ay-liike, alustaja SAK:n Kansainvälinen sihteeri K a r i T a p i o l a.
14. Liiton työehtosopimuspoliittinen tilanne, puheenjohtaja Kalervo Kanninen
15. Kokouksen päättäminen

KERTOMUS

TEKNISTEN JA ERIKOISAMMATTIEN LIITTO r.y:n TOIMINNASTA

VUODELTA 1972

I TALOUDELLINEN KEHITYS 1972

1. Y l e i s t ä

Talouspolitiikan tuloksellisuuden eräänä mittana on väestön ja työvoiman määrän sekä rakenteen että terveysolojen kehitys. SAK on johdonmukaisesti kiinnittänyt huomiota nimenomaan niihin taloudellisiin seikkoihin, jotka vaikuttavat näihin tekijöihin. Avainasemassa on tällöin maastamuutto ja siihen vaikuttaneet syyt: kykenemättömyytemme turvata kaikille kansalaisille kunnon työtä, kunnon palkkaa ja kunnon asuntoa kotimaassa.

SAK:n taholta on tähdennetty, ettei korjausta ole aikaansaatatavissa em. keinoilla, vaan että tilanne vaatii perusteellisia rakennemuutoksia, jolloin rakennepolitiikalla tarkoitetaan muutakin kuin kehitysaluepolitiikkaa ja maatalousväestön niveltämistä muuhun talouselämään. Viime kädessä vääristymän ydin on ollut siinä, että on pyritty järjestelmällisesti tukemaan pääomatuloja työvoiman kustannuksella, vaikka taloudellisen kasvun pullonkaulana on jo yhä selvemmin työvoiman riittämättömyys. Ammattityövoiman kasvava niukkuus on vähitellen avaamassa silmiä näkemään tilanteen vakavuuden. Orstavaan uudelleen arvointiin on myötävaikuttanut myös OECD:n Suomen maastamuuttoa käsittelevä tutkimus, jossa todetaan, että "punainen valo palaa" Suomen kansan mahdollisuuksille säilyttää väestönsä, ellei talouspolitiikkaa olennaisesti muuteta. Ongelman ydin on aika: vain asteittain herätään näkemään tilanne ja voi kestää liiankin kauan ennenkuin ollaan valmiita suorittamaan uudelleen arvointi niiden talouspolitiikan keinojen osalta, joita tilanne vaatisi.

Vuosien 1971 ja 1972 aikana nettomaastamuutto Ruotsiin pysähtyi. Lähinnä Ruotsin heikon työllisyystilanteen vuoksi sieltä palasi v. 1972 noin 5.500 henkilöä. Mielenkiinto kohdistuu kysymykseen, missä määrin maastamuutto taas vilkastuu, jos Ruotsin työvoimatarve uudelleen kasvaa. Arviot ovat liikkuneet 10.000 - 15.000 paikkeilla; tällainenkin nuoren työvoiman maastamuutto merkitsisi sellaista aktiivisen työvoiman menetystä, johon maallamme ei ole enää varaa.

On kuitenkin ilmeistä, että maastamuutto-ongelmaa ei ratkaista, jollei jokaiselle suomalaiselle työntekijälle turvata kunnon työtä ja toimeentulo omassa maassa. Tämä tehtävä ulottuu pitkälle yli työvoimaviranomaisten toiminta-alueen, joskin tilanne vaatii pontistuksia myös työvoimaviranomaisilta esimerkiksi työvoiman alueittaisen ja toimialoittaisen liikkuvuuden edistämiskeinojen tehostamiseksi. Näidenkin keinojen teho riippuu kuitenkin siitä, missä määrin yleinen talouspolitiikka jatkuvasti tukee elpyvää taloutta ilman sellaisia inflatorisia keinoja kuin esim. devalvaatio. Yksinomaan maastamuuttoon ei voida liian yksipuolisesti kiinnittää huomiota. Yksittäisille työntekijöille pitää varata mahdollisuus turvata oma ja perheen toimeentulo jopa maasta muuttamalla, ellei tätä mahdollisuutta tarjota omassa maassa. Jos pakotie suljetaan, mutta talouspolitiikka pysyy muuttumattomana, muut seuraukset voivat olla yhtä vakavat kuin maastamuutto. Syntyvyyden aleneminen on myös osaltaan talous- ja sosiaalipolitiikan tulos. Suomessa syntyvyys on jo Euroopan alhaisin ja väestön ikärakenne heikkenee jatkuvasti.

Ammattityövoiman niukkuus asettaa jo nyt rajoja usean tuotannonalan kasvumahdollisuudelle; jos kehitys jatkuu tällaisena ei kestäne kauan ennenkuin työvoiman tarve ei ole turvattavissa ammattikoulutuksellakaan, koska oppilasmäärä ei enää riitä. Jos kaiken lisäksi lähinnä Ruotsin (mutta ehkä joidenkin muidenkin maiden) työnantajat

imevät osan tästä työvoimasta, Suomi on pian umpikujassa. Tietenkin em. sosiaaliset ilmiöt melkoiselta osalta riippuvat siitä, että osa maamme kansalaisista elää tulotasolla, jolla se ei pysty ylläpitämään sitä perheen toimeentulon tasoa, jota fyysinen ja psyykinen kunto vaatii. Suomi elää todellakin yli varojen - ei tosin yli pääoma- vaan työvoimavarojensa, kuluttaen kansakunnan biologista pääomaa.

2. Hinnat ja palkat

Tätä kertomusta laadittaessa viimeisimmät käytettävissä olevat tiedot teollisuuden työntekijöiden keskimääräisistä tuntiansioista koskevat vuoden 1972 kolmatta neljänestä. STK:n jäsenyrityksiltään keräämiin tietoihin perustuvan ansiotilaston mukainen teollisuuden työntekijöiden keskimääräinen tuntiansio oli vuoden 1972 kolmannelle neljänneksellä miehillä 7,55 mk ja naisilla 5,42 mk ilman erillisiä arkipyhäkorvauksia. Erillisine arkipyhäkorvauksineen vastaavat keskituntiansiot olivat 7,69 mk ja 5,47 mk. Keskituntiansioiden kehitys teollisuudessa viimeisten kolmen vuoden aikana ilmenee seuraavasta:

Vuosi ja neljännes	Teollisuuden työntekijöiden keskituntiansio kaikkine lisineen ja arkipyhäkorvauksineen, mk	
	Miehet	Naiset
1970 I	5,55	3,93
II	5,69	3,97
III	5,77	4,00
IV	5,91	4,08
1971 I	6,16	4,43
II	6,60	4,58
III	6,72	4,72
IV	7,03	4,91

Vuosi ja neljännes	Miehet	Naiset
1972 I	7,06	4,94
II	7,68	5,40
III	7,69	5,47
IV	7,75 ¹⁾	5,47 ¹⁾

(Lukusarjan katkaiseva viiva tarkoittaa, että tilaston laatimis-perusteissa on tapahtunut muutos.)

1) Tulopoliittisen informaatiotoimikunnan ennakkoarvio.

Heinäkuussa 1972 asetetun tulopoliittisen informaatiotoimikunnan arvion mukaan kaikkien palkansaajien keskimääräinen ansiotaso muodostui vuonna 1972 11,1 % korkeammaksi kuin edellisenä vuonna. Osaltaan ko. ansiotason tilastolliseen nousuun vaikutti edellisen vuoden sisäinen ansiokehitys, mm. UKK-sopimuksen mukaan kahdessa vaiheessa suoritettut palkankorotukset. Edellä mainitun toimikunnan mukaan kaikkien palkansaajien nimellinen ansiotaso kohosi HL-sopimuskauden alusta eli kertomusvuoden ensimmäiseltä neljännekseltä kauden loppuun eli vuoden 1973 ensimmäiselle neljännekselle keskimäärin 10,7 %. Kyseisen suuruiseen ansiotason nousuun vaikuttivat, paitsi palkkojen korotukset myös mm. erilaiset työpanoksen sekä eri toimialojen sisäiset rakennemuutokset.

Vuoden 1971 aikana voimistunut hintatason nousu jatkui kertomusvuonna voimakkaana. Vuoden 1972 alussa elinkustannusindeksi tosin aleni tilapäisesti nk. vaihtotasepakettiin kuuluneiden toimenpiteiden, liikevaihtoveron lisäveron sekä korkokannan yhden prosentin korotuksen poistuttua suurimmaksi osaksi: korkokantaa alennettiin 3/4 %-yksiköllä. Vuoden 1972 tammi- ja helmikuussa elinkustannusindeksin pisteluku oli keskimäärin 0,4 % alempi kuin joulukuussa 1971. Jos maaliskuussa elinkustannusindeksin pisteluku oli kuitenkin 0,8 % korkeampi kuin edellisen vuoden joulukuussa. Elinkustannusindeksin voimakas nousu johtui lähinnä valtioneuvoston toimeen-

panemasta sokerin hinnan korotuksesta, joka liittyi sokerin maailmanmarkkinahintojen huomattavaan nousuun. Elinkustannusindeksin nousuun vaikuttavat tekijät voidaan jakaa esimerkiksi seuraavasti: 1) valtiovallan toimeenpanemat budjettiin liittyvät sekä muut hintojen ja maksujen korotukset, 2) vuoden 1972 maataloustuloratkaisu, 3) tuontihinnat ja 4) muut kustannus- ja kysyntätekijät:

1) Verojen sekä julkisten maksujen ja hintojen korotukset

- alkoholijuomien hinnankorotus huhtikuussa, vaikutus indeksiin n. 0,4 %
- tupakan marraskuussa tapahtuneen valmisteveron korotuspäätöksen vaikutus oli joulukuussa 0,03 %, loppuosa tulee näkyviin vasta kuluvana vuonna.

Yhteensä tämän syyryhmän korotusten vaikutus on n. 0,5 %.

2) Vuoden 1972 maataloustuloratkaisu

Vuoden 1972 huhtikuun alussa kohosivat eri maataloustuotteiden tavoitehinnat seuraavasti:

- maito 6,21 p/kg
 - naudanliha 40 p/kg
 - kananmunat 15 p/kg
- ja syyskuun alusta
- ruis 2 p/kg

Näiden hinnankorotusten suoranainen ja välillinen vaikutus nosti kuluttajan hintaindeksiä arviolta 0,9 %. Arviossa on otettu huomioon maidon ja lihan tavoitehintojen nousun lisäksi juuston, voin, makkaran ja kananmunien kuluttajahintojen nousut sekä osa ravitsemusliikkeiden ruoka-annosten hintojen noususta.

3) Huoneenvuokrien yleiskorotus, joka toteutettiin maaliskuussa, mutta jonka vaikutus otetaan huomioon indeksissä syyskuun vuokratiedustelun perusteella lokakuussa, nosti kuluttajan hintaindeksiä 0,2 %.